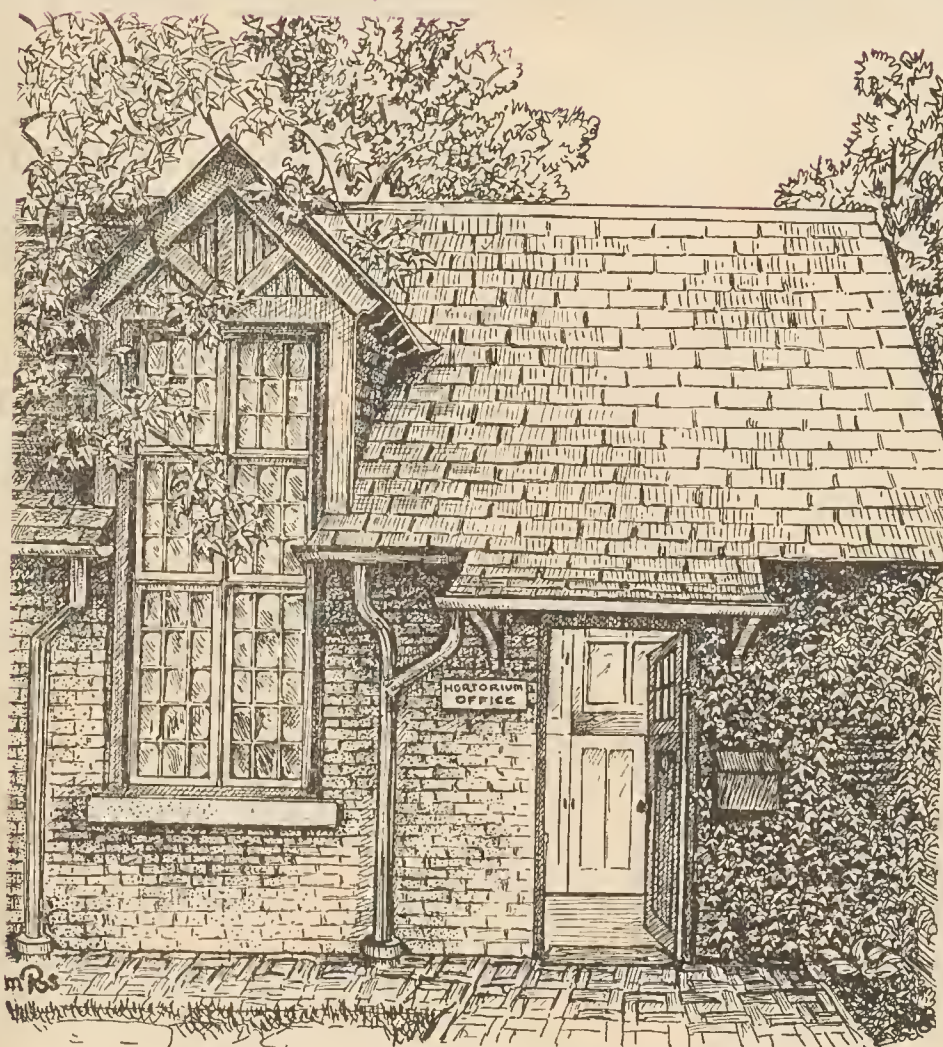

E. Soderman

D. S. W.

BAILEY
HORTORIUM

ALBERT R. MANN LIBRARY
NEW YORK STATE COLLEGES
OF
AGRICULTURE AND HOME ECONOMICS
AT
CORNELL UNIVERSITY

L. N. Bailey

P O M O L O G I A,
D A T I S
B E S C H R Y V I N G E N
E N
A F B E E L D I N G E N
V A N D E B E S T E S O O R T E N V A N
A P P E L S E N P E E R E N,

W E L K E

In NEDER- en HOOG-DUISTLAND, FRANKRYK, ENGELLAND
en elders geagt zyn, en tot dien einde gecultiveert worden.

B E S C H R E V E N,

Naar *het Leven* geteikent, en met de
Natuurlyke Coleuren afgezet

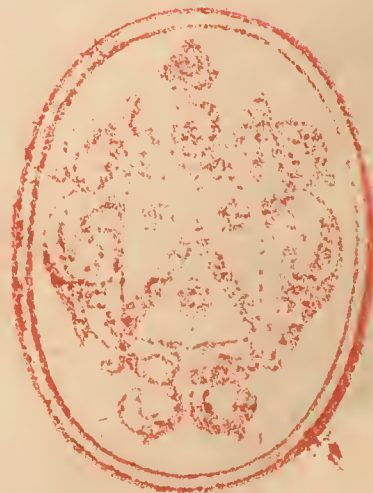
D O O R

JOHANN HERMANN KNOOP

Hortulanus (in tempore), Mathematicus, & Scientiarum Amator.

T E L E E U W A R D E N,

By ABRAHAM FERWERDA, Boekverkoper, 1758.

POMOLOGIA

DATIS

BESCHRYVINGEN

IN

APPELBOOMEN

VAN DE BESTE SOORTEN VAN

APPELS EN PEEREN

1873 E

1873

In de... van de... van de...

BECHAMPEL

Van de... van de...

1873

JOHANNI HERMANNI KNOOP

... van de... van de...

DE... VAN DE...

DE... VAN DE...

Vault

58

361

K82

A A N D E N

HOOG WEL GEBOOREN HEER

J^r. EPO SJUK VAN BURMANIA,

LIEUTENANT HOUTVESTER VAN HET JAGT-GERIGTE IN FRIESLAND;
RAAD IN DE VROETSCHAP EN REGEEREND BURGERMEESTER DER
STAD DOCKUM; MITSGADERS GEDEPUTEERDE STAAT VAN GEDAGTE
PROVINCIE, ETC. ETC.

HOOG WEL GEBOOREN HEER.

Vergun my de vryheid U HOOG WEL GEB. dit Werk op te dragen, als aan
een Regent van deze Provincie, die niet alleen een Beminnaar zyt van Konsten
en

O P D R A G T.

en Weetenſchappen, maar die ook verciert is, met de Edele Gaven van Verſtand, Deugd, en andere groote Hoedanigheden, waar door U HOOG WEL GEB. billik heeft na zig getrokken, de Achtting, Liefde en 't Vertrouwen van genoegzaam alle de Ingezetenen van ons Land.

Altans, HOOG WEL GEBOOREN HEER, het is uit enkele Hoog-achtung voor U HOOG WEL GEB. Perſoon, dat dit Werk, dat zekerlyk voor een *Konſt-ſtuk* mag en moet gehouden worden, toegeëigent word aan U HOOG WEL GEB.,

Door Uw HOOG WEL GEBOORENS

Onderdanige en Gehoorzame Dienaar

ABRAHAM FERWERDA.

Leeuwarden
den 1 Juny
1758.

POMOLOGIE.

POMOLOGIE.
OF
KENNISSE DER VRUGTEN
EN
BEZONDER
VAN DE
APPELS EN PEEREN,

DAAR WY HIER IN 'T BEZONDER VAN HANDELEN.

I N L E I D I N G.

§. I.

N iemand, die maar enige geringe Letter-kennisse verkreegen heeft, is onbekend, hoe groatelyks de fraaje en nuttige Konsten en Wetenschappen in de vorige, en inzonderheid in deze onze Eeuw toe genomen hebben, of verbeterd zyn, onder de bestraling en begunstiging, zo wel van magtige Potentaten, Vorsten, en Republyken, als ook van particuliere Heeren van Staat, Regering, Aanzien en Vermogen.

§. II.

Onder deze Wetenschappen moet men

de *Botanic*, *Kruid- of Plant-kunde*, geensints de geringste tellen, die hare betrekking op de zo nuttige, en in het menschelyk leven noodwendige, Genees-kunde heeft: En die door de Heeren LINNÆUS, HALLER, van ROYEN, JUSSIEU &c., en inzonderheid van de eerstgemelde, zodanig verbeterd en opgeheldert is, datze gelyk als een nieuw Gewaad en Luister verkregen heeft: Getuigen hier van zyn de vermaarde en bekende Schriften van de gemelde geleerde Mannen.

§. III.

De *Horti-cultuur* of *Tuin-Oeffening* is een

A

an-

annexe zaak aan de *Botanie*, om allerley in- en voornamelyk buiten-landsche of vreemde Planten met goed succes te cultiveeren: En wien tog is onbekent, hoe zeer deze nuttige en vermakelyke Wetenschap zedert 't begin dezer Eeuwe toe genomen heeft? Invoegen dat men nu in staat is, allerley Gewassen, uit de allerwarmste Climaten der Wereld, by ons by na even als in haar natuurlyke Groei-plaatzen, te doen groejen, bloejen, en de Vrugten van veele ryp en smakelyk voorttebrengen; dat voorwaar aan onze Voor-ouders een verborgene of ondoenlyke zaak was.

§. IV.

Tot de Tuin-Oeffening behoort, behalven de Cultuur van allerley Gewassen voor de Huishouding, Keuken, &c. in 't bezonder ook de aanqueking van allerley Ooft-Bomen, waar van veele soorten niet alleen tot heerlyke Medicynen dienen, maar die in 't bezonder onze Tafels verçieren, onze Tong streelen, en het Hert verquikken; want daar worden by aanzienelyke Liederen inzonderheid geen Gast- en Vriendschaps-Maalen, of geen Collatie, gesloten, zonder opdisching van deze of gene Vrugten, naar den tyd, zo wel om hare aangename Oog-verquikking als Hart-versterking; waar

onder geen van de geringste in ons Werelds-deel, namelyk in Neder- en Hoog-Duitschland, Engeland, en Frankryk, &c. zyn, de *Appels* en *Peeren*, welke daar in als eigenaardige of genaturaliseerde Vrugten wel groejen en tieren, en dus van veele Liefhebbers met veel attentie gecultiveert worden.

§. V.

Maar, dewyl deze Vrugten, namelyk de *Appels* en *Peeren*, (ik ben in twyffel aan welke van beide men den voorrang geven moet) van zeer verschillige soorten, en daar onder zo wel geringe als beste zyn, zo is 't geenzints onverschillig, van wat soorten men in zyn Hof plante, of wat soorten ons om te enten of te planten gegeven of toegezonden worden: Zynde het zeker, dat yder een wel gaarne van de beste soorten in zyn Tuin zal willen geplant of geënt zien.

§. VI.

Het is derhalven uit die Reden, dat ik zedert een reeks van meer als 25 Jaren myn werk gemaakt hebbe, inzonderheid in myne Tuin-Oeffeningen in de met heerlyke Vrugten &c. voorziene Tuin van *Haare Doorlugtigste Hoogheid* Mevrouw MARIE LOUISE, PRINCESSE *Douarière van Oranje en Nassouw*, &c. &c., om alle soorten van *Appels* en *Peeren* (behalven de overige Ooft-Vrug-

Vrugten) naukeurig te onderzoeken, de differente soorten te leren kennen en te onderscheiden, elk soort op zig zelfs te beschryven, en dus de verwerring, die daar grotelyks in voorvalt, te regte te brengen: Edog dit niet genoeg oordeelende tot de kennisse van elk Zoort, en de bewaaring daar van voor onze Na-neeven, zo heb goedgevonden, yder bezondere soort van *Appels* ende *Peeren* naukeurig naar 't leven af te beelden, zoo als ze in dit Werk verschynen, tot dienst der Liefhebbers van POMONA.

§. VII.

Maar ymand, dien 't onverschillig is, en geen of weinig agting voor Konsten en Wetenschappen heeft, zoude kunnen vragen, waar toe dient dit Afbeelden? ja zelfs een nog meer onverschillige zoude wel zeggen (gelyk my ook wel van zodanige te voren gekomen is), wat kan 't my scheelen, wat Gedaante, Koleur, Naam, enz. de *Appel* of *Peer* heeft, als ze maar goed smaakt! Edog veele andere zullen bezadigder oordeelen, en de nuttigheid dieper inzien.

§. VIII.

Enige geletterde Mannen hebben het de moeite waardig geagt, om de soorten van zommige buiten-landsche Vrugten, die in ons Climaat niet anders dan door konst en met

veel moeite en toefstel gecultiveert worden, als By voorbeeld de *Oranje*, -*Citroen*-, en *Limoen-Appels*, aftebeelden, gelyk men ziet in de *Hesperidessen* van FERRARIUS, COMMELYN, en VOLCKHAMMER, welke Werken niet onaangenaam by de geleerde Wereld en Liefhebbers ontfangen, en nog in waarde zyn. Heeft dit nu plaats met de gemelde uit-landsche Vrugten, zo kunnen we ons niet verbeelden, dat de Afbeeldingen van onze eigen in-landsche *Appels* en *Peeren* een minder goedkeuring zullen wegdragen: Te meer, dewyl deze onze *Appels* en *Peeren* in geen deele voor de gemelde buiten-landsche behoeven te wyken: Want zyn deze aangenaam en bevallig voor 't Oog, en zoet van Reuk, de meeste van de onze zyn 't niet minder, als ze wel gegroeit en wel ryp zyn: Welke bevalligheid in der daat nog groter zoude wezen, indien de overvloed en gewoonte zulks dikwils niet kwam te verminderen: Zyn de Lemoenen &c. van gebruik in de Medicynen, en heilzaam voor den Mensch, onze *Appels* en *Peeren* zyn het niet minder, als ze op haar regte tyd en met order genuttigt worden; men leze daar over maar de Schriften van de verstandigste oude en nieuwe Genees-Heeren: Behalven nog, dat onze *Appels* en *Peeren* niet alleen, rauw geëten worden-

de, des Menschen Tong streelen en 't Hart verkwikken, maar ook op velerley wyze gestooft of gebraden wordende, voor zeer vele Menschen tot een smakelyk en gezond voedsel verstreken, dat van de meeste van de gemelde buiten-landsche Vrugten niet gezegt kan worden.

§. IX.

Maar om in 't beknopt aan te tonen, waartoe deze Beschryvinge en Afbeeldingen der *Appels* en *Peeren* in 't bezonder grotelyks kunnen dienen, zo heeft men maar te letten op de volgende dingen.

1. Dat men daar door weten kan, welke *Appels* of *Peeren* onder verschillige Benamingen een en dezelve soort zyn: Wy hebben tot dien einde de verschillige Namen by een gevoegt, voor zo ver wy die hier te Lande (met veele moeite, correspondentie en Kosten) hebben kunnen ontdekken.

2. Dat men dus door een vreemde Benaming niet misleid kan worden, om een soort van Vrugt te bekomen, of te begeren, die ons onder een ander Benaming dikwils bekend genoeg is, en die men zomwylen reeds in zyn Tuin heeft: Of die veeltyts maar een gemene slegte Vrugt zyn kan.

3. Dat men een soort van *Appel* of *Peer*, die ons onbekent is, daar door kan leren ken-

nen, van andere onderscheiden, en by haar regte naam noemen.

4. Dat we daar uit gewaar worden, dat 'er op verre na zo veel verschillige goede soorten niet gevonden worden, als men verschillige Benamingen hoord, of in zommige Auteurs en Lysten gemeld vind, want daar komt maar zeer zelden een nieuwe, goede en waardige uit 't Saad voort.

5. Dat men uit de Beschryvingen weten kan, welke de beste, middelmatige, of geringste Soorten, en dus waardig of minder waardig zyn, in een goede en aanzienlyke Tuin geplant te worden: Hoe wel de ondervinding leert, dat de verkiezing in dezen zeer verschillig is: Latende wy daar in elk een zyn volle vryheid.

6. Dat men daar door weten kan, welke Soorte in deze of gene Lugt-streek, of Standplaats, 't best tieren en goede Vrugten voortbrengen wil. En meer andere.

§. X.

Als men derhalven een *Appel* of *Peer* heeft, wiens Naam ons onbekent is, zo heeft men maar de Afbeeldingen, en teffens de Beschryvinge na te zien, en de Vrugt by de eene of andere te vergelyken, zo zal men dezelve wel haast ontdekken: Waar by nogtans de volgende dingen aan te merken staan.

1. Dat

1. Dat de Gedaante en de Kolor wel 't voornaamste kenmerk is van de soort, maar dat men tot dien einde een volwaffene Vrucht van de Boom verkiesen of hebben moet, vermits 'er op een zelfde Boom dikwils Vruchten van verschillige Gedaante groejen: Edog men bevind, dat de volwaffene altyt na genoeg in haar wezen met de natuurlyke gedaante overeenkomen, zo dat men de overige voor mismakke of onvolkomene houden moet.

2. Aangaande de Kolor, dezelve kan dikwils min of meer verschillen; 't welk afhangt van 't Ent-plantsoen; van de goede of kwade gesteltheit des Gronds; van Son-ryke Jaren; of naar dat de Vrucht meer of min op de Zon hangt, &c.

3. De grootheid der Vruchten kan ook zeer verschillen, wordende groter of kleiner, zo wel op de zelfde Boom als ook in verschillige Stand-plaatzen en Jaren; 't welk afhangt van de meer of minder aandoening van de Zon; goede of kwade gesteltheit des Gronds; van 't Climaat; van een meer of minder Vruchtbaar en gunstig Jaar-faizoen; van 't Ent-plantsoen; en van de hoeveelheid der vruchten die de Boom of Tak te voeden heeft: Edog men bevind, dat hoe groot of klein een volwaffene Vrucht ook gegroeit zy, dezelve nogtans altyt haar natuurlyke ingeboorne gedaante behoud.

4. Op de Smaak der soort kan men niet altyt staat maken, want deze kan verschillen, en verhevener, of minder zyn, naar dat de soort in verschillige Gronden en Stand-plaatzen gegroeit is: Bevindende men dit onderscheid meest aan de Fransche Vruchten, inzonderheid *Peeren*, als ze geen voordelige Grond en Stand-plaats hebben. Invoegen dat de gedaante benevens de Kolor de zekerste Kenteikens der soorten zyn. Waarby men verder de tyd van rypwording voegen kan en moet: Verstaande hier door de tyd wanneer de Vruchten eetbaar zyn, 't zy van de Boom, gelyk de Zomer-Vruchten, of na dat ze geplukt zynde, wat gelegen hebben, gelyk de Herfst- en Winter-Vruchten.

§. XI.

Aangaande de Cultuur der *Appel-* en *Peer-boomen*, die is zeer bekent, en men vind daar van by andere genoegzaam berigt, hebbende wy ook een ander Werk onderweegs, waar in wy de Cultuur van deze en alle andere Vrucht-boomen breedvoerig verhandelen: Hier hebben wy alleen ons werk gemaakt, om de soorten der *Appels* en *Peeren* t'ontwarren, en aan de Liefhebbers voor Oogen te stellen: Durvende dezelve verzekeren, dat wy alle mogelyke moeite gedaan hebben

om de soorten naukeurig te onderzoeken, en naar 't Leven in haar ware Gedaante Aftebeelden; te weten zodanige die in onze Hollandfche Tuinen, als de befte en waardigfte, zo wel Franfche als Engelsche en Nederlandfche soorten, gecultiveert worden: Want indien men alle gemene Boere-soorten wilde befchryven, waar toe zoude dit dienen? Daar zullen nog wel enige weinige goede soorten van *Appels* en *Peeren* wezen, inzonderheid buiten-landsche, die weinig gevonden worden, die wy nog niet voorgestelt hebben, om dat wy die nog niet hebben kunnen magtig worden; edog wy zullen trachten dezelve te bekomen, om in 't vervolg ook aan de Liefhebbers mede te delen: Hebbende dezelve ondertuffchen hier genoegzaam 't Pit van deze Vrugten.

§. XII.

Ik moet hier by ten laaftten nog aanmerken, dat men wel in verfcheiden Autheurs Lyften vind van de *Appels* en *Peeren*; maar tog, wat kunnen die Lyften voor nut aanbrenge! Vermits daar uit in 't geringfte geen onderscheid der Soorten te zien nog t' ontdekken is, maar yder als een bezondere Zoort op zig zelfs benoemt staat; 't geen vele doet denken dat 'er zo vele Soorten als Namen zyn, daar ondertuffchen vele van die verfchillige Benamingen tot een zelfde zoort behoren, en maar *Synonyma* of Meer-namen zyn: Maakt dit dus niet verwarring in de Zoortkenniffe? en waar uit volgt, dat 'er in der daat zo vele soorten van *Appels* ende *Peeren* niet en zyn als die Lyften vertonen, latende wy de gemene flegte soorten onaangemerkt.

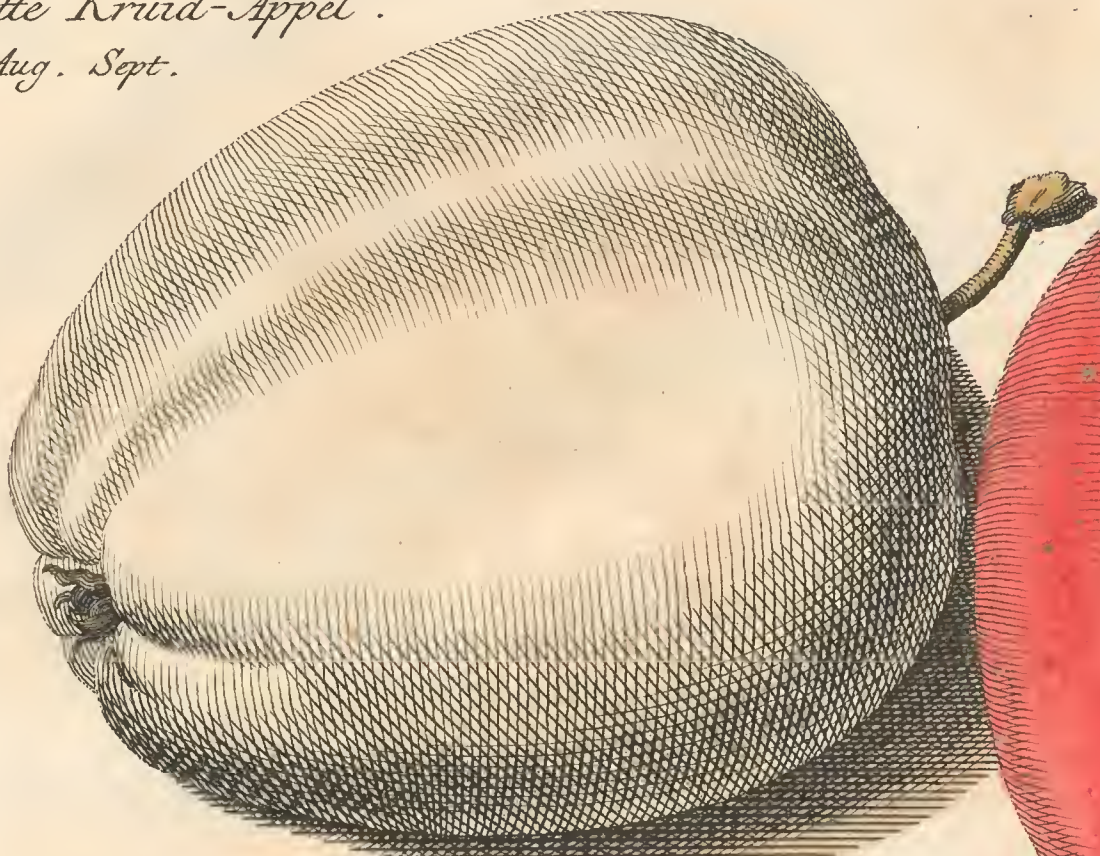

TAB. I.

Witte Kruid-Appel.
Aug. Sept.

Calville rouge d'Été.
Rode Somer-Calville.
August. Sept.

Rode Jopen.
Oct. Nov.

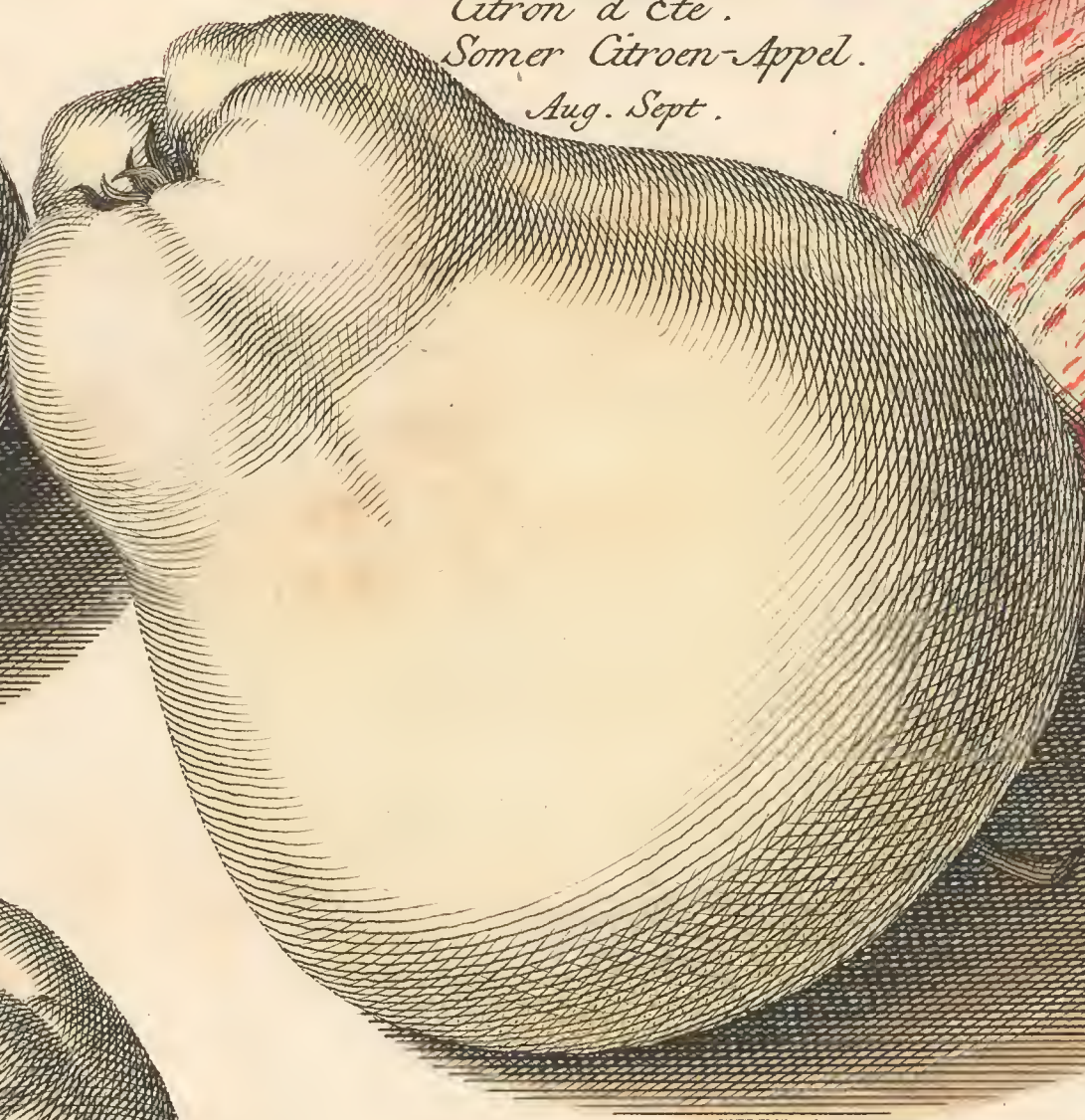
Calville blanche d'Été.
Witte Somer-Calville.
Aug. Sept.

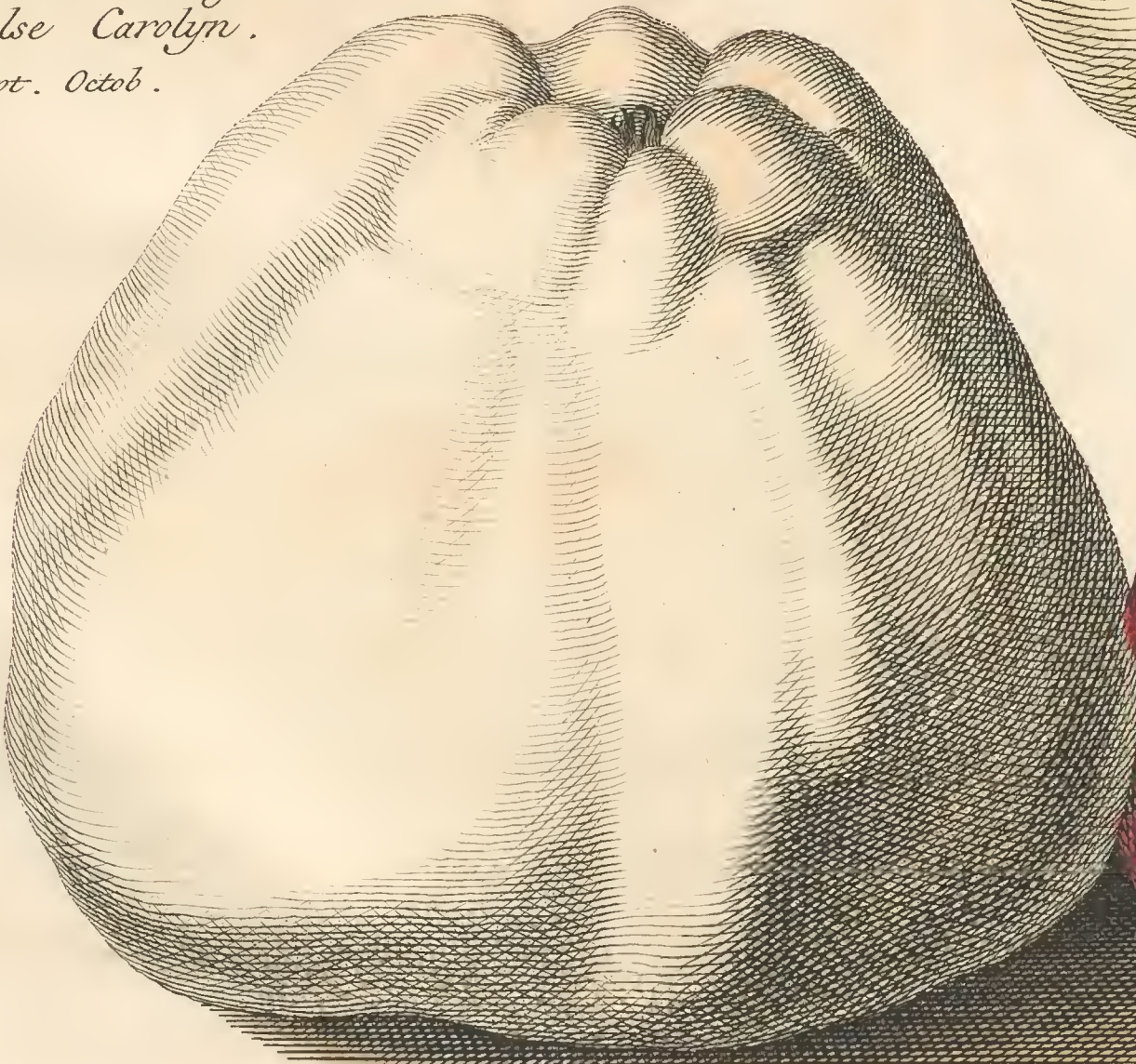
Somer-^{Drum.}
Cuisinot d'Été.
Aug. Sept.

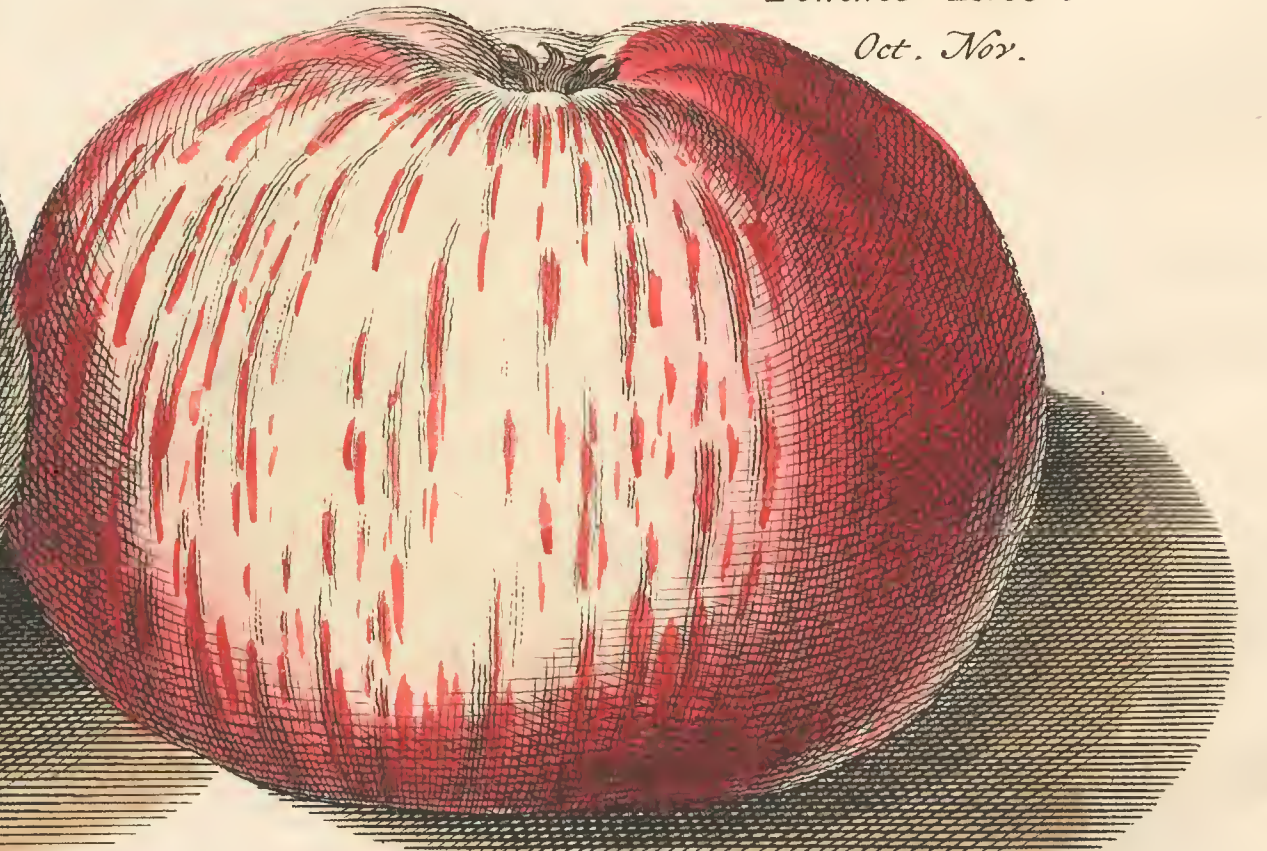
Citron d'Été.
Somer Citroen-Appel.
Aug. Sept.

Caroline d'Angleterre.
Engelse Carolyn.
Sept. Octob.

Roos-Appel.
Pomme-Rose.
Oct. Nov.

BESCHRYVINGEN

E N

AFBEELDINGEN

D E R

A P P E L S.

TABULA. I.

KRUID-APPEL. (WITTE) Is een tamelyk grote, gladde, langwerpige, iets kantige Appel; zyn Kolor is wit, en aan de eene zyde zomtydts een weinig rood-bloefend; zyn Vleesch is zagt, vol-sappig, en van een aangename rynsagtige, egter niet zeer verhevene smaak, weshalven dezelve onder de Middel-zoorten plaatze. Het is ook een zeer goede Pot-Appel: En vermits de Boom zeer sterk draagt en de Vrugten vroeg aankomen, zo is hy waardig om geplant te worden. Zie ook *Pomme de Palaestina*.

KRUID-APPEL. (LOUWERIS) Verschilt nergens in van de voorgaande, zo in

Gedaante, Kolor, en Smaak, dan dat hy kleinder valt; dient daarom meest alleen voor de Pot.

POMME DE PALÆSTINA. Is een tamelyk grote Appel; van gedaante langwerpig, zeer overeenkomende met die van de *Witte Kruid-Appel*, zo het niet dezelfde is; dat ik op 't naaste zoude denken, alleen op een goede plaats volmaakter geworden zynde: Zyn Schil is glad; van Kolor, ryp zynde mooi geelagtig, en aan de eene zyde veeltydts schoon bleek-rood-bloefende; zyn Vleesch is zagt en van een aangename, geurige smaak. Weshalven het een van de beste Appels in zyn tyd is.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is zeer draagbaar.

CALVILLE ROUGE D'ETÉ. Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rond, enigzints platagtig en puntig, en min of meer met kanten of Ribben: Deffelfs Schil is glad; van Kolor, ryp zynde, mooi hoogrood en veelydts met kleine bleek-rode vlakken gevlekt; leggende een witagtige wasem op de Schil, te weten als die nog aan de Boom of niet veel betaft is; zyn Vleefch is vry zagt, van een heel aangename, geurige fmaak, en derhalven een van de beste Zomer-Appels.

De Boom maakt goed Hout-gewas en draagt zeer fterk, weshalven hy doorgaans niet heel groot word.

JOOPEN-APPEL. (ROODE ZUIRE) Is een Appel van middelmatige grote, zyn gedaante is langwerpig, doorgaans wat fcheef of mismaakt en iets kantig: Deffelfs Schil is glad, van Kolor doorgaans bloed-rood, dog zomtyds aan de eene zyde wat groenagtig-geel, ook wel iets hier door heen rood gestreept; het Vleefch is zagt, van een tamelyk aangename wynagtige, dog niet zeer verhevene fmaak; weshalven dezelve niet dan in de tweede rang, of onder de Middel-zoorten der Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en is vrugtbaar.

CALVILLE BLANCHE D'ETÉ. Is een tamelyk grote Appel, van gedaante wat platagtig en kantig of met Ribben: Van Kolor, ryp zynde geelagtig wit; deffelfs Vleefch is heel zagt, van een tamelyke dog geen zeer verhevene fmaak; weshalven dezelve nauweliks onder de Middel-zoorten kan plaats verdienen. Zie ook *Kruid-Appel (Enkelde)*.

De Boom maakt goed Hout-gewas en is zeer draagbaar.

KRUID-APPEL. (ENKELDE) Is een matig grote Appel, van gedaante iets platagtig rond, en veelydts wat kantig; zeer wel van gedaante, gelykende aan een *Witte Zomer-Calville*, zo het niet dezelfde is; Zie Tab. I; zyn Schil is glad; van Kolor ryp zynde, bleek geelagtig groen; zyn Vleefch is zagt, van een gemeene, niet zeer verhevene fmaak, weshalven tot de gemene Pot-appels behoort.

De Boom maakt goed Gewas, word groot, en is heel draagbaar.

KRUID-APPEL. (DUBBELDE) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rondval-
lig,

lig, en met kanten, veel overeenkomst hebbende in de gedaante met de vorige, behalven dat hy groter valt; zyn Schil is glad; van Kolor, ryp zynde, bleek-groenagtig-geel; zyn Vleefch is vry zagt, van een tamelyke, dog geen verhevene fmaak, derhalven niet veel anders als in de Pot dient.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en is draagbaar.

CITROEN-APPEL. (ZOOMER) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante langwerpig en wat kantig; van Kolor, ryp zynde, citroen-geelagtig, wordende na dat wat geleegeen heeft, doorgaans wat vetagtig; deszelfs Schil is glad; en 't Vleefch zagt, dog van geen verhevene fmaak, weshalven nauwelyks onder de Middel-zoorte kan geplaatst worden.

De Boom maakt goed fterk Hout-gewas, en is zeer draagbaar.

KROON-APPEL. (ZOOMER) Word niet zeer groot, is rondagtig van gedaante; zyn Schil is glad; van Kolor bleek-groenagtigwit, en met bleek-rood geftreept; zyn Vleefch is zagt, van een tamelyk geurige aangename fmaak, en is dus een zeer goede Zomer of Herfft-Appel.

De Boom maakt goed fyn Hout-gewas, en draagt heel fterk.

ENGELSCHE CAROLYN. Is een grote Appel, van gedaante wat puntig na het Oog, dat diep gezonken is, en doorgaans met veel hoeken of ribben; deszelfs Schil is glad; van Kolor, ryp zynde, geelagtig wit, wordende in het leggen wat vetagtig; zyn Vleefch is zagt, en met een tamelyk aangenaam zuir voorzien, dog is niet zeer verheven, weshalven meer voor de Keuken als voor de Tafel dient: Hy heeft van binnen een groot hol Klok-huis, en is veelyds zonder zaden.

De Boom maakt goed fterk Hout-gewas, word groot, en draagt fterk.

ROOS-APPEL. Is een tamelyk grote platronde Appel; des zelfs Kolor, is ryp zynde, geelagtig-wit aan de eene zyde, en veelyds meest rondom mooi ligt rood bloezend, en daar door heen met donkerder rood mooi geftreept, en dus fchoon op het oog; maar het Vleefch, dat zagt is, is van een gemeene, tamelyk goede egter niet zeer verhevene geur, weshalven dezelve onder de Middel-zoorten behoort, en meest alleen voor een Pot-Appel dient.

De Boom maakt goed fterk Hout-gewas, word groot, en is heel draagbaar.

TABULA II.

FRAMBOOS-APPEL. Een mede-zoort van de *Calvilles* zynde, is een vry grote Appel, zyn gedaante is aan dezelfde Boom doorgaans zeer ongelyk, zynde zommige Appels wat langwerpig, andere ronder, dog doorgaans alle wat kantig; zyn Schil is glad; van Kolor groenagtig-geel aan de eene zyde, en aan de andere, of ook wel rondom, helder of bleek-rood, en doorgaans daar doorheen met een weinigje donkerder-rood gestreept; desselfs Vleesch is zeer zagt, en van een zeer aangename *aromatyke* geur, eenigzints na *Framboozen* zweemende, waar van hy de naam voert, zynde dus een van de beste Zomer- of Herfst-Appels voor de Tafel.

De Boom maakt heel goed Hout-gewas, draagt sterk, dog is de Kanker veeltyts onderhevig.

BLOEM-ZOETE. (ZOOMER, OF HERFST) Is een middelmatig grote Appel, van gedaante rond-vallig, na de Kruin toe wat dunner of puntig, Pyramids-wyze afgekort; desselfs Kolor is, ryp zynde, ligt-geel aan de eene zyde, en aan de andere, ook wel dikwils rondom, mooi rood-bloesend en

zomwylen met rode strepen, door het bloesende heen gevlekt; desselfs Vleesch is zagt, met een zeer aangenaam verheven zoet voorzien, weshalven een van de beste zoete Appels in zyn tyd.

De Boom kan groot worden, maakt goed Hout-gewas, en is zeer draagbaar; welk laatste veroorzaakt, dat hy zomwylen niet heel groot word.

PARMAIN D'ETÉ. Is een matig grote Appel, van gedaante iets langwerpig vierkant; van Kolor, ryp zynde, geelagtig, en doorgaans bruinagtig-rood-bloesend; zyn Vleesch is zagt, geel, van een aangename, zeer verhevene, en besondere geur, weshalven een van de beste vroege Appels in zyn tyd is, zo wel uit de hand te eeten, als voor de Pot, makende een zeer smakelyk *Gestoof*, en dus waardig om geplant te worden.

De Boom maakt goed Gewas, word tamelyk groot, en is zeer draagbaar.

PEER-ZOETE. (GRAUWE) Is een vry grote Appel, van gedaante rondvallig, van boven iets platagtig; zyn Kolor is, ryp zynde, geelagtig, en met grauwe of bruine

TAB. II.

Framboos - Appel.
Cabrille d'Automne rayé.
Sept. Oct.

Herfst Bloem-Soete.
Sept. Oct.

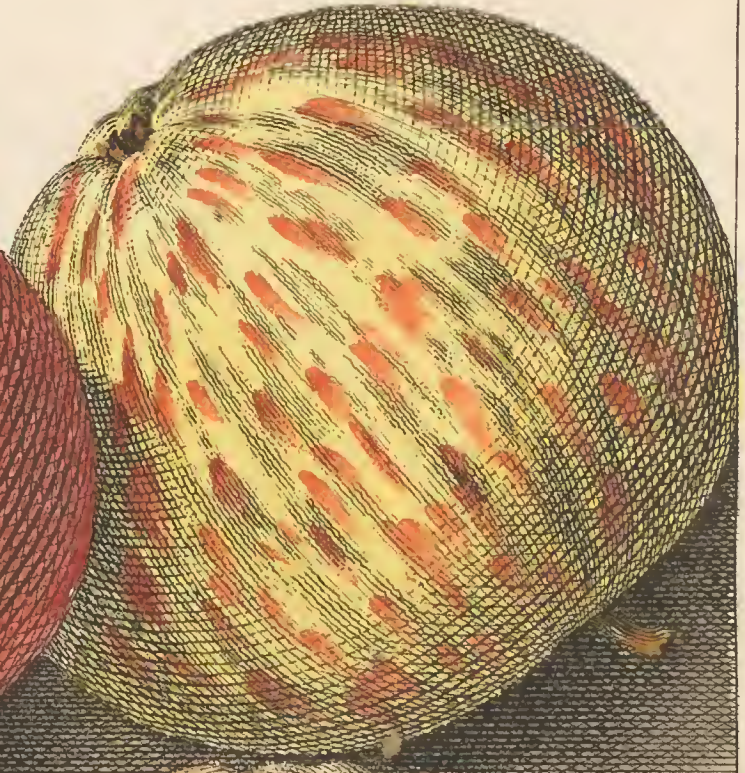
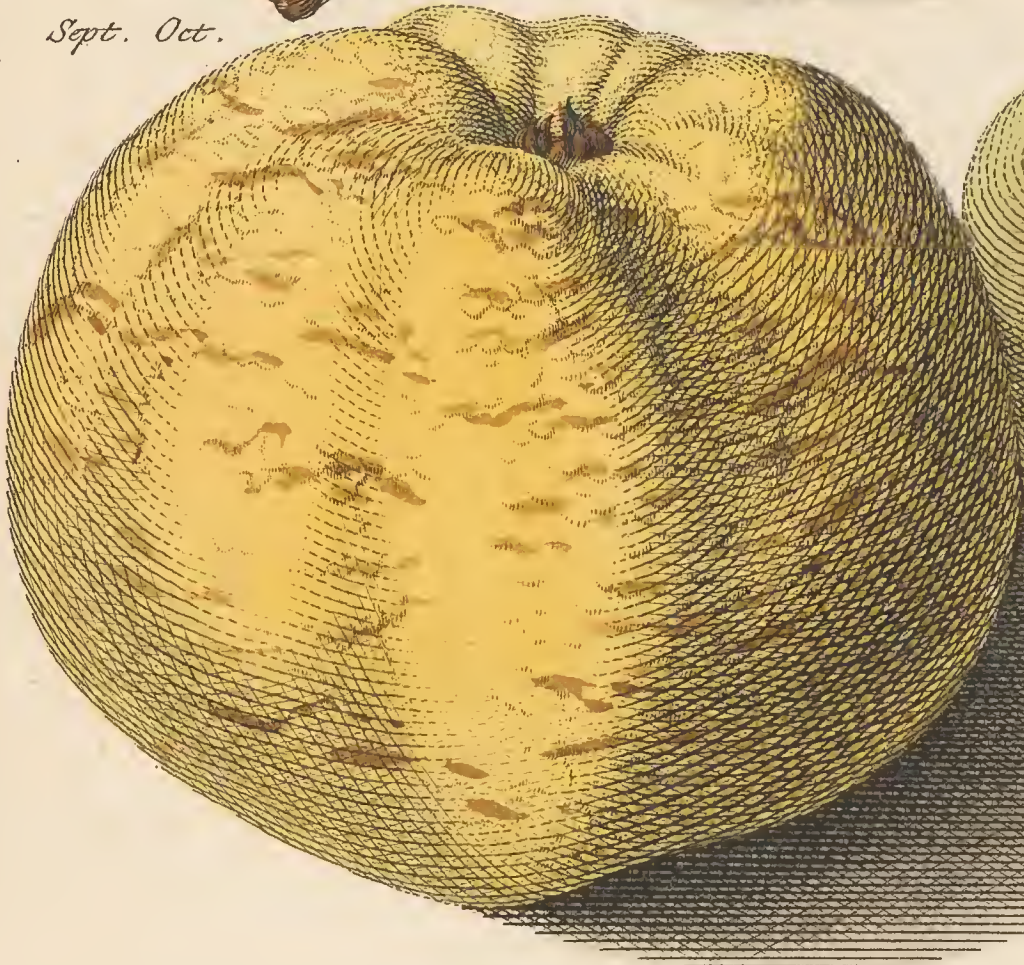
Somer - Parmain.
Parmain d'Ete'.
Sept. Oct.

Soete Dolphyn.
Pasfe - Pomme douce.
Dec. Jan.

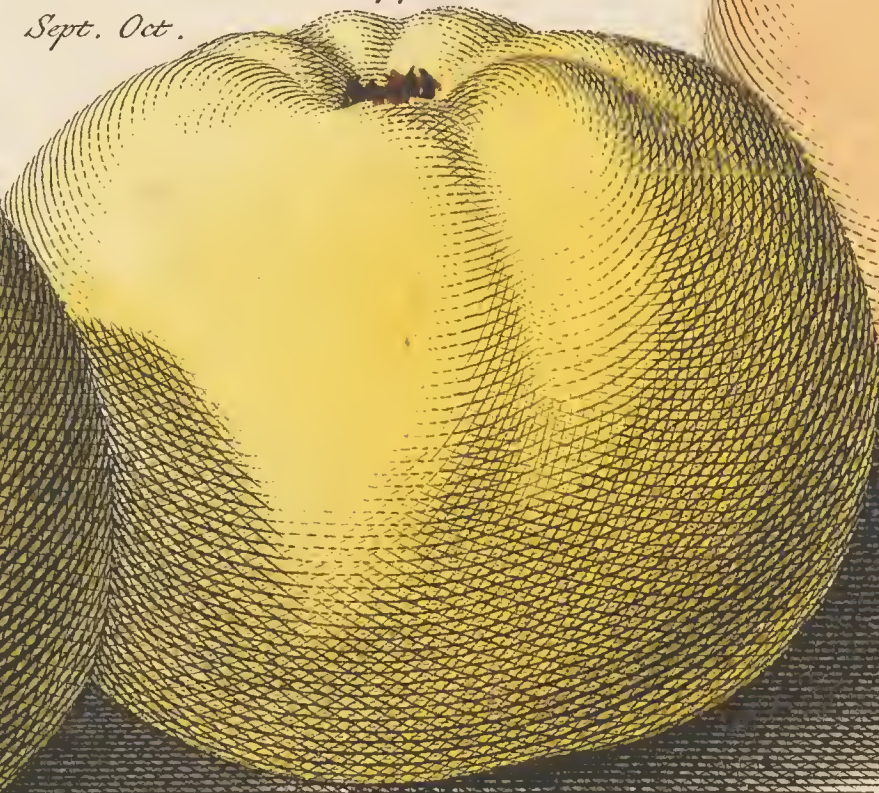
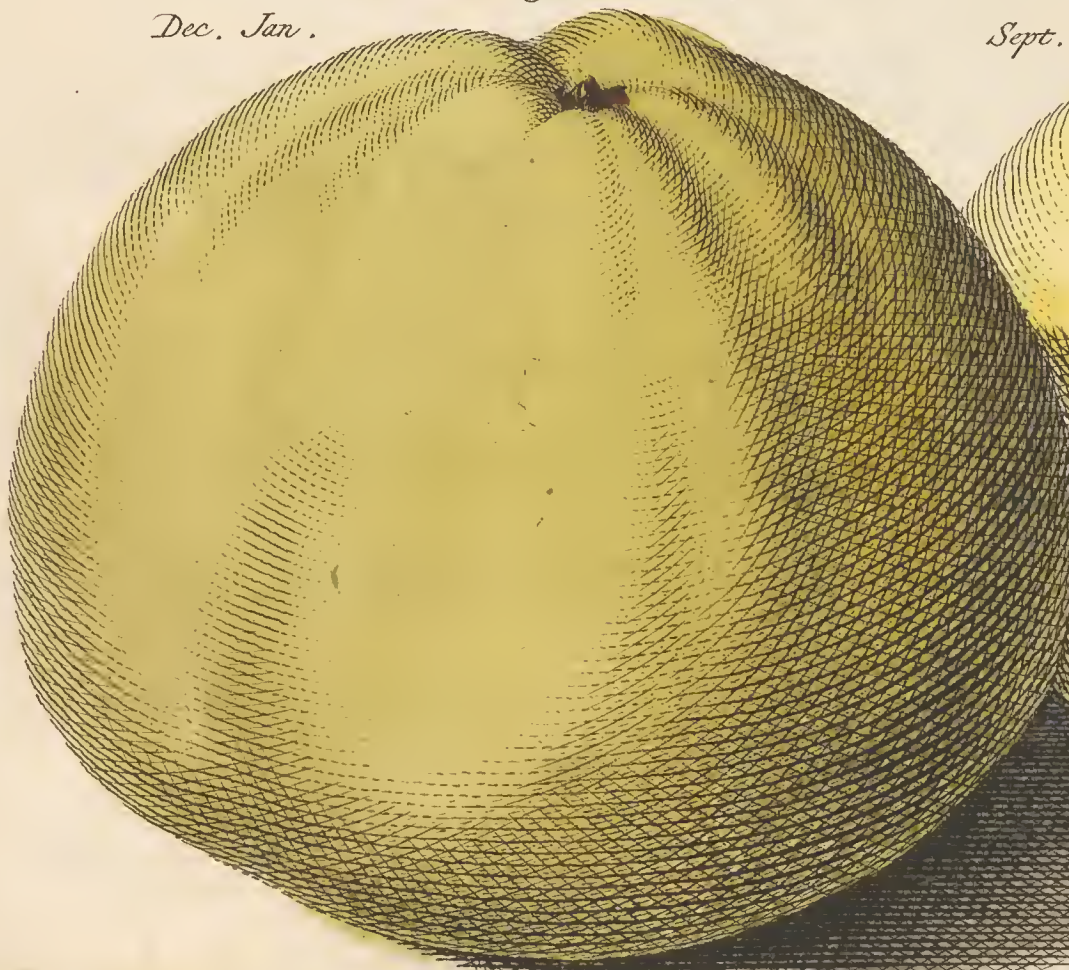
Roode Herfst-Striepeling.
Oct. Nov.

Peer - Soete.
Pomme - Poire.
Sept. Oct.

Witte Soete Silverling.
Dec. Jan.

Doeke Martens - Appel.
Sept. Oct.

Soete Hoolaart.
Dec. Jan.

ne stippen en trekken, op de wyze der geele Renetten, min of meer gemerkt, ook zomtyds op de eene zyde een weinig roodbloezende; deffelfs Vleefch is zagt, van een heel aangename zoete fmaak, derhalven een zeer goede zoete Appel in zyn tyd.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en draagt zeer wel, maar wil zomtyds wel wat kankeren.

PEER-ZOET. (WITTE OF BLANKE) Verfchilt nergens in van de voorgaande, dan dat hy niet, of zeer weinig met bruin gevlekt, en alleen wat geelagtig is.

DOLPHYN. Is een fchone grote, oogzienlyke Appel, van gedaante iets langwerpig; van Kolor groenagtig-geel aan de eene zyde, en aan de andere, ook zomtyds meest rondom, rood Violetagtig, en wanneer hy nog aan de Boom hangt, met een dauw of wafem, op die wyze als de Pruimen gedekt, dat hem zeer bevallig voor 't oog maakt; deffelfs Vleefch is vaft, van een aangename verhevene zoete fmaak, dus een van de befte Winter-zoete Appels.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, maar is niet heel draagbaar.

STRIEPELING. (HERFST) Is een Appel van matige grote, van gedaante wat platagtig-rond, na 't Oog toe dat niet gezonken, en klein is, een weinig puntig toelopende; zyn Schil is glad; van Kolor geelagtig, en met mooie bloed-rode ftrepen, doorgaans rondom geftreept, zo dat mooi op 't oog valt; zyn Vleefch is naaft de fchil en voor een gedeelte na binnenwaarts ook doorgaans bloed-roodagtig, voorts tamelyk zagt, van een fterk, tamelyk aangenaam, dog niet zeer verheven zuur-zap voorzien, weshalven dezelve niet dan onder de gemene Appels de rang kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is heel draagbaar.

NB. Deze Appel kan dikwils wel groter worden, als de Figuur verftoont.

SILVERLING. (ZOETE GEELE) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rond na 't Oog toe, dat klein en weinig gezonken is, eenigzints puntig; zyn Schil is glad; van Kolor, ryp zynde geel, en zomtyds, dog zelden, aan de eene zyde een weinig bleekroodbloefende; zyn Vleefch is tamelyk zagt, van een heel aangename zoete fmaak, derhalven een van de befte zoete Appels voor de Keuken.

De Boom maakt goed fyn Hout-gewas, word groot, en draagt zeer sterk.

DOEKE MARTENS. Is een middelmatig grote Appel, van gedaante plat-rond, en het Oog vry gezonken; deffelfs Schil is glad, ryp zynde, geelagtig, wordende in het leggen wat vetagtig; zyn Vleefch is zagt, van een tamelyke dog niet zeer verhevene geur, waarom meest alleen voor een Pot-Appel dient.

De Boom maakt goed Gewas, wort groot, en draagt zeer sterk, 't welk hem by veele doet in agting wezen.

ZOETE HOLAART. Is een matig grote Appel, van gedaante rondagtig; zyn Schil is, ryp zynde, geelagtig, aan de eene zyde doorgaans mooi rood-bloefend, fraai op 't Oog, en ook dikwils met bruin min of meer gestipt en gevlekt; zyn Vleefch is zagt, van een zeer aangename, verhevene zoete smaak, weshalven buiten twifl een van de beste zoete Appels in zyn tyd is, te meer, dewyl hy lang, zelfs tot in April toe duurt.

De Boom maakt goed Hout-gewas, dog draagt niet heel sterk, en is de Kanker onderhevig.

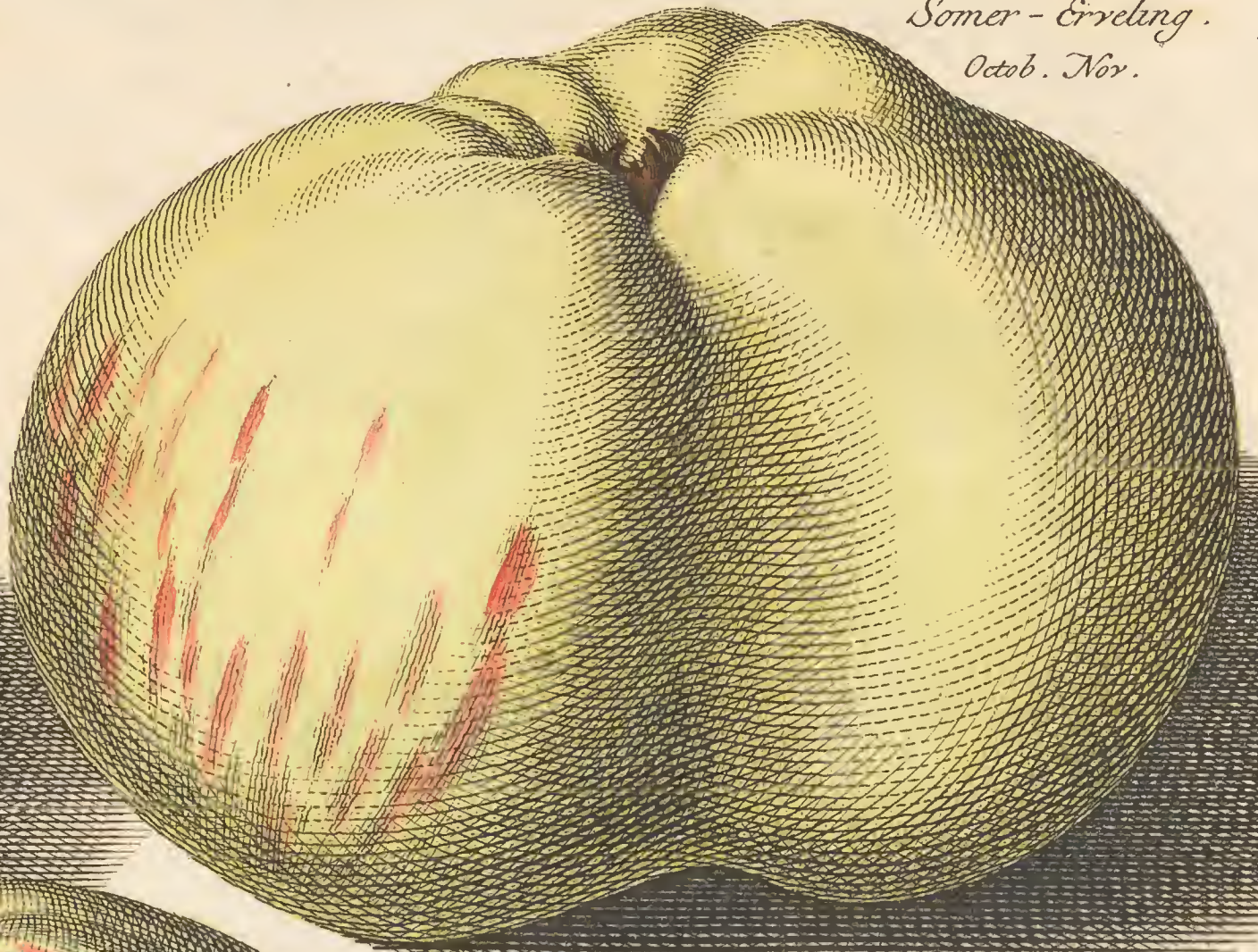
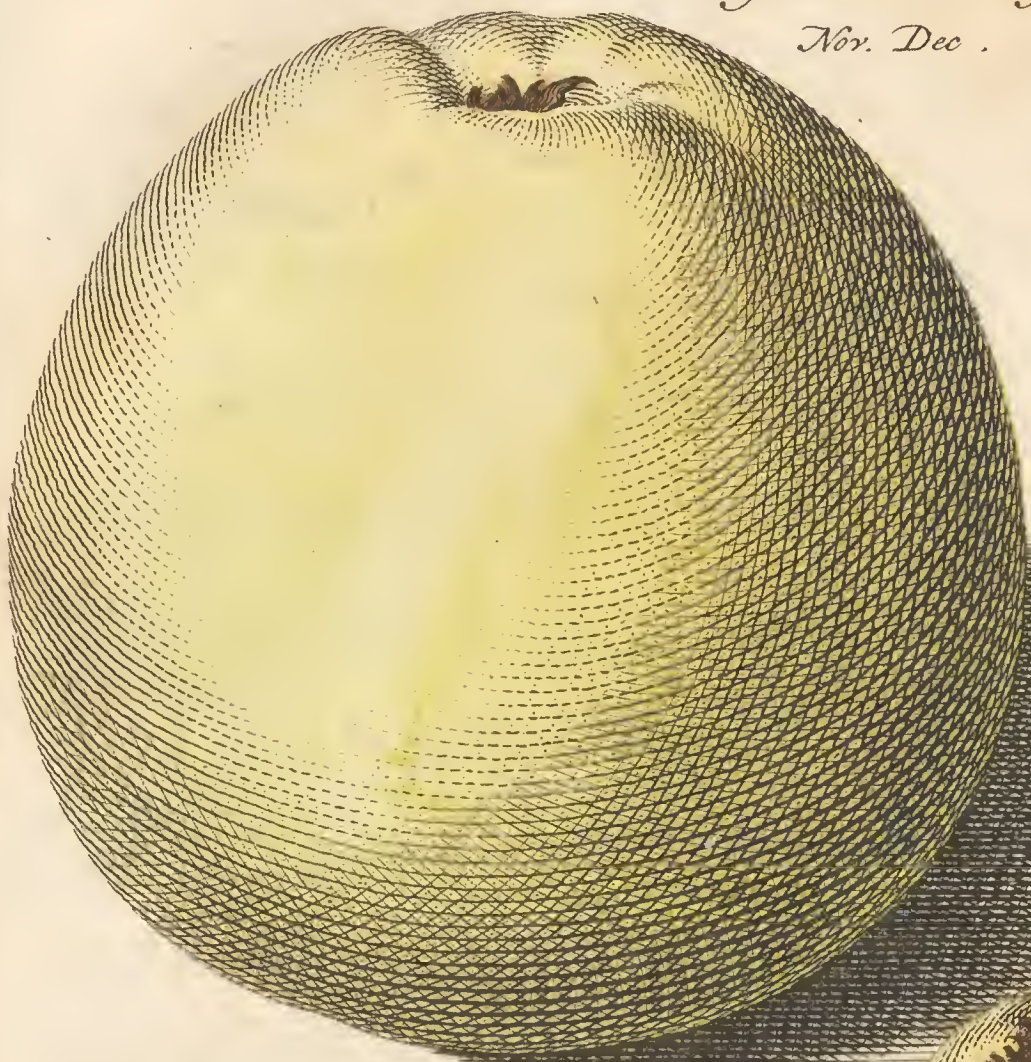

Syden Hemmetje.
Nov. Dec.

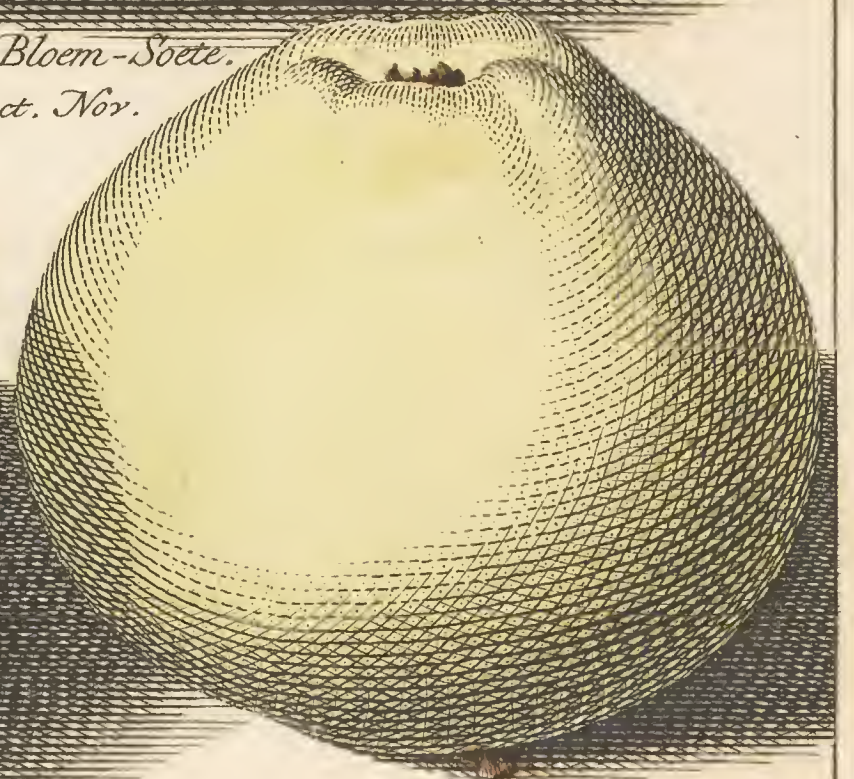
Somer - Erveling.
Octob. Nov.

Suiker - Appel.
Oct. Nov.

Princes - Appel.
Nov. Dec.

Witte Bloem - Soete.
Oct. Nov.

Rode Herfst - Calville.
Oct. Nov.

Swaan - Appel.
Oct. Nov.

*Rode Gut -
deeling.*
Jan. Febr.

T A B U L A III.

SYDEN HEMDJE. Is een tamelyk grote Appel, van gedaante een weinig hoogagtig of langwerpig rond; zyn Schil is mooi glad, en ryp zynde geelagtig, zomtyds aan de eene zyde een weinig bleek-rood-bloesend, mooi op 't oog; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige aangename smaak, weshalven in de eerste Rang der Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Gewas, en is redelyk draagbaar.

ERVELING. (ZOMER) Kan een grote Appel worden, dog blyft veelyds wat kleiner als onze Figuur aantoot. Desselfs gedaante is wat platagtig, en na 't Oog een weinig puntig, voorts hoekig en zomtyds met een diepe groeve van 't Oog naar de steel toe; desselfs Schil is glad; van Kolor, ryp zynde, geelagtig na den groenen hellende, en zomwylen, dog zelden, aan de eene zyde een weinig bleek-rood-bloesend, of dus grof gestreept; desselfs Vleesch is heel zagt, van een gemene, niet zeer verheven smaak, weshalven niet dan onder de Pot-Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed en sterk Hout-gewas, word groot, en draagt wel.

ZUIKER - APPEL. Is van middelmatige groote, zyn gedaante is iets langwerpig, na 't Oog toe een weinig dunner, en veelyds iets kantig; zyn Schil is glad, ryp zynde, geel van Kolor, en dikwils aan de eene zyde een weinig rood-bloesend; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige eenigzints *aromatyke* smaak, weshalven boven de Middel-soorten van Appels rang kan hebben.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt tamelyk.

PRINCES - APPEL. Is een matig grote Appel, van gedaante langwerpig, Ey-rond; 't Oog is klein en weinig gezonken; zyn Schil is glad; van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en aan de eene zyde doorgaans wat rood-bloesend, of ligt gestreept; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk goede dog niet zeer verhevene smaak; weshalven wy deze Appel onder de Middel-soorten stellen.

De Boom maakt schoon Hout-gewas, word groot, en draagt zeer sterk.

PRINCES. (ZOETE) Heeft zo in gedaante als Koleur veel gelykenisse met de vorige, alleen dat het Vleesch zoet van smaak dog niet zeer verheven is, weshalven maar onder de gemene zoete Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is redelyk draagbaar.

BLOEM-ZOETE. (WITTE) Is een Appel van middelmatige grote; van gedaante zeer na overeenkomende met de *Blom-zoeten* TAB. II. en VII. dog is wel zo puntig na de kruin; desselfs Schil is glad en geelagtig-wit van Koleur; zyn Vleesch is zagt, van een matig goede zoete smaak, waarom dezelve niet dan onder de Middel-soorten van de zoete Appels plaats verdient.

De Boom maakt goed Gewas, en is redelyk draagbaar.

SWAAN-APPEL. Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rond, en doorgaans wat hoekig of kantig en scheef; zyn Schil is glad; van Koleur, ryp zynde, geelagtig, en aan de eene zyde doorgaans een weinig bloed-

rood-bloesend, of dus gestreept; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyke aangename, dog niet zeer verhevene geur, weshalven nauwelyks onder de Middel-soorten gestelt kan worden.

De Boom maakt goed Gewas, en is zeer draagbaar.

SWAAN-APPEL. (ZOETE) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rond, en dikwils wat hoekig en scheev, na genoeg in groote en gedaante overeenkomende met de voorgaande; desselfs Koleur is, ryp zynde, geel; het Vleesch is zagt, van een laffe niet verhevene geur, weshalven niet dan onder de gemeene zoete Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Gewas, en is zeer draagbaar.

GULDERLING. (ROODE) Is een middelmatig grote Appel, van gedaante iets langwerpiger en vierkant, dog zomtyds wat rondvalliger en iets kantig; desselfs Schil is glad, van Koleur, ryp zynde, heel donker bruin- of purperagtig-rood, waar door hier of daar, in zonderheid aan de eene zyde, wat groen doorstraalt; desselfs Vleesch is zagt en van een aangename verhevene geur, weshalven
onder

onder de beste soorten van Appels geplaatst moet worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is heel draagbaar.

CALVILLE ROUGE D' AUTOMNE.

Word doorgaans een grote Appel, deffels gedaante is langwerpig en geribt; het Oog vry diep gezonken; de Schil is rood na den

geelen hellende; het Vleesch is zagt, tamenlyk geurig en wat Ryns-wynagtig van smaak, dog op verre na zo geurig niet als de *Roode Zomer-Calville* TAB. I., weshalven deze onder de Middel-soorten plaatze; zynde een goede Pot-Appel.

De Boom maakt sterk grof Hout-gewas, word groot, en is heel draagbaar.

T A B U L A I V.

KRUID-APPEL. (JUFFERS) Is een tamelyk grote Appel; van gedaante rondagtig en wat kantig, aan de eene zyde by 't Oog, dat niet zeer gezonken is, doorgaans wat hoger; deszelfs Schil is glad, en bleek-groenagtig-geel van Kolor; hebbende veele Appels aan dezelfde Boom veelydts, van 't Oog af regt nederwaarts, een of meer verhevene strepen, als een fyne naad, of een scherpe verhevene kant, waaraan deze soort in 't bezonder van andere te onderscheiden is. Hy geeft, ryp zynde, een sterke aangename Reuk van zig; zyn Vleesch is zagt, zappig, en van een aangename heel geurige smaak; dus een der beste Appels in zyn tyd zynde, zo wel uit de Hand als voor de Pot.

De Boom maakt goed, sterk Hout-gewas, word groot, maar is niet zeer draagbaar, ten minsten niet zo lang hy nog jong is.

DANTZIGER KANTAPPEL. Is een vry grote Appel, zyn gedaante is rondagtig, en hoekig of kantig, waar van hy zyn naam gekregen heeft; de Schil is mooi glad, blinkend, en schoon hoog- of bloet-rood van Ko-

leur; gelykende deze Appel zeer in gedaante naar een grote *Rode Zomer-Calville*, behalven dat hy kantiger valt; deffels Vleesch is zagt, geelagtig, en van een heel aangename, geurige smaak; dus een waardige Appel in zyn tyd, zo wel voor de Tafel als in de Keuken zynde.

De Boom maakt goed Gewas, word groot, en draagt sterk.

PARADYS-APPEL. (ZOMER) Is een kleine Appel, van gedaante iets langwerpiger, en wat kantig, ook doorgaans iets scheef; deffels Kolor is, ryp zynde, bleek groenagtig-geel; zyn Vleesch is heel zagt, van een tamelyke, dog niet zeer verhevene smaak. Hy word meest alleen gequeekt om 'er op deffels Uitlopers, die hy in overvloed maakt, en waar door hy zonder te verenten voortgezet word, allerley andere soorten van Appels te enten, tot lage Naantjes Bomen, dewyl hy van nature klein en laag groeit, vroeg draagt, en vrugtbaar is, welke hoedanigheid hy aan het daarop gezette Ent mededeelt.

Van deze Appel is ook nog een Medezort die nergens in van de gemelde verschilt.

Juffers - Kruidling.
Sept. Octob.

Dantziger Kant - Appel.
Sept. Octob.

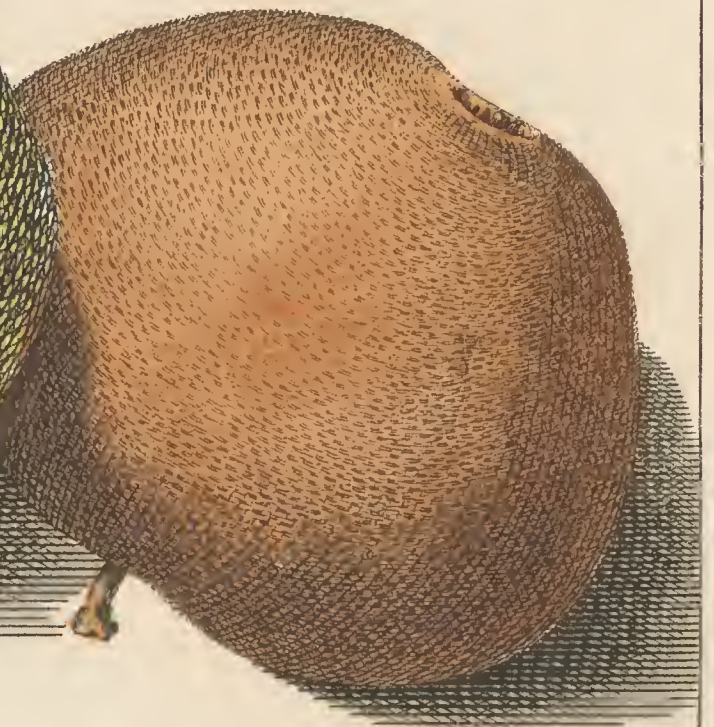
Somer - Paradys - Appel.
Jul. August.

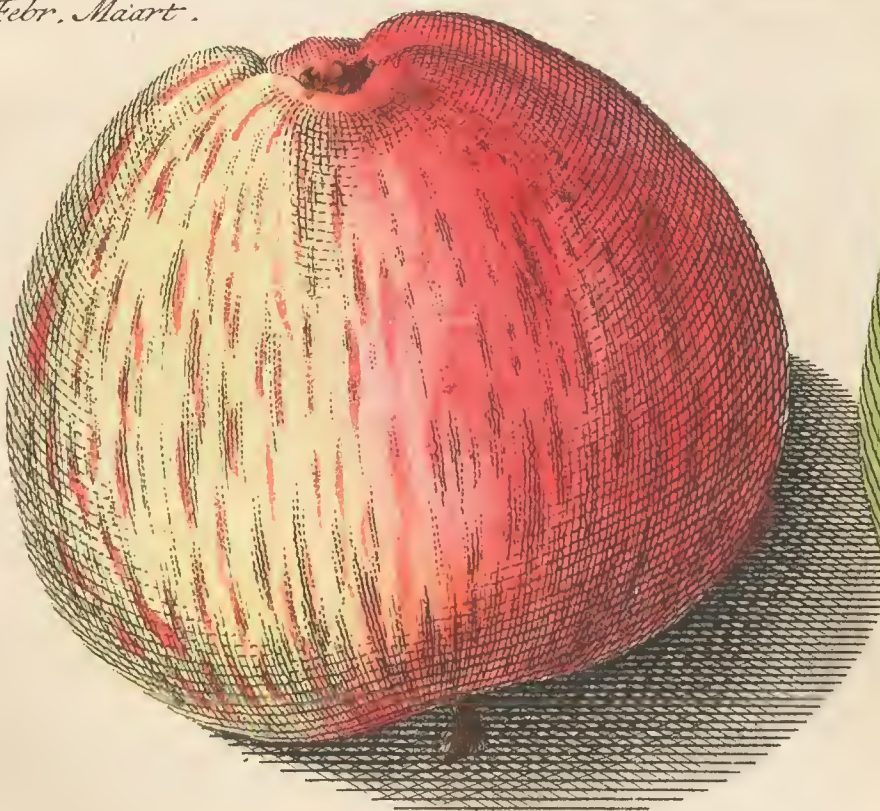
Franse Guilderling.
Nov. Dec.

Pomme douce.
Febr. Maart.

Kruis - Appel.
Febr. Maart.

Soete Ribbert.
Dec. Januar.

Pomme Notre Dame.
Vrouwstjes - Appel.
Febr. Maart.

schilt dan dat de Vruchten rood of rood-bloesfend zyn.

Ook is 'er een zoete soort van nagenoeg dezelfde gedaante en grootte.

GULDERLING. (FRANSE) Is een middelmatig grote Appel, van gedaante wat langwerpig, eenigzints kantig, en meesten tyts wat scheef van Gewas, met een klein niet diep gezonken Oog; deffels Kolor is, ryp zynde, groenagtig-geel, en zomtydts hier of daar een weinig met geelagtig-bruin gevlekt of gestippelt; deffels Vleesch is zagt, en van een heel aangename geurige smaak, weshalven onder de goede Herfst-Appels gestelt moet worden.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk.

POMME DOUCE. Is een kleine ronde iets platagtige Appel, van Kolor overal bruin-grauwagtig, gelyk de grauwe Renet, en veeltydts een weinig rood-bloesfend; de Schil is hard en dik; het Vleesch is van een aangename zoete smaak, en derhalven een zeer goede zoete Pot-Appel zynde.

De Boom maakt zeer goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt heel sterk.

KRUIS-APPEL (VAN GELDER.) Gelykt zo in grootte als gedaante en Kolor zeer wel naar de *Kroons-Appel*, zo dat men dezelve in de eerste opslag ligtelyk daar voor nemen zoude, dog hy valt veeltydts iets langwerpiger, en dezelve proevende, bevind men het onderscheid, want hy heeft niet die verhevene, maar een gemene geur, weshalven hy meest voor een Pot-Appel dient.

De Boom maakt fyn Hout-gewas, maar word niet groot, om dat hy zeer draagbaar is.

KRUIS-APPEL VAN GELDER. (ROODE) Hier mede is het gelegen als met de voorgaande, gelykende deze zeer na de *Rode-Kroon*, dog is doorgaans niet zo veel gestreept, maar meest alleen hoog-rood, ook dikwils iets langwerpiger, voorts weinig verheven van smaak, weshalven ook hoofdzakelyk voor de Pot dient. En

De Boom is *genatureert* als de voorgaande.

VROUWTJES APPEL. Is een vry grote Appel, van gedaante rondagtig na den platten hellende, en dikwils wat scheef, en hobbelig of kantig; zyn Schil is, ryp zynde, groenagtig-geel, en zomtydts hier of daar een weinig met bruin en ook wel met groter en kleiner rondagtige zwarte of bruin-

zwarte Vlekken hier en daar gevlekt; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige, dog niet zeer verhevene smaak; weshalven deze onder de Middel-soorten plaatze. Hy word veel geagt als een goede Pot-Appel.

De Boom maakt goed zwaar Hout-gewas, en is draagbaar genoeg.

RIBLING. (ZOETE) Is vry kantig en

oneffen van Gewas; 't Oog, en de Steel, die heel kort is, zyn tamelyk diep gezonken; de Schil is glad, van Koleur, ryp zynde, Citroen-geel, iets naar den groenen hellende, en veelydts hier of daar, inzonderheid omtrent de Steel, bleek Canneel-verwig gevlekt; zyn Vleesch is zoet, dog laf, en niet zeer verheven; weshalven onder de gemeene zoete gestelt moet worden.

TAB. V.

Enkelde Griet.
Octob. Nov.

Witte Platte Appel.
Sept. Octob.

Bloem-Suur.
Sept. Octob.

Eyer-Appel.
Oct. Novemb.

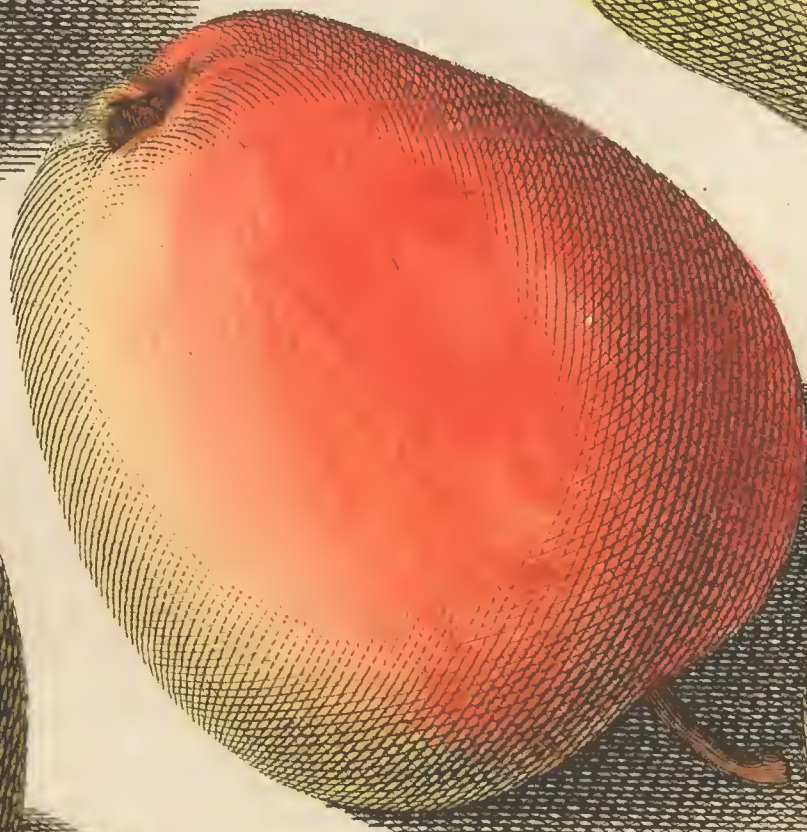
Brand-Appel.
Dec. Jan.

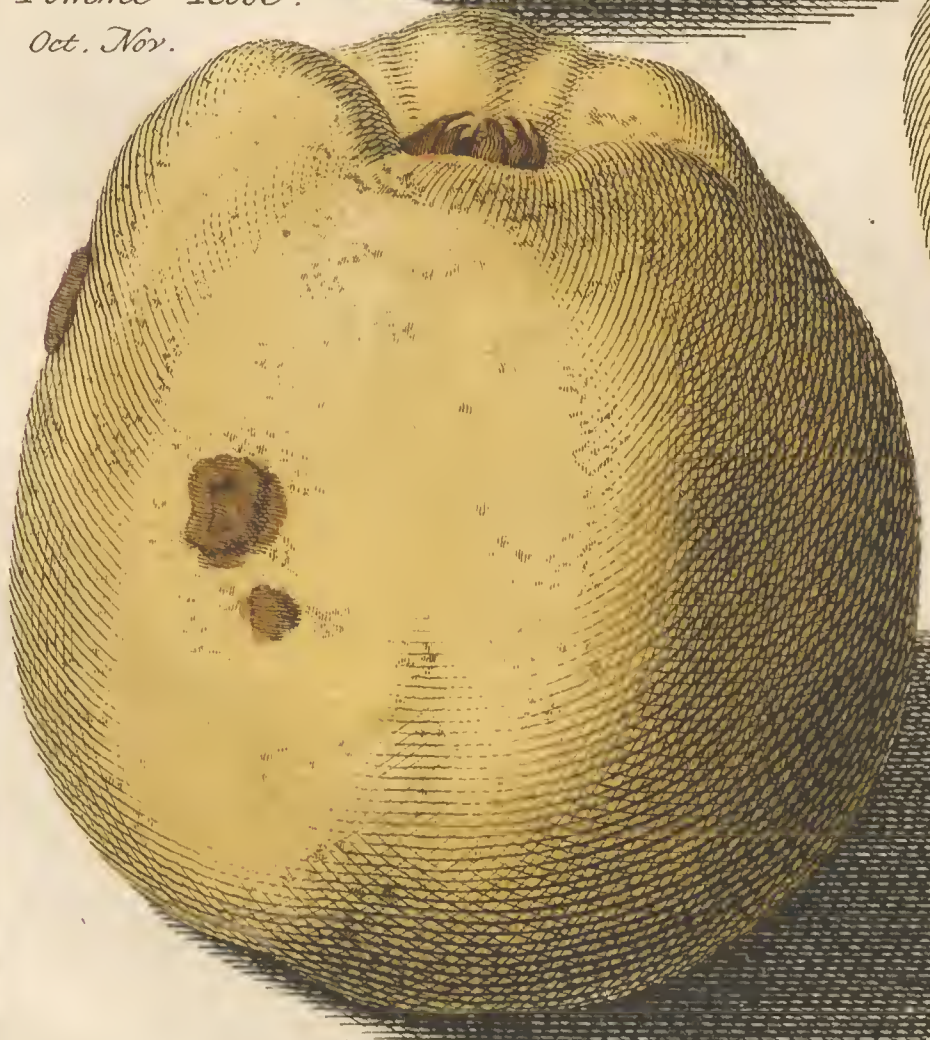
Heer-Appel.
Nov. Dec.

Rode Soete Jopen.
Octob. Novemb.

Pomme-Rose.
Oct. Nov.

Somer Striepeling.
Sept. Octob.

TABULA V.

GRIET. (ENKELDE) Is een matig grote Appel, van gedaante eenigzints langwerpig, wat scheev en kantig, en 't Oog redelyk diep gezonken; zyn Schil is glad, ryp zynde, geel aan de eene, en rood-bloesend aan de andere zyde; zyn Vleesch is tamelyk zagt, maar grof, van een redelyk goede, dog niet verhevene smaak, weshalven niet dan onder de Pot-Appels gerekent kan worden.

De Boom maakt sterk Hout-gewas, en draagt sterk.

WITTE PLATTE. Is een tamelyk grote Appel, van gedaante zeer plat, en veelydts wat scheev en kantig; zyn Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, witagtig, en aan de eene zyde veelydts wat helder rood-bloesend, of gestreept; zyn Vleesch is zagt, maar zeer laf van smaak, weshalven maar een zeer gemeene Pot-Appel is.

De Boom maakt goed Gewas, en is zeer draagbaar.

BLOEM-ZUIR. Is een Appel van matige grote; desselfs gedaante is rond, na het

Oog toe, dat weinig gezonken is, een weinig dunner wordende, zomtyds ook een weinig hoekig; desselfs Schil is, ryp zynde, groenagtig wit aan de eene zyde, en aan de andere bleek-rood-bloesend, en daar door heen met een weinig donkerder rood gestreept; desselfs Vleesch is zagt, van een tamelyk aangename geurige smaak, weshalven deze Appel in de Rang van de goede Tafel-Appels stelle.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt tamelyk sterk.

EYER-APPEL. Is een middelmatig grote Appel, van gedaante Eyrond, waar van hy de Naam voert; het Oog is weinig gezonken; zyn Schil is glad, en ryp zynde, geelagtig-wit van Kolor, zomtydts aan de eene zyde een weinig bleek-rood-bloesende; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk aangename geurige smaak; weshalven onder de Middel-soorten in zyn tyd plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is heel draagbaar.

BRAND-APPEL. Is een matig grote Appel, van gedaante Eyronde; heeft 't Oog niet gezonken en de Steel vry lang; deffelfs Schil is, ryp zynde, geelagtig aan de eene en bleek of licht-rood-bloefend aan de andere zyde, en daar door heen doorgaans met moje helder rode strepen gestreept; zynde ook veelydts min of meer met zwarte Vlekken die als gebrand schynen gevlekt, waar van hy de Naam voert; deffelfs Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige dog geen verhevene smaak, weshalven nauwelyks onder de Middel-soorten plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is heel draagbaar.

BRAND-APPEL. (ZOETE) Deze gelykt in gedaante en Kolor zeer veel na de vorige Brand-Appel, behalven dat hy zoet Vleesch heeft, dat tamelyk geurig dog niet zeer verheven van smaak is, weshalven die nauwelyks onder de Middel-soorten der zoete Pot-Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is tamelyk vrugtbaar.

HEER-APPEL. Is een Appel van 't grootste soort; zyn gedaante is rondagtig, na 't Oog toe, dat vry diep gezonken is, iets dun-

ner, en doorgaans ook aan de eene zyde van 't Oog wat hoger als aan de andere zyde, voorts wat kantig of hoekig; deffelfs Schil is glad, ryp zynde, bleek-geel van Kolor, en aan de eene zyde zomtydts een weinig bleek-rood-bloefend of grof gestreept: Het Vleesch is tamelyk zagt, fyn, en van een redelyk aangename geur, dog niet van die verheventheit dat hy de Naam van *Heer-Appel* met regt verdient, (welke Naam hy buiten twyffel wegens zyn groote en aanzien verkregen heeft), weshalven ik hem ook in de tweede Rang der Appels plaatzen moet.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en is redelyk draagbaar.

POMME-ROSE. Is een grote Appel, van gedaante vierkant, en zomtydts wat langwerpiger, ook iets scheev en bultig; deffelfs Oog is vry groot, en diep gezonken; zyn Schil is, ryp zynde, wat groenagtig Citroen-geel, en doorgaans hier of daar wat licht-bruin gestipt, of licht gevlekt; ook veelydts aan de eene zyde wat donker-rood-bloefende; hy heeft ook zomwylen hier of daar verhevene bruine vlekken, als wratten; zyn Vleesch is redelyk zagt, van een aangename, geurige, verhevene smaak, derhalven een van de beste soorten van Tafel-Appels in zyn tyd zynde.

Deze

Deze Appel zal mogelyk meer andere Nederduitsche Namen hebben, die we nog niet hebben kunnen ontdekken.

De Boom maakt goed gewas, en is redelyk draagbaar.

JOOPEN. (ROODE ZOETE) Word niet heel groot; desselfs gedaante is langwerpig, by na Ey-rond; 't Oog is klein en weinig gezonken; zyn Schil is glad, van Koleur meest donker-rood, dog zomwylen aan de eene zyde een weinig geelagtig; zyn Vleesch is zagt, en van een aangenaam zoet voorzien; derhalven een goede zoete Appel voor de Keuken zynde.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is zeer draagbaar.

Dubbelde rode zoete Jopen, verschilt niet van deze beschrevene dan dat hy wat groter, en zomtydts wat meer kantig valt.

STRIEPELING. (ZOMER) Is een matig grote Appel, van gedaante rond-vallig en wat kantig, of met hoeken; desselfs Schil is glad, van Koleur geelagtig-wit, ook wel iets heel bleek-rood-bloesend, en daar over heen met bleek Carmozyn-rode strepen gestreept; zyn Vleesch is zagt, maar niet verheven van smaak, weshalven niet dan onder de gemeene soorten van Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is heel draagbaar.

T A B U L A V I .

BRVELING. (ZOETE) Word een tamelyk grote Appel; deszelfs gedaante is wat platagtig-rond, en na 't Oog toe veelydts een weinig puntig, voorts doorgaans een weinig s'cheef, en met min of meer kanten; zyn Kolor is geelagtig, en aan de eene zyde doorgaans min of meer helder-rood-bloesend; d'esselfs Vleesch is tamelyk zagt, van een goede zoete, eenigzints na 't zuur hellende, smaak; dus een goede zoete Appel voor de Keuken zynde.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt redelyk sterk.

STRIEPELING. (WINTER) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rond, eenigzints platagtig; zyn Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig, en met moe-roode fyne strepen doorgaans rondom gestreept, bevallig op 't Oog; d'esselfs Vleesch is zagt, maar niet zeer verheven van smaak, waarom die maar onder de gemeene Soorten behoord.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is vry draagbaar.

STRIEPELING. (ZOETE) Deze gelykt in gedaante en Kolor zeer wel na de Herfst- of Winter-Striepeling, behalven de smaak, die zoet dog niet zeer verheven maar wat laf is, zo dat niet anders dan onder de gemeene Soorten van zoete Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is heel draagbaar.

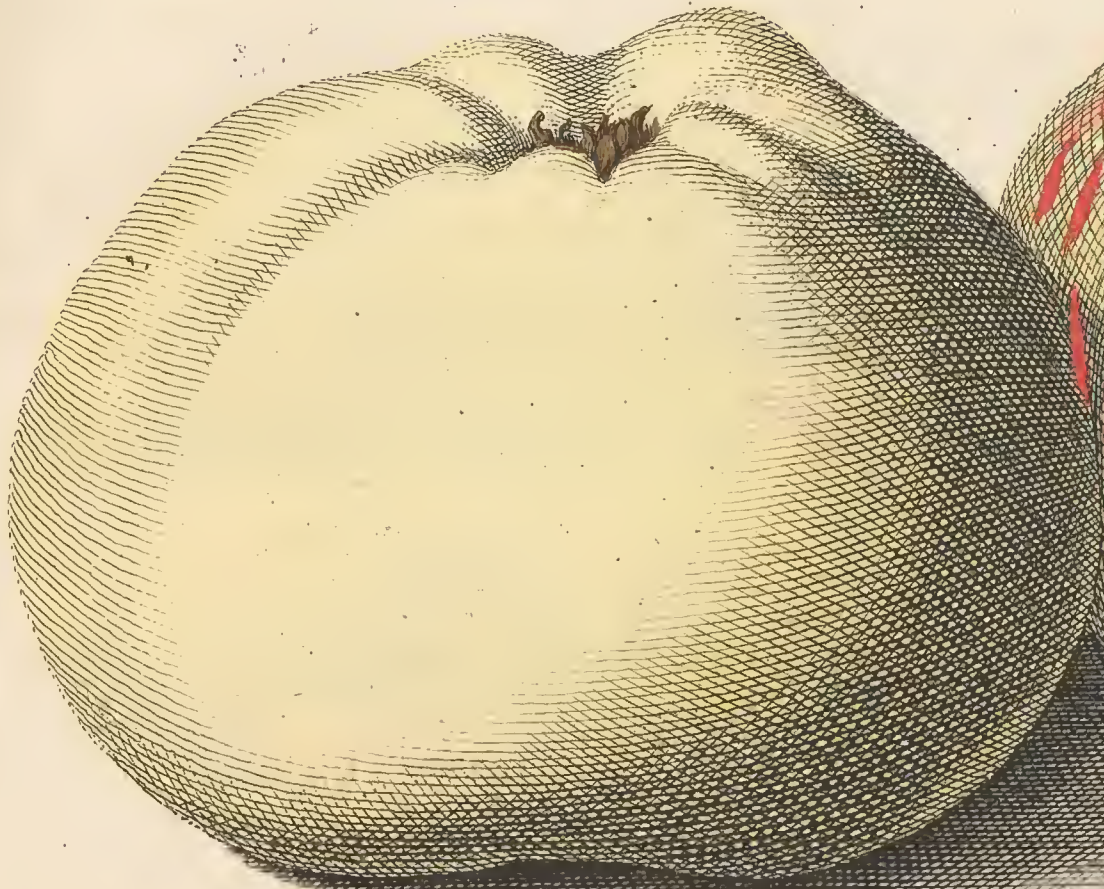
PEPPING. (BLANKE) Is een middelmatig grote Appel, van gedaante iets langwerpig, na 't Oog toe, dat niet diep gezonken is, een weinig dunner, en zomtyds een weinig kantig; zyn Schil is glad, en, ryp zynde, wit van Kolor, aan de eene zyde bleek-rood-bloesende, en daar door heen zomtyds met iets sterker rood gestreept, ook veelydts met iets bleek-rood rond om heen als gevlekt; d'esselfs Vleesch is zagt, van een tamelyke kruidige smaak, weshalven dezelve onder de Middel-soorten plaatze.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt sterk.

PEPPING. (ROODE) Gelykt van groote en

Soete Erveling.
Novemb. Dec.

Winter-Striepeling.
Jan. Febr.

Blanke Pepping.
Novemb. Dec.

Soete Son-Appel.
Dec. Jan.

Witte Soete Jopen.
Oct. Nov.

Prin cesse.
Nov. Dec.

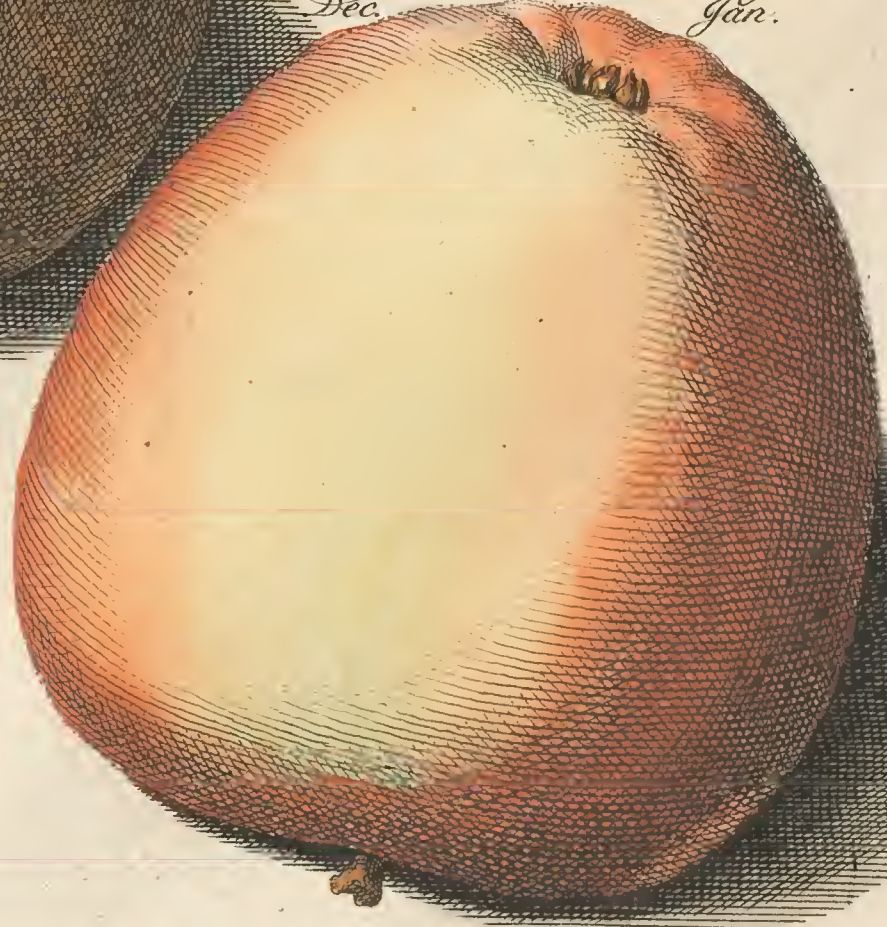
Keure
Kabau.
Jan.

Soete Bobbert.
Nov. Dec.

Grauwe Pepping.
Dec. Jan.

en gedaante zeer wel na de *witte of blanke Pepping*, maar is veelyds minder kantig; zyn Kolor is geheel donker- of bruin-rood, en daarin dikwils vlaw met grove strepen gestreept; dog zomtyds aan de eene zyde min of meer geelagtig; zyn Vleesch is zagt genoeg, vol-zappig, en van een zeer aangename kruidige smaak; weshalven hy in de Rang der goede Appels geplaatst kan worden.

Nota. Deze Appel gelykt ook in gedaante en Kolor veel na een *Roode zoete Joopen*, behalven de smaak, en is ook groter.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt zeer sterk.

SON-APPEL. (ZUURE) Is een groote Appel; van gedaante iets platagtig-rond; zyn schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en doorgaans aan de eene zyde wat rood-bloefend, of ook met rood ligt gestreept; deffels Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige aangename smaak, waarom deze Zoort onder de goede Tafel-Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed en sterk Hout-gewas, maar is niet zeer draagbaar.

SON-APPEL. (ZOETE) Komt in gro-

te, gedaante, en Kolor na genoeg met de voorgaande overeen, zo dat men daartusschen geen of weinig onderscheid verneemt, als in de smaak, die zoet is, en tamelyk aangenaam, maar niet zeer verheven; zo dat onder de Middel-soorten der zoete Appels geplaatst moet worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, maar draagt niet sterk.

JOOPEN. (WITTE ZOETE) Is een kleine Appel; deffels gedaante is langwerpig, na 't Oog toe, dat weinig of niet gezonken is, wat dunner of puntig, en doorgaans wat kantig; zyn Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, bleek-groenagtig-geel; 't Vleesch is tamelyk zagt, maar van een laffe zoete smaak, waarom niet dan onder de slegte zoete Appels gestelt kan worden.

De Boom is anders zeer draagbaar.

PRINCESSE NOBLE. Word een matig grote Appel; zyn gedaante is veelyds langwerpig-vierkant, en wat scheef, dog zomtyds ook wel een weinig dunner na 't Oog; zyn schil is glad, en, ryp zynde, geelagtig van Kolor, ook aan de eene zyde doorgaans een weinig helder rood-bloefend of gestreept; zyn Vleesch is tamelyk zagt, en van een

verhevene aromatyke geur; weshalven hy een van de beste Tafel-Appels in zyn tyd is.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en is zeer draagbaar.

ZOETE BOBBERT. Kan een vry grote Appel worden; zyn gedaante is iets langwerpig, na 't Oog toe vry dunner wordende; zyn schil is glad, en, ryp zynde, geelagtig van Kolor; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk aangename zoete, eenigzints na 't zuuragtig fwemende smaak, weshalven deze onder de Middel-soorten der zoete Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is redelyk draagbaar.

RABAU. (GRAUWE) Is een middelmatig grote Appel, van gedaante rond-vallig, na 't Oog toe iets dunner of als puntiger; zyn schil is geelagtig van Kolor, en daar over heen met min of meer ligt bruinagtig

of donker Canneel-verwig gevlekt of gestipt, ook doorgaans aan de eene zyde wat helder rood-bloesend; zyn Vleesch is eenigzints taai, en droog, van een tamelyk geurige, dog niet zeer verhevene smaak, weshalven nauwelyks onder de Middel-soorten plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is redelyk draagbaar.

PEPPING. (GRAUWE) Word een tamelyk grote Appel; zyn gedaante is iets langwerpig Ey-rond; zyn schil is, ryp zynde, groenagtig-geel, en daar op met bruinagtige vlekken, op de wyze der *Renetten*, gevlekt, ook veelyts aan de eene zyde wat rood-bloesend; het Vleesch is eenigzints brosch, dog zappig, en van een aangename geurige, iets ampere smaak, waarom onder de goede Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt sterk.

*Dubbelde Soete Gulderling.
Jan. Febr.*

*Winter Bloem-Soete.
Decemb. Januar.*

*Grauwe
Hol-Soete.
Jan. Febr.*

*Enkelde Gulderling.
Dec. Jan.*

*Rode Kroon of Aagt.
Januar. Febr.*

*Dubbelde Grauwe Gulderling.
Dec. Jan.*

*Kantjes - Appel.
Jan. Febr.*

*Soete Kroon.
Dec. Jan.*

T A B U L A V I I .

GULDERLING. (DUBBELDE ZOETE) Is een Appel van tamelyke groote; deffelfs gedaante is iets langwerpig, dog zomtyds wat rond-

valliger, en doorgaans iets kantig, het Oog is vry diep gezonken; zyn Kolor is, ryp zynde, geelagtig, en aan de eene zyde doorgaans wat rood-bloefend; zyn Vleefch is vry vaft, van een aangename zoete fmaak; hier by voegende zyne langduurentheid, zo moet men hem onder de goede Zoorten van zoete Appels plaatzen.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is tamelyk draagbaar.

De *Enkelde zoete Gulderling*, verfchilt hoofzakelyk van deze, dat die kleiner valt; dog is ook zo geurig zoet niet; draagt anders wel.

BLOEM-ZOETE. (WINTER) Is een tamelyk groote Appel; van gedaante na genoeg aan de Herfft Bloem-zoete, TAB. II.; deffelfs Kolor is geelagtig aan de eene, en bruin-rood-bloefend aan de andere zyde, zomtyds ook teffens een weinig rood geftreept; zyn Vleefch is redelyk zagt, van

een aangename zoete fmaak, weshalven onder de beste zoete Winter-Appels plaats kan hebben.

De Boom word groot, maakt goed Hout en Schik, maar is niet zo draagbaar in allen als de *Herfft Bloem-zoete*.

GRAUWE HOL-ZOETE. Is een tamelyk groote Appel; van gedaante wat langwerpig, en zomtyds een weinig kantig; deffelfs fchil is glad, van Kolor witagtig-geel, en aan de eene zyde rood-bloefend, en hier door heen veelyds met een weinig fterker-rood geftreept of ligt gevlekt; ook zomtyds hier of daar wat bruin of grauw-vlekkig zynde; zyn Vleefch is tamelyk zagt, van een aangename geurige zoete fmaak, weshalven een van de beste zoete Appels in zyn tyd is, die een zeer goed *Geftoofs* geeft.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en is zeer draagbaar.

GULDERLING. (GEELE) Is een middelmatig groote Appel; van gedaante iets langwerpig, en veelyds wat kantig en fcheef; 't Oog is weinig gezonken; zyn Schil is glad,

van Kolor, ryp zynde, ligt-geel of Citroen-verwig; delffels Vleefch is zagt, fyn, en geelagtig, van een aangename, verhevene, kruidagtige geur, weshalven een van de befte Tafel-Appels in zyn tyd.

De Boom maakt goed en fyn Hout-gewas, dog word niet zeer groot, maar draagt fterk.

GULDERLING. (GRAUWE) Deze zoort verfchilt nergens in van de voorgaande, als dat hy met grauwe of bruine ruwe vlekken min of meer gevlekt is, dog hy valt by 't Oog zomtyds wel wat platagtiger, en hy word van zommige nog fmakelyker geoordeelt als de voorgaande.

Beyde zoorten zyn de befte van alle Appels in haar tyd, tot *Gefloofs of Gebaks*, dat zeer fmakelyk, en van een aangename geele Kolor word.

GULDERLING. (DUBBELDE GRAUWE) Is een vry groote Appel; delffels gedaante is wat langwerpig-vierkant; zyn Kolor is, ryp zynde, groenagtig-geel, en doorgaans, min of meer, met grauwagtige ruwe vlekken gevlekt, inzonderheid omtrent de Kruin, of na 't Oog toe, waarin van de vorige hoofzakelyk verfchilt; zyn Vleefch is zagt, van een tamelyk geurige, dog niet

zo verhevene fmaak, als de twee voorgefelde Zoorten, zynde ook doorgaans voifer van Vleefch, waarom deze onder de Middel-zoorten plaatze.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, maar is niet zeer draagbaar.

KROONS-APPEL. Is een matig groote Appel; van gedaante rond, dog veelyds wat fcheef van gewas; delffels fchil is glad en effen; van Kolor, ryp zynde, bleek-groen-geelagtig, en daar door heen met bleek-roode ftrepen min of meer geftreept; zyn Vleefch is zagt genoeg, iets geelagtig, en van een zeer aangename, verhevene, kruidagtige geur; dus een zeer goede Tafel-Appel zynde.

De Boom maakt fyn Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt zeer fterk.

KROONS-APPEL. (ROODE) Gelykt in gedaante en groote volkomen na de voorgaande, maar de Kolor is ligt-rood, en daar door heen met donker-rood cierlyk geftreept of gevlamt, byna gelyk zommige Zoorten van Tulpen zyn, zeer bevallig op het Oog; de fchil is zeer glad, en als men die met een drooge Doek fterk afvryft, zeer blinkende, zo dat men zig daarin gelyk als

in

in een Spiegel bespiegelen kan. Ik heb ze dikwils dus aan Heerschappen geprefenteert, welke in de eerste opflag zig verbeeldeden, dat ze met een fyne Glans-verniss overstrooken waren. Het Vleesch is vry geelagtig, van een nog aangener, verhevener geur als de voorgaande; zynde dus een van de beste Tafel-Appels in zyn tyd, die van zommige zelfs voor de beste van alle hierlandsche Appels gehouden word.

Het *Gestoof* of *Gebaks* van deze beide Soorten is ook zeer aangenaam, even als van de *Gulderling*.

KANTJES-APPEL. Is een tamelyk grote Appel; van gedaante zeer plat-rond; zyn Kolor is, ryp zynde, geel, met bruine vlekken of strepen en stippen hier en daar, inzonderheid omtrent 't Oog en de Steel, op de wyze der *Renetten*, gevlekt, en doorgaans op de eene zyde wat mooi rood-bloesend; zyn Vleesch is vast, zappig genoeg, en van een tamelyk geurige, dog niet zeer verhevene smaak, weshalven niet dan in de tweede plaats der goede Appels gesteld kan worden. Hy is by veele in agting, om dat het een goede Appel in de Pot is, en om dat de Boom, wat bejaart geworden zynde,

zeer sterk draagt, en groot word, en dus zeer veele Vrugten leveren kan. Ik heb 'er een grote Boom van gezien, die in een goed Ooft-Jaar over de 50 Vierendeels-korven of 25 Tonnen vol Appels uitleverde; en dus rykelyke Renten van zyn grond betaalde.

KANTJES. (ZOETE) Deze gelykt in gedaante en Kolor, zeer veel naar de vorige zuure Kantjes-Appel, daar van weinig verschillende, dan dat hy in allen niet zo platagtig valt, en in de smaak van het Vleesch, die zoet en tamelyk verheven is, weshalven een goede zoete Pot-Appel is.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is tamelyk draagbaar.

KROONS-APPEL. (ZOETE) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante doorgaans een weinig langwerpig, en zomwylen wat scheef en kantig; zyn Kolor is, ryp zynde, geel aan de eene zyde, en bleek-rood-bloesend en gestreept aan de andere; zyn Vleesch is tamelyk zagt, van een redelyk aangename zoete geur, weshalven onder de goede zoete Appels plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en is tamelyk draagbaar.

T A B U L A V I I I .

WYN-APPEL. (ROODE) Is een vry groote Appel, van gedaante zeer ongelyk, zommige aan dezelfde Boom rond-vallig, andere wat plat-agtig zynde, en voorts wat fcheef en kantig, en gróf van aanzien; komende in gedaante en grote veel overeen met de *Winter-Erveling*; deffelfs Schil is glad, van Koleur rood, maar zomwylen aan de eene zyde wat groen, of geelagtig; zyn Vleefch is zagt, vol-zappig, van een tamelyk aangename, ampere of Rynfe, dog niet zeer verhevene fmaak, weshalven niet dan onder de Middel-zoorten plaats kan hebben. Zynde een goede Pot-Appel, die een fmakelyk *Gestoofs* geeft, en is ook zeer dienftig om *Appel-Wyn* te maken.

De Boom maakt goed, fterk Hout-gewas, en is, wat bejaard geworden zynde, heel draagbaar.

WYN - APPEL. (WITTE) Gelykt de voorgaande genoegzaam, zo in gedaante als aanzien, bchalven dat hy niet rood, maar witagtig-groen is; de fmaak komt ook met dezelve meeft overeen, maar is in allen niet zo geurig, en derhalven van minder waarde.

De Boom maakt goed gewas, en is redelyk draagbaar.

SILVERLING. (ZOETE GEELE) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante rond, na 't Oog toe, dat klein en weinig gezonken is, eenigzints puntig; zyn Schil is glad, van Koleur, ryp zynde geelagtig, en zomtyds, dog zelden, aan de eene zyde een weinig bleek-rood-bloefend; zyn Vleefch is tamelyk zagt, van een heel aangename zoete fmaak; derhalven een van de befte zoete Appels voor de Keuken zynde.

De Boom maakt goed en fyn Hout-gewas, word groot, en draagt zeer fterk.

COURTPENDU. (ZOETE) Is een middelmatig grote Appel, van gedaante vry plat-agtig-rond; 't Oog, en de Steel, die heel kort is, zyn matig diep gezonken; deffelfs Schil is glad, van Koleur, ryp zynde, groenagtig geel, en aan de eene zyde bruin-rood-bloefend, ook dikwils bleek-bruin-rood gestreept; deffelfs Vleefch is wat vaft, maar van een aangename geurige zoete fmaak, en moet derhalven onder de goede Zoorten der zoete Appels gefteft worden. De

Rode Wyn-Appel.
Octob. Novebr.

Geele Soete Silberling.
Novebr. Dec.

Courtpendu douce.
Soete Karpendu.
Febr. Maart.

Oranje Appel.
Dec. Januar.

Bellefleur.
Dec. Jan.

Bruindeling.
Febr. Maart.

Reinette Verte.
Groene Renet.
Febr. Maart.

Reinette blanche.
Witte Renet.
Jan. Febr.

Wildjes-Appel.
Febr. Maart.

De Boom maakt ook goed Gewas, en is tamelyk draagbaar.

BELLEFLÉUR. (LANGE) Is een vry groote Appel; van gedaante doorgaans wat langwerpiger als rond, en naar het Oog toe, dat vry groot, diep gezonken, en uitgeholt is, als mede by de Steel, eenigzints platagtig; zyn Schil is, ryp zynde, geel van Kolor, en aan de Zons-zyde dikwils wat bleek-rood bloesend, en daar door heen flauw gestreept; het Vleesch is zagt, van een aangename geurige smaak, zynde dus een van de beste Tafel-Appels in zyn tyd. Hy komt in de Kolor en het aanzien in de eerste opslag veel overeen met de *Pomme Madame*, is eger niet dezelfde, dewyl deze doorgaans korter en ronder valt.

De Boom maakt goed sterk Hout-gewas, en goed schik, is zeer draagbaar, maar het kankeren zomtyds onderworpen.

ORANJE APPEL. Is een kleine Appel; van gedaante rondagtig; deffels Schil is glad, en effen, ryp zynde, geel van Kolor, en daar door met bleek-roode, grove gebroke ne streepen, veelyds rondom, gevlekt; zyn Vleesch is zagt, geel van Kolor, en van een zeer geurige aromatyke smaak, zynde dus een Appel van de eerste Rang.

De Boom maakt goed gewas, en draagt sterk.

BRUINDELING. Is een Appel van matige groote, eenigzints van gedaante langwerpig-rond, en 't Oog weinig gezonken; deffels Schil is glad, van Kolor donker-rood-bruin, byna zwartagtig, meer als eenige andere my bekende soort, waar aan hy ligt te kennen is, en waar van hy de Naam voert; zyn Vleesch is bros, van een gemeene, niet zeer geurige smaak; weshalven niet dan onder de gemeene Pot-Appels plaats kan hebben. Hy duurt heel lang.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en draagt sterk.

REINETTE BLANCHE. Word een tamelyk groote Appel; zyn gedaante is rond, veelyds iets platagtig; zyn Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, iets geelagtig, en met zwarte of bruine fyne stippen gestipt, ook zomtyds wel wat bruin gevlekt, en aan de eene zyde veelyds een weinig bleek-rood bloesend; deffels Vleesch is zagt genoeg, geelagtig, en van een aangename geurige, verhevene smaak; weshalven een van de beste Winter-Tafel-Appels is.

De Boom maakt goed Gewas, word ta-

melyk groot, en draagt sterk; maar is de Kanker onderhevig.

Nota. Men moet deze Zoort niet confundeeren met de *Nel Guin*, waar met die in gedaante en aanzien veel overeenkomst heeft, dog valt de meeste tyd iets platagtiger, en minder gevlekt, maar met fyne stippen gestipt.

REINETTE VERDE. Is een matig groote Appel; van gedaante wat plat-rond; van Kolor, groenagtig als hy ryp is, en met bruin min of meer gestipt en gevlekt; zyn Vleesch is zagt genoeg, en van een aangename verhevene smaak; weshalven in de eerste Rang plaats moet hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is tamelyk draagbaar.

WILDJES-APPEL. Is een Appel van matige groote; van gedaante langwerpig, byna Ey-rond; zyn Schil is glad, en van Kolor, ryp zynde, groenagtig, in gedaante en wezen zeer veel overeenkomst hebbende met de *Princesse Appel*, behalven dat hy niet bloefende is; het Vleesch is zagt, van een tamelyk goede, dog geen verhevene smaak, weshalven nauwelyks onder de Middel-soorten plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en draagt zeer sterk.

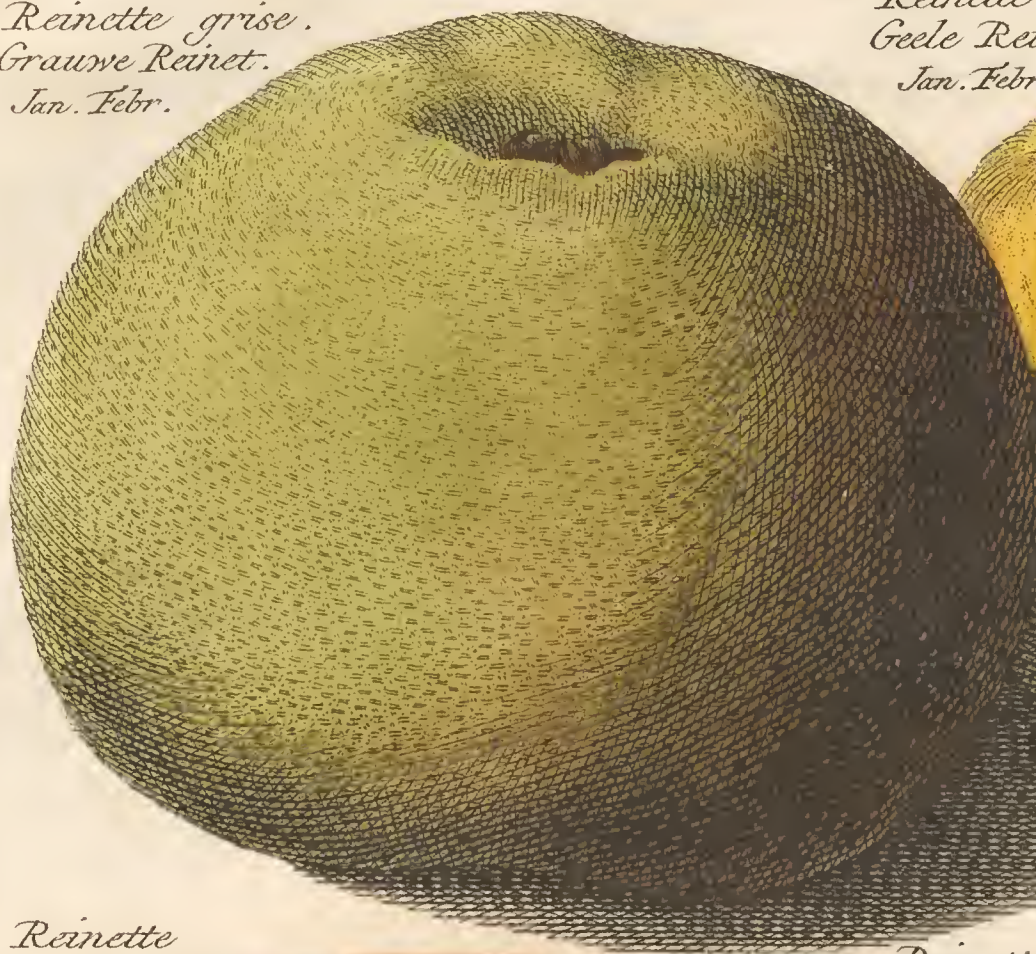

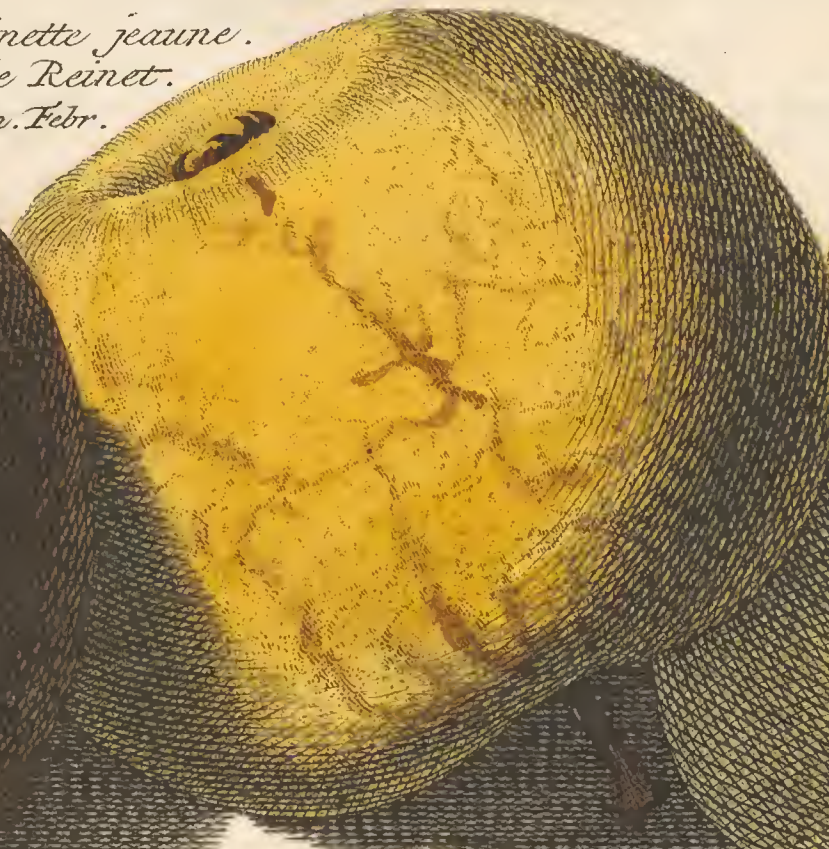

*Reinette grise.
Grauwe Reinet.
Jan. Febr.*

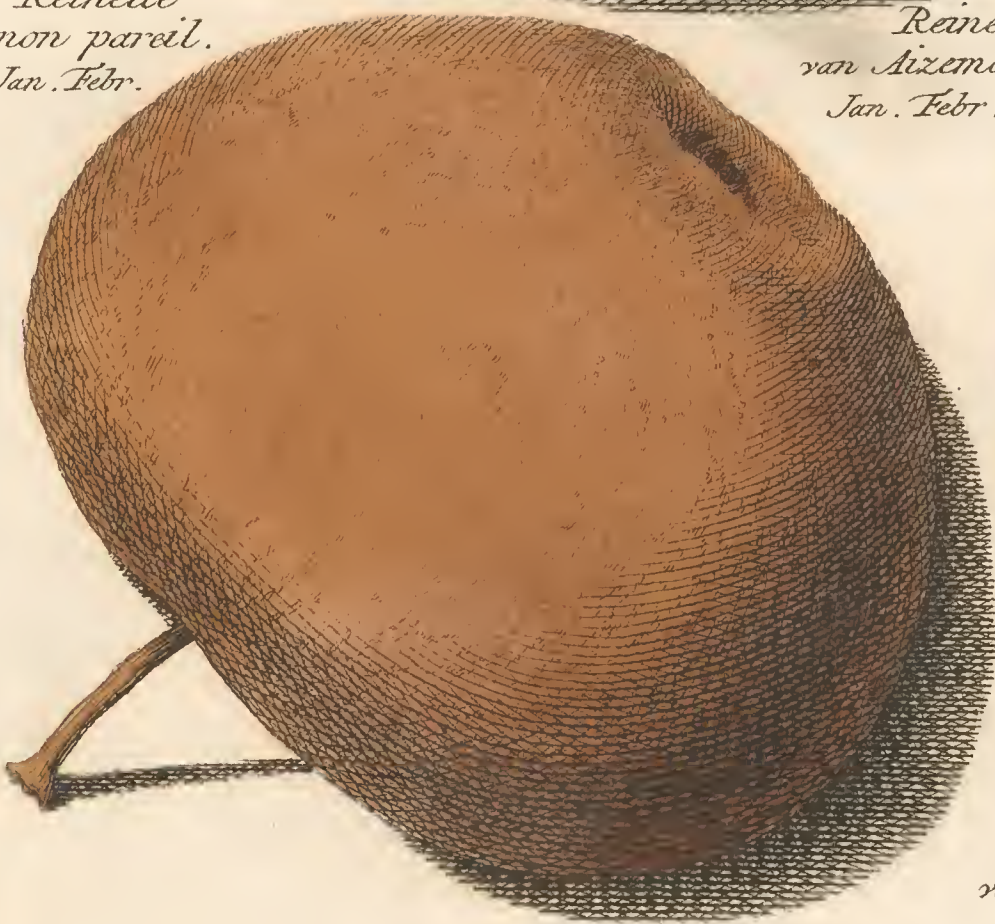
*Reinette jaune.
Gele Reinet.
Jan. Febr.*

*Citron d'Hyver.
Winter Citroen-Appel.
Febr. Maart.*

*Reinette
non pareil.
Jan. Febr.*

*Reinette
van Aizema.
Jan. Febr.*

*Fenouillet
Anys- of Venkel-Appel.
Jan. Febr.*

*Reinet
van Sorgylid.
Jan. Febr.*

*Reinette Franse.
Jan. Febr.*

*Peppin d'Or.
Goud-Pepping.
Decemb. Jan.*

T A B U L A I X .

REINETTE GRISE. Is een tamelyk grote Appel; van gedaante rond, eenigzints plat-agtig; zyn Schil is, ruw, van Kolor bruin-grauwagtig, waar door heen veelydts een helder groene grond, min of meer te zien is, of heeft ook wel hier of daar eenige helder groene Vlekken of breede streepen; zyn Vleesch is zagt, veelydts wat groenagtig van Kolor, en van een zeer aangename smaak, als hy wel ryp is, en derhalven buiten tegenpraak een van de beste Appels zynde. Maar hy is onderhevig, dat hy, als een Fransche Vrucht zynde, in slegte Jaaren, en in koude gronden, veelydts niet behoorlyk ryp word, en dan zyn volmaakte smaak niet verkrygt; ook in het leggen wilk word.

De Boom maakt goed sterk gewas, word groot, en draagt zeer wel.

REINETTE JEAUNE. Is een Appel van middelmatige groote; desselfs gedaante is iets plat-rond, 't Oog wat diep gezonken; zyn Schil is, ryp zynde, geel, en daar op met bruin-roffe vlekken en teikens min of meer gevlekt; zyn Vleesch is zagt, van een zeer

geurige verhevene smaak, als hy wel ryp is; weshalven een van de beste Winter-Appels zynde.

De Boom maakt goed gewas, en is heel draagbaar.

CITROEN-APPEL. (WINTER) Is een middelmatige groote Appel; van gedaante wat langwerpig-rond, zeer veel gelykenisse hebbende met de geele *Gulderling*; zyn Schil is glad, en van Kolor, ryp zynde, mooi Citroen-geel; het Vleesch is zagt genoeg, en van een goede aangename smaak, en dewyl hy lang duuren kan, zo is het een van de beste Winter-Appels.

De Boom maakt goed gewas, en is heel draagbaar.

Nota. Deze Appel zal op andere plaatzen zeer waarschynlyk nog andere Namen hebben, die ik nog niet heb kunnen ontdekken; en men moet dezelve niet verwarren, met de geele *Gulderling*.

REINETTE NON PAREILLE. Is een middelmatige grote Appel; van gedaante platagtig, en naar 't Oog toe iets dunner; des-

zelfs Schil is ruw, en min of meer bleek-bruin gestipt of gevlekt, op een groenagtig geele grond, zo dat doorgaans meest bruinagtig uitziet; zyn Vleesch is zagt genoeg, wat groenagtig-geel van verf, en van een fyne geurige verhevene smaak; waarom voor een van de beste Winter-Tafel-Appels geagt moet worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is redelyk draagbaar.

REINETTE VAN AIZEMA. Is een middelmatig groote Appel; van gedaante rond, naar 't Oog toe wat dunner; deffels Kolor is, ryp zynde, geel, en doorgaans met bruine merken min of meer gevlekt; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyke aangename geurige smaak; weshalven onder de beste Zorren van Tafel-Appels geplaatst moet worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, maar is niet zeer draagbaar.

Nota. Ik heb deze Appel onder de gemelde Naam ontvangen, dog dit zal mogelyk niet de regte oorspronkelyke weezen; die ik nog niet heb kunnen ontdekken.

FENOUILLET. Is een Appel van de kleinste Zoort; zyn gedaante is rond, naar 't Oog toe wat puntig of dunner; deffels Schil

is ruw en dik, ryp zynde, geel van Kolor, en hier of daar met bleek-grauwe of bruinagtige vlekken, gelyk als de *geele Renetten*, gevlekt en gestipt, ook zomtyds aan de eene zyde een weinig rood-bloesend: Aan de Boom hangende, zoude men die van ver voor een *Pepping d' Or* aanzien, maar dezelve van naby beschouwende, zo maakt hem zyne gedaante, bruinagtige vlekken, en ruwe Schil, aanstonds kenbaar; deffels Vleesch is vast, zappig genoeg, en geelagtig, van een fyne, geurige aromatyke smaak, eenigzints naar de smaak van *Venkel* of *Anys-zaad* hellende, waar van hy de Naam gekregen heeft. Zynde dus een Appeltje, dat, schoon niet groot is, in de eerste Rang der Appels plaats verdient.

De Boom maakt goed, fyn Hout-gewas, word niet zeer groot, maar draagt sterk.

Daar word by zommige nog van een *witte Fenouillet* (*Fenouillet blanc*) gemelt; maar deze verschilt niet van de gemelde, dan alleen in de Kolor, zynde niet zo grys of bruinagtig, maar blanker van Schil.

FENOUILLET. (ZOETE) Gelykt in gedaante, groote en Kolor zeer wel na de voorgaande, dog valt doorgaans iets ronder, en niet zo hoog, en is groter; zyn Schil is meest

meest overal ruw, gelyk de *Renetten*, geel-agtig-bruin of Canneel-verwig van Kolor, waar door veelyds hier of daar een groen-agtig-geele grond doorstraalt; deffelfs Vleefch is vaft, van een goede zoete, iets na den zuiren hellende fmaak, maar om dat hy klein is, zo ftelle hem in de tweede Rang der zoete Appels.

De Boom maakt goed Gewas, word matig groot, en draagt fterk.

Men moet deze Zoort niet verwarren met de zoete geele *Reinette*, waar aan hy van Kolor en aanzien, in de eerfte opflag, gelykt, maar de laatftgemelde valt doorgaans groter en langwerpiger, ook wat bruiner van verf.

REINETTE FRANCHE. Is een Appel die in allen zeer veel na een *Reinette blanche* gelykt, zo het niet dezelfde is; edog hy valt veelyds wat rondagtiger, en met grover bruinagtige vlekken gevlekt, op een geelagtige gladde Schille; zyn fmaak komt ook met de *Reinette blanche* overeen, namelyk heel geurig en aangenaam zynde, als hy wel ryp geworden is.

De Boom draagt ook zeer wel, en maakt goed Gewas; maar wil zomtyds wel wat kanker, als hy in geen goede droge, maar

in een vogte flegte grond ftaat, gelyk dit aan veele Fransche Zoorten van Appels by ons in zodanige flegte en waterige koude Gronden eigen is.

REINETTE VAN ZORGVLIET. Is een grote plat-ronde Appel; van Kolor groenagtig-geel, en daarop met bruin min of meer geftipt en gevlekt, ook zomtyds aan de eene zyde een weinig rood-bloefend; zyn Vleefch is zagt, van een aangename, geurige fmaak, behorende dus in de eerfte Rang der Appels.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is tamelyk draagbaar.

PEPPIN D'OR. Is een kleine Appel; van gedaante rond-vallig, dog by 't Oog en de Steel iets plat-agtig; zyn Schil is glad, van Kolor, aan de Boom groenagtig, maar ryp zynde, mooi goud-geel, waar van hy zyn Bynaam verkregen heeft; zyn Vleefch is zagt genoeg, vol-zappig, van een zeer aangename, geurige, verhevene fmaak; wordende dezelve genoegzaam van yder voor de lekkerfte van alle Appels gehouden, zo wel uit de Hand als tot lekker *Geftoofs*.

De Boom maakt fyn Hout-gewas, word niet groot, maar draagt fterk.

Zommige spreken van een *Dubbelde Peppin d' Or*, maar dit is geen andere als de gemelde, die aan een jonge fleurige Boom en in een goede Grond gegroeit, en dus

groter als *ordinaris* geworden is. Of het is de *Aurea Libertas*, die zeer veel na de *Peppin d' Or* sweemt, maar groter valt.

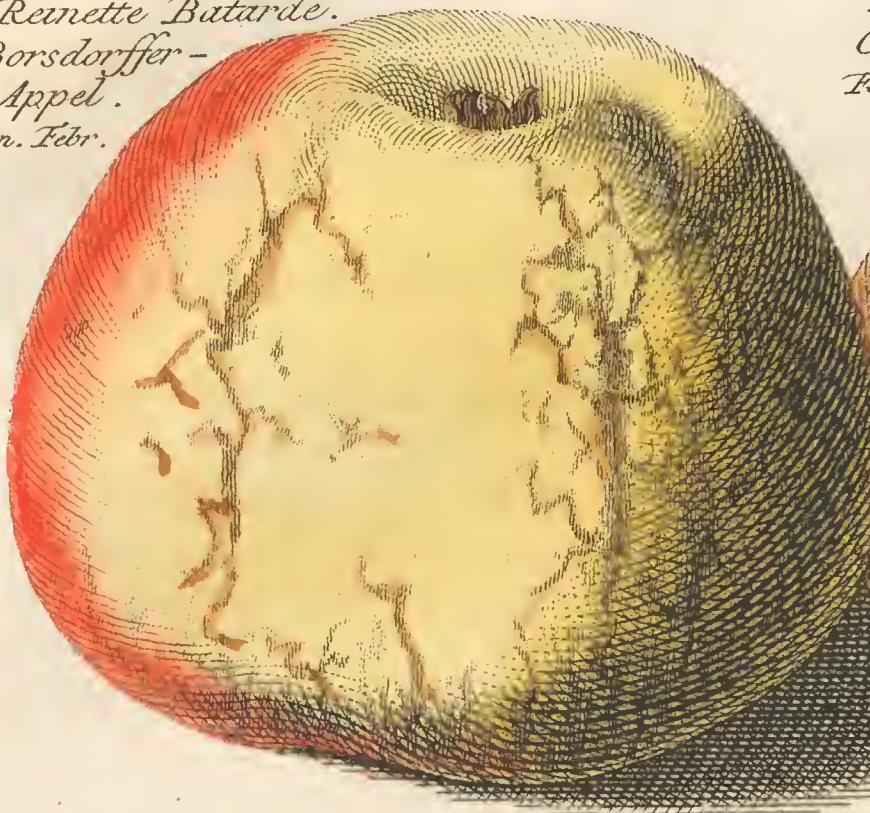

TAB. X.

*Reinette Batarde.
Borsdorffer-
Appel.
Jan. Febr.*

*Reinette doré.
Goud-Reinet.
Febr. Maart.*

*Pomme durant.
of Krappe-Kruin.
Dec. Jan.*

*Nelquin.
Febr. Maart.*

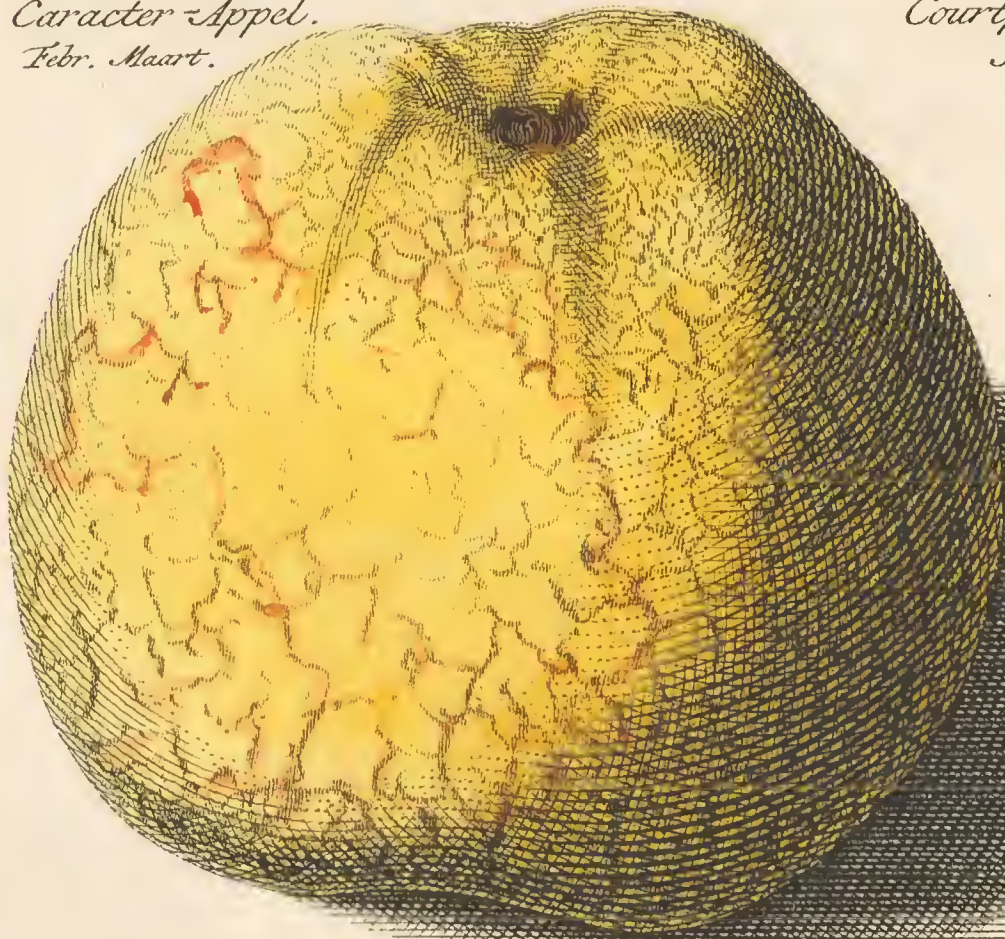
*Reinette de
Montbron.
Febr. Maart.*

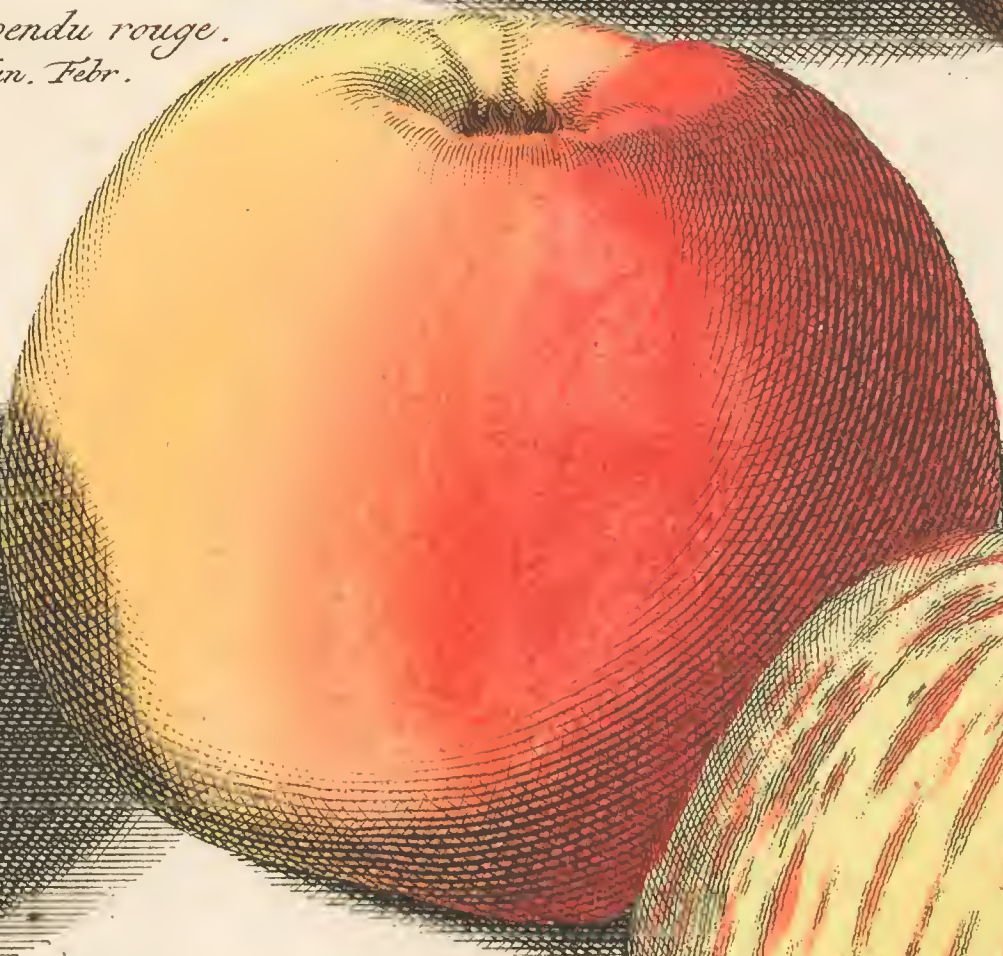
*Soete Veenje.
Febr. Maart.*

*Drap d'Or.
Caracter Appel.
Febr. Maart.*

*Courtpendu rouge.
Jan. Febr.*

*Angelier Appel.
Dec. Jan.*

TABULA X.

BORSTORFFER of *Borstorper*.

Is een Appel van middelmatige groote; van gedaante rond, eenigzints platagtig; desselfs Schil is glad, effen, blinkend, en van Kolor, ryp of eetbaar zynde, geelagtig, dikwils hier of daar met eenige bruine ruige vlekken gemerkt, ook zomtyds aan de Zons-zyde een weinig mooi helder rood-bloesend; daarenboven zo heeft hy dikwils hier of daar eenige verhevene kleine bruine bultjes als wratten; zyn Vleesch is tamelyk zagt, van een aangename geurige verhevene smaak. Deze Appel is in Duitschland, daar hy zynen oorsprong heeft, de eerste en voornaamste van alle Winter-Appels; overtreffende, na 't oordeel van veele, zelfs den geurigen en geagten *Peppin d' Or*, maar hier te lande die verheventheit niet ten vollen verkrygende, buiten twyffel wegens het *Climaat*, zo moet hy aan den *Peppin d' Or* de voorrang laten. Deze Zoort is zeer kennelyk onder andere Appelboomen, aan zyne Bladen, die gladder, meer blinkende en ronder zyn, als die van alle andere Zoorten.

De Boom maakt goed, fyn Hout-gewas,

word tamelyk groot, en is, wat bejaart geworden zynde, boven maten draagbaar.

Daar is nog een Zoort van deze Appel, die niet anders van deze beschrevene verschilt, dan dat hy een langer steel, en geen, of zelden wratten heeft, ook iets kleiner valt, en wat vroeger eetbaar is.

REINETTE DORÉ. Is een Appel die doorgaans niet zeer groot word; zyn gedaante is rond, naar 't Oog toe een weinig dunner; zyn Schil is ruw, van Kolor bruin gevlekt, op een groenagtig-geele gladde grond, die hier of daar maar een weinig zichtbaar is; zyn Vleesch is tamelyk zagt, van een heel geurige aangename smaak, als hy wel ryp is, derhalven een zeer goede Tafel-Appel.

De Boom maakt goed Gewas, word niet zeer groot, maar draagt zeer sterk.

KRAPPE-KRUIJN. Is een vry grote Appel; van gedaante rondvallig, dog zomtyds ook wel iets langwerpig-vierkant, en veeltys wat scheef en iets kantig; zyn Schil is ruw, van Kolor groenagtig-geel, en daar

op met bleek-bruin of grauw, op de wyze der Renetten, min of meer bewerkt of gevlekt, ook zomtyds aan de eene zyde wat rood-bloesend; deffelfs Vleefch is zagt, zappig genoeg, groenagtig-wit van Kolor, en van een fyne geurige fmaak, weshalven tot de eerfte Rang der Appels behoord; maar hy is onderworpen, om, gelyk de grauwe Renetten, dikwils wat wilk te worden, 't welk daar uit ontftaat, als hy zyne regte Rypheid niet verkregen heeft.

De Boom maakt goed fterk Hout-gewas, en is tamelyk draagbaar, maar de Kanker onderhevig.

NELGUIN. Word een vry grote rondagtige Appel; deffelfs Schil is glad, effen, en ryp zynde, geelagtig, ook hier of daar wat met bruin gevlekt en geftipt; zyn Vleefch is vaft, geelagtig van Kolor, en van een zeer aangename verhevene fmaak, behorende dus in de eerfte Rang der Appels geplaatft te worden. Zie ook aangaande de gedaante *Reinette Blanche*.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt fterk.

REINETTE DE MONTBRON. Is een tamelyk grote Appel; van gedaante iets

langwerpig, en na 't Oog toe wat dunner; deffelfs Schil is ruw, van Kolor, geel- of rosagtig-bruin, en zomtyds aan de Zons-zyde iets bruin-rood-bloesend; deffelfs Vleefch is zagt, van een tamelyk geurige verhevene fmaak, als hy wel ryp is, moete dus onder 't getal der goede Zoorten gefteft worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt heel fterk.

Nota. Deze Appel heeft veel overeenkomst, in de gedaante en Kolor, met de *grauwe Pepping*, maar word doorgaans groter.

VEENTJES APPEL. Is een kleine Appel; van gedaante vry platagtig-rond; delfelfs Schil is ruw, en meeft donker-grauwagtig, gelyk de grauwe Reinetten, ook zomtyds aan de Zons-zyde wat bruin-rood-bloesend; zyn Vleefch is vaft, van een gemeene niet zeer verhevene fmaak, weshalven nauwelyks onder de Middel-zoorten plaats verdient.

De Boom maakt goed Gewas, en is tamelyk draagbaar.

VEENTJES APPEL. (ZOETE) Is een kleine Appel; van gedaante platagtig-rond, als de voorgaande; delfelfs Schil is grof, en ryp

ryp zynde, geelagtig-groen, ook veelyds rondom, of voor 't grootste gedeelte, grauw, of bruinagtig, gelyk de grauwe Reinetten; zomtyds ook aan de Zons-zyde wat bruin-rood-bloesend, of gestreept; deffelfs Vleesch is tamelyk zagt, en ook van een tamelyk geurige zoete smaak.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt sterk.

DRAP D'OR. Is een tamelyk grote ronde Appel; deffelfs Kolor is groenagtig-geel, en rondom met bruine fyne Trekken als Lofwerk of Caracters geteikent, waar van hy de Naam van *Drap d'Or* of *Caracter-Appel* verkregen heeft; zomtyds is hy ook aan de Zons-zyde wat rood-bloesend; deffelfs Vleesch is vast, geelagtig, en, wel ryp geworden zynde, van een aangename geurige smaak, maar, zo hy zyne rypheid niet volkomen verkregen heeft, valt hy wat zuiragtig ende droog.

De Boom word groot, maakt goed Gewas, en draagt sterk.

COURTPENDU GRIS. Is een tamelyk grote Appel; van gedaante vry plat-rond, en zeer kort van Steel, zo dat de Vrugten heel dicht aan de Takken zitten, waar van hy ook

de Naam *Courtpendu*, dat is, *kortstelig* verkregen heeft; deffelfs Schil is wat ruw in 't aanzien, van Kolor grysagtig, als de *Reinetten*, en aan de eene zyde doorgaans bruin-rood-bloesend; zyn Vleesch is vast en wat droog, dog van een aangename geurige smaak, en dus een zeer goede Tafel-Appel; dog zoude waardiger wezen, als het Vleesch wat zagter en zappiger was, welk nogtans veel van de grond afhangt.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word matig groot, en draagt sterk.

COURTPENDU ROUGE. Gelykt van gedaante veel aan de voorgaande, dog is kleinder, en in allen niet zo plat-rond; deffelfs Schil is glad, van Kolor donker- of bruin-rood, en aan de eene zyde of na onderentoe doorgaans, ryp zynde, min of meer geel, ook zomtyds hier of daar, dog zelden, een weinig bruin gevlekt of gestreept; zyn Vleesch is zagt genoeg, geelagtig van Kolor, en zappiger als de voorgaande, van een aangename geurige smaak, zynde dus een zeer goede Tafel-Appel.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk, dog word niet zeer groot.

COURTPENDU BLANC, ou JEAUNE.
K NE.

NE. Deze gelykt zeer wel na de voorgaande, behalven dat hy doorgaans nog wat kleinder valt, en, ryp zynde, geelagtig is; hebbende veelyds hier en daar eenige ruwe grysagtige merken of vlekken, gelyk de Renetten; het Vleesch en de smaak komt ook genoegzaam met de vorige overeen.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt sterk, maar word niet zeer groot.

ANGELIER-APPEL. Is een middelmatig grote Appel, van gedaante rondagtig,

dog naar de Kruin toe doorgaans een weinig verdunnende; deffels Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig-wit, en daar door heen min of meer fraai Roze-rood gestreept, heel bevallig op 't Oog; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige en verhevne smaak, weshalven onder de goede Appels van de tweede Rang geplaatst mag worden.

De Boom maakt goed Gewas, en is tamelyk draagbaar.

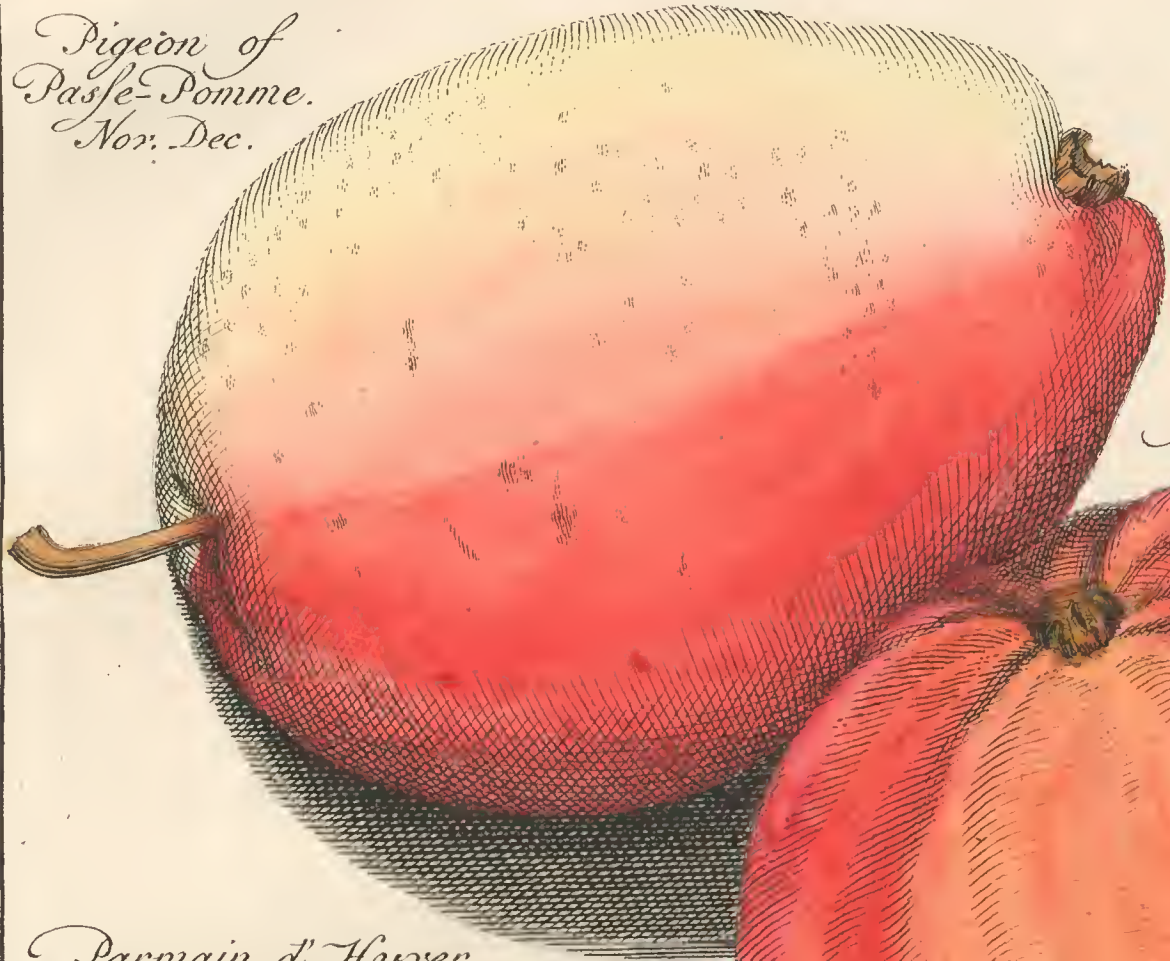

Pigeon of
Pasfe-Domme.
Nov. Dec.

Cabrille rouge d'Hyver.
Rode Herfst-
of Winter-Cabrille.
Dec. Jan.

Witte Ribbert, of
Ribling.
Jan. Febr.

Parmain d'Hyver.
Winter-Parmain-Pepping.
Dec. Jan.

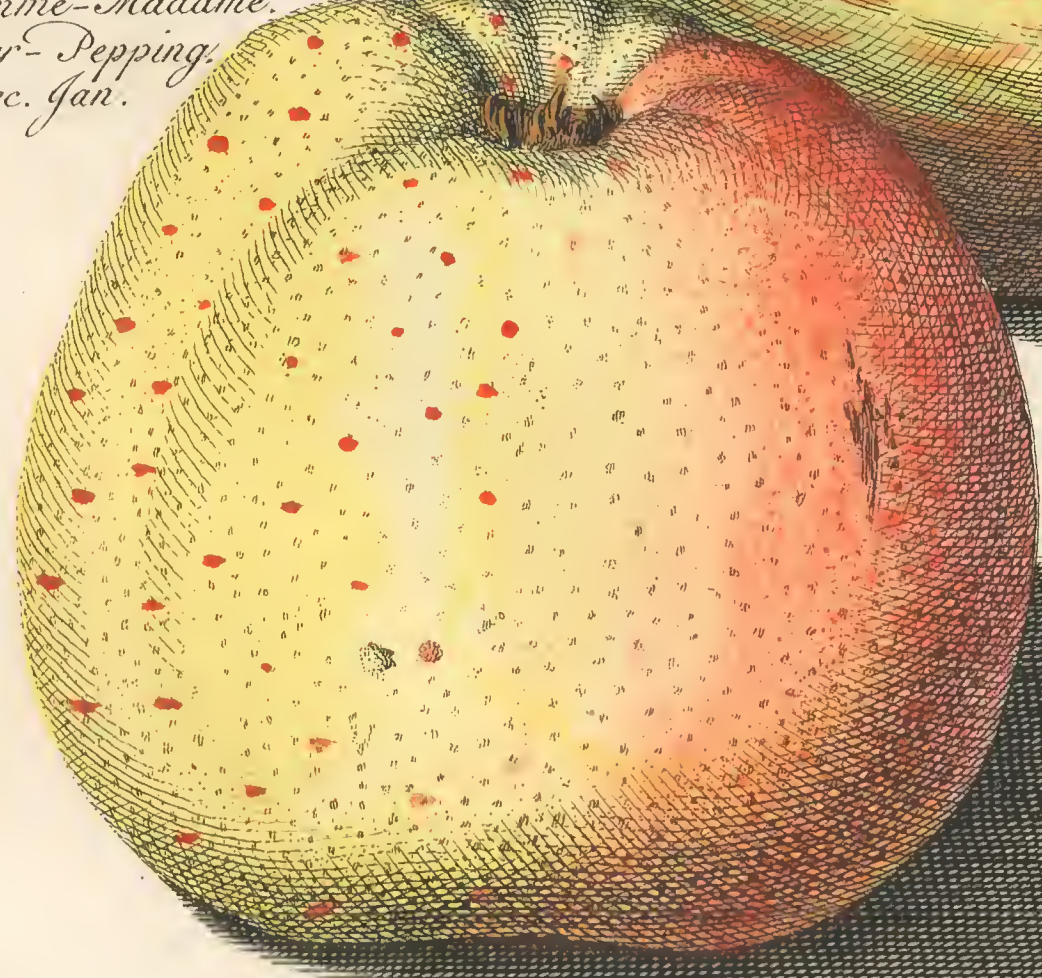
Daafsch-Appel.
Februar. Maart.

Roomse Griet.
Jan. Febr.

Pomme-Madame.
Wyker-Pepping.
Dec. Jan.

Cabrille blanche
d'Hyver.
Witte Winter-
Cabrille.
Jan. Febr.

TABULA XI.

PIGEON. Is een Appel van matige grote; deffelfs gedaante is langwerpig; naar 't Oog toe, dat niets gezonken is, doorgaans vry puntig, dog valt zomtyds aan dezelfde Boom wel wat korter; zyn Schil is glad, ryp zynde, witagtig aan de eene zyde, en aan de andere, ook wel rondom, bleek- of ligt-roodbloesend; het Vleesch is zagt, vol van een waterig zap, dat nogtans een aangename bezondere geur heeft, die aan deze Zoort eigen is, weshalven buiten twiſt tot de Rangder beste Tafel-Appels behoord.

De Boom maakt goed fyn Hout-gewas, draagt zeer ſterk, en word daarom niet overgroot.

PIGEON. (BONTE) Verſchilt niet van de voorgaande, dan dat hy met bleek- of helder-rode ſtrepen, op een witagtige grond geſtreept is; heel mooi op 't Oog zynde; word ook van zommige ſmakelyker geagt.

CALVILLE ROUGE D'HYVER. Is een tamelyk grote Appel, van gedaante iets langwerpig-rond, rondom, dog hooftza-

kelyk omtrent het Oog, dat weinig gezonken en klein is, min of meer met kanten of geribt; deffelfs Schil is glad, en ſchoon Bloed-rood van Koleur, dog daar zomtyds hier of daar wat geel doorſtraalt; deffelfs Vleesch is zagt, van een zeer aangename geurige, bezondere ſmaak, die aan deze Zoort eigen is, en dus eene van de beste Tafel-Appels. Daar is een Zoort die min of meer bloed-rood Vleesch heeft, inzonderheid omtrent de Schil; dog anders nergens in van de vorige verſchillende; en dit is die Zoort welke men in zommige Lyſten onder de Naam van *Calville rouge en dedans & debors* vind; komende die roodigheid voort van het Plantzoen, daar ze op geënt zyn; ook doet de ouderdom des Booms en de Natuur des Gronds veel daar toe.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word matig groot, maar draagt niet zeer ſterk, en is het Kankeren zeer onderhevig.

RIBLING of RIBBERT. Is een matig grote Appel; van gedaante iets langwerpig, en doorgaans iets kantig of geribt; 't Oog is redelyk diep gezonken; deffelfs Schil is glad,

van Kolor, ryp zynde, groenagtig-wit; het Vleefch is tamelyk zagt, wat droog, van een ampere, tamelyk geurige, dog geen verhevene fmaak, weshalven die onder de Middel-zoorten plaatze.

De Boom maakt goed fterk Hout-gewas, word groot, en is, wat bejaart geworden zynde, zeer draagbaar.

PARMAIN D'HYVER. Is een Appel van gedaante als de *Parmain d'Ete*, maar hy valt doorgaans iets groter; deffelfs Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig, en zomtyds aan de eene zyde wat bruin-rood-bloefend, ook wel hier of daar wat bruin gevlekt of geftipt; deffelfs Vleefch is zagt genoeg, en van een zeer geurige verhevene fmaak, weshalven in de eerfte Rang der Appels gefelt moet worden. Maar hy is onderhevig in 't leggen, op het laafte, veelyds kleine Rot-vlekken te verkrygen, inzonderheid als hy in flegte Jaren zyne volkomene Rypheid niet bekomen heeft.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word matig groot, en draagt fterk.

PAASCH-APPEL. Is een tamelyk grote Appel; van gedaante wat langwerpig, kantig en geribt, op de wyze als een *witte Cal-*

ville, uit welkers Saad hy voortgekomen is; zyn Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en veelyds aan de eene zyde mooi rood-bloefend; zyn Vleefch is niet vaft, en van een aangename geurige fmaak, waarom tot de befte Zoorten van Tafel-Appels gerekent moet worden. Deze Appel duurt lang, tot *Paafchen* toe, waar van hy de Naam voert.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer fterk, waar door hy veelyds niet groot word.

GRIET. (DUBBELDE) Is een vry grote, langwerpig-vierkante Appel, dog valt zomtyds op dezelfde Boom wel wat korter of ronder; zyn Schil is glad, ryp zynde, bleek-groenagtig-geel, en aan de eene zyde doorgaans wat rood-bloefend; het Vleefch is bros, grof, vol van een zuir of amperagtig zap, dat egter niet zeer verheven van fmaak is, weshalven niet dan onder de gemeene Pot-Appels plaats verdient.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot, en draagt wel.

GRIET. (ROOMSCHE) Deze gelykt veel na de vorige, dog valt doorgaans wat langwerpiger en geeler van Kolor, zynde
ook

ook doorgaans wat met bleek-rood grof gestreept; desselfs Vleesch is ook grof, bros, en van geen verheven Smaak; weshalven alleen maar voor de Pot dient.

De Boom maakt goed en sterk Gewas, en draagt sterk.

POMME MADAME. Word een tamelyk grote Appel; zyn gedaante valt aan dezelfde Boom verscheiden, zynde zommige rondvallig, andere wat plat-ronder; komende voorts in Kolor en Smaak zeer over een met de *lange Bellefleur*; maar hy word zomtyds wel wat grauw, of bruin-vlekkig, gelijk de *Renetten*; en is een der beste Appels in zyn tyd.

De Boom maakt goed sterk Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt sterk, maar is de Kanker zomtyds onderhevig.

CALVILLE BLANCHE D'HYVER.

Is een grote Appel; van gedaante wat langwerpig, en zeer sterk geribt; waar aan hy ligt gekent word; desselfs Schil is glad, van Kolor groenagtig-wit; zyn Vleesch is zagt, van een zeer aangename verhevene, aromatyke Smaak, en derhalven een van de beste Winter-Tafel-Appels zynde.

De Boom maakt goed sterk Hout-gewas, word groot, en draagt sterk, maar is het kankeren zeer onderhevig.

T A B U L A XII.

PARADYS-APPEL. (ROODE DUBBELDE) Is een grote Appel, van gedaante langwerpig; naar 't Oog toe, dat niet gezonken is, wat dunner toelopende, en voorts doorgaans een weinig kantig; zyn Schil is glad, van Kolor bruin-rood, en zomtyds aan de eene zyde wat groenagtig; zyn Vleesch is vast, van een tamelyk geurige, dog niet zeer verhevene Smaak, weshalven meest voor een Pot-Appel dient; waartoe hy veel geagt word, om dat hy groot is, en een goed *Gestoof* geeft.

De Boom maakt goed sterk Gewas, word groot, en is heel draagbaar.

Daar is nog een Mede-zoort van deze Appel, die met grove, roode strepen op een ligt-roode, of groenagtige grond gestreept is; dog deze is anders in geen en deele van de gemelde onderscheiden, en schynt alleen door de Grond, of 't Plantsoen daar die op *geënt* is, ontstaan te zyn; ja men vind ze op dezelfde Boom zomtyds gestreept en ongestreept.

PARADYS-APPEL. (ROODE ENKEL-

DE) Deze verschilt niet van de voorgaande, dan alleen dat die veel kleinder is, maar is nogtans een soort op zig zelfs.

POMME D' APIS. Is een Appel van de kleinste Zoort, van gedaante vry plat-rond; desselfs Schil is glad en dun, van Kolor groenagtig-wit aan de eene zyde, en aan de andere (namelyk aan de Zons-kant, welk men in het vervolg by alle Beschryvingen dus verstaan moet) doorgaans mooi helder rood-bloesend; desselfs Vleesch is een weinig bros, maar vol-zappig, van een aangename verhevene, eenigzints zoete en geparfumeerde Smaak, weshalven, schoon hy klein is, men hem stellen moet onder de Appels van de eerste Rang, te meer, wegens zyne Extraordinaaris Vruchtbaarheid en lange duuring, als mede om dat hy niet ligt tot het laatste toe zyne geur verliest; dat anders veele Zoorten van Appels onderworpen zyn, als het op het laatste van hare tyd gaat. Het eenige gebrek daar aan is, dat hy by ons in slegte Jaren, of in natte zware Gronden, als een Fransche Appel zynde, zyne regte rypheid; en dus zyne regte smaak niet verkrygt. In goede

Domme d' Apis.
Jan. Febr.

Spaansche Gulderling.
Februar. Maart.

*Dubbeldde Rode Win-
ter Paradys-Appel.*
Februar. Maart.

Winter - Erveling
Febr. Maart.

Soete grauwe Kenel.
Jan. Febr.

Soete Geele Kenel.
Jan. Febr.

Dubbeldde Gulderling.
Dec. Jan.

Enkhuiser Aagtje.
Febr. Maart.

*Parmain
Rojal*
Febr. Maart.

goede Gronden en zonnige Jaren kunnen die zomtyds omtrent geheel Rood worden, en dan is het die Zoort die men in zommige Lyften met de Naam van *Apis rouge*, of *Rode Apis*, gedoopt vind.

De Boom maakt goed Gewas, en Fatzoen, maar word, wegens zyn grote Vruchtbaarheid, zelden zeer groot. Hy mag wel een plaats hebben aan een *Muur* of *Espalier*.

GULDERLING. (SPAANSE) Is een tamelyk grote Appel, van gedaante vry langwerpig, en naar 't Oog toe wat dunner wordende; deffelfs Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, bleek-groenagtig-geel, en aan de eene zyde veelyds een weinig bleek-rood-bloesend of gestreept; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige, dog niet zeer verhevene smaak, weshalven onder de tweede Rang der Tafel-Appels geplaatst moet worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt, bejaart geworden zynde, zeer wel.

Men moet deze Zoort niet *confundeeren* met de *Ribling*, daar hy van gedaante, en Kolor, veel na gelykt; dog doorgaans groter en langer valt.

ERVELING. (WINTER) Is een vry

grote Appel; deffelfs gedaante is iets platagtig, en doorgaans wat kantig en scheef; zyn Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig, en met bruine fyne stipjes duntjes gestipt, ook aan de eene kant veelyds een weinig bleek-rood-bloesend of gestreept; zyn Vleesch is tamelyk zagt, maar van een gemeene Geur, zo dat niet dan onder de gemeene Pot-Appels plaats kan hebben. Ziet, aangaande de gedaante, ook de *Wyn-Appel*.

De Boom maakt goed Gewas, en is redelyk draagbaar.

REINET. (ZOETE GRAUWE) Gelykt zo in groote, en gedaante als met zyn bruin-grysagtige Schil zeer wel na eene *Reinette grise*, of *grauwe Reinette*, en is dus daar van weinig onderscheiden, dan door zyn zoet Vleesch, dat heel aangenaam verheven, en eenigzints musqueerend van smaak is, zynde derhalven een zoete Appel van de eerste Rang.

De Boom maakt goed Hout-gewas, maar is niet al te draagbaar.

Nota. Deze Appel valt dikwils veel groter als de Figuur TAB. XII. vertoont.

REINET. (ZOETE GEELE) Is een Appel van middelmatige Groote; zyn gedaante

te is rondvallig, dog naar 't Oog toe, dat byna niet gezonken is, iets dunner of puntig; zyn Schil is ruw, grof en dik; zyn Kolor is, geel-grauwagtig gevlekt op een geele grond, ook veelyds aan de eene zyde wat rood-bloefend; zyn Vleesch is van een geurige verhevene zoete smaak, weshalven voor een goede zoete Pot-Appel passeeren kan. Zie aangaande de gedaante ook *Fenouillet* (*Zoete*).

De Boom maakt schoon, sterk Hout-gewas, word groot, en draagt sterk.

GULDERLING. (DUBBELDE) Is een grote Appel; van gedaante iets langwerpig-vierkant; deffels Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel; zyn Vleesch is zagt, van een tamelyk geurige, egter niet zeer verhevene smaak; weshalven nauwelyks onder de Middel-soorten plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Gewas, maar is niet zeer draagbaar.

PARMAIN ROYAL. Word een grote Oogzienlyke Appel, die doorgaans iets korter of ronder valt, als de *Parmain d'Hyver* anders, zo in Kolor als Smaak, na genoeg daar mede overeenkomende, zynde meest altyd wat grof gestipt, en behorende, buiten

twist, in de eerste Rang der Appels, maar hy is, als ook een uitlandsche Appel zynde, gelyk de andere *Parmains*, onderhevig om in koude vogtige Gronden, inzonderheid in flegte Jaaren, zyn volkomene verhevene Smaak niet te verkrygen; en als dan ook in 't leggen ligt Rot-vlekkig te worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word tamelyk groot, en draagt vry wel.

ENKHUISER AAGTJE. Is een middelmatig grote Appel, van gedaante langwerpig- of Ey-rond; deffels Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en aan de eene zyde doorgaans wat donker-rood-bloefend; deffels Vleesch is eenigzints vast, van een tamelyk geurige aangename Smaak; hierby aanmerkende zyne langduurigheid, en *extraordinaris* Vrugtbaarheid, zo kan men niet nalaten, dezelve in de Rang der beste Winter-Appels te plaatzen.

Deze Appel is zeer dun, en teder van Schil, zo dat het minste drukken of stoten aanstonds een Rot-vlek veroorzaakt, weshalven men by het plukken en hanteeren dezer Appels, zeer voorzigtig daar mede omgaan moet, wil men ze goed en Oogzienlyk bewaren.

De Boom maakt goed Hout-gewas, word groot,

groot, en draagt, gelyk gezegt is, boven maten sterk.

ENKHUISER APPEL. (ZOETE) Deze gelykt zeer veel aan de vorige op 't aanzien, en is daar van meest alleen onderschei-

den door de smaak van zyn Vleesch, dat zagt en tamelyk geurig is, zynde dus een goede zoete Appel voor de Pot in zyn tyd.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en is tamelyk draagbaar.

Nota. De verschillige of Meer-Naamen, die de voorgeselde APPELS hebben, gelyk ook die van de volgende PEE-REN, vind men hier agter in een bijzonder *Synonymisch* Register.

RECEIVED
THE
OFFICE OF THE
SECRETARY OF THE
NAVY
WASHINGTON, D. C.
NOV 10 1892

Vroege Suikerey.
Jul. Aug.

Rode Wangetje.
Jul. Aug.

Moye Neeltje.
Jul. Aug.

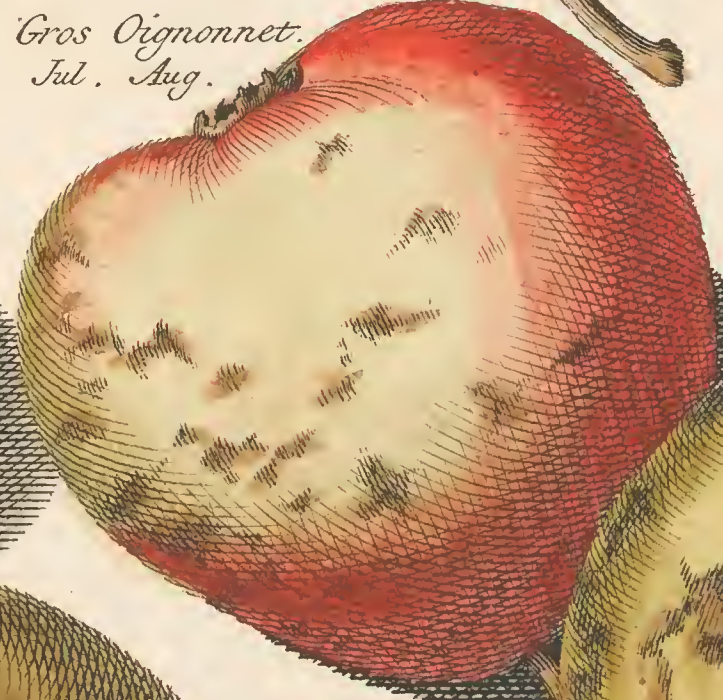
Muscadel - Peer.
Petit Muscat.
Jul. Aug.

S^t. Magdalene.
Aug. Sept.

Gros Oignonnet.
Jul. Aug.

Meloen - Peer.
Aug. Sept.

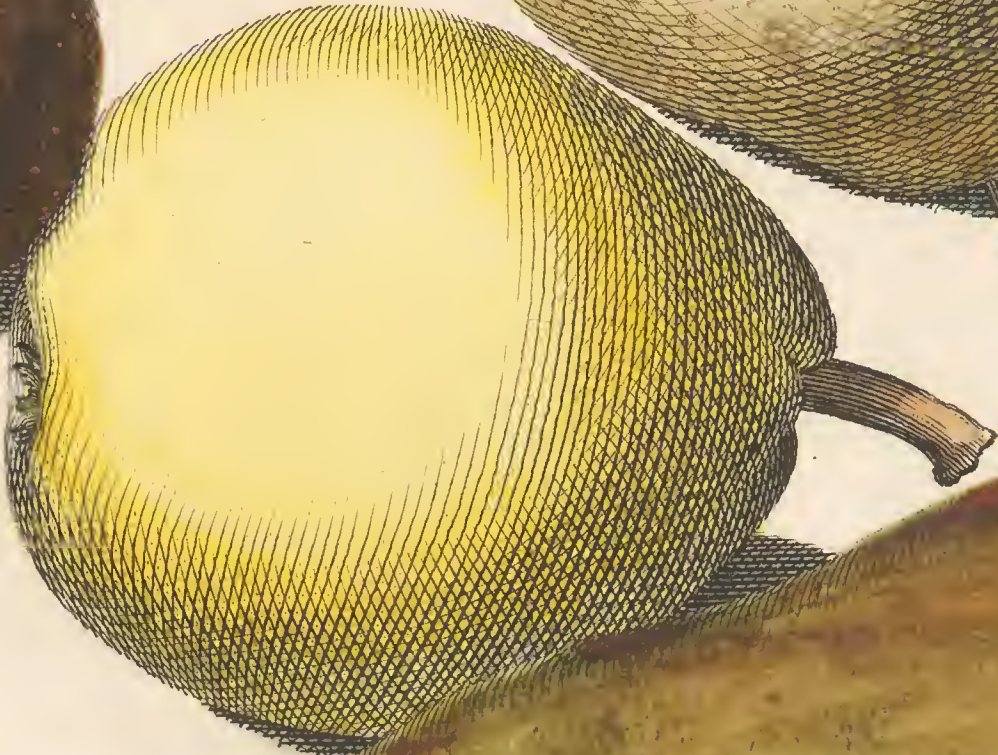
Kortfelige Suikerey.
Muscat a courte queue.
Aug. Sept.

Ananas - Peer.
Aug. Sept.

Goud - Peer.
Poire d'Or.
Aug. Sept.

Grauwe Suikerey.
Aug. Sept.

Herfst - Suikerey.
Oct. Nov.

Poire Madame.
Brusfelse Peer.
Aug. Septemb.

BESCHRYVINGEN

E N

AFBEELDINGEN

D E R

P E E R E N .

TABULA. I.

SUKEREY-PEER. (VROEGE)

Is een klein Peertje; van gedaante een weinig langwerpig, byna Ey-rond, omtrent het Oog, dat niet gezonken is, wat platagtig; de Steel is kort en naar proportie der Vrucht vry dik; haar Schil is glad, van Kolor geelagtig, en aan de eene zyde veelyds, inzonderheid omtrent 't Oog, bruin-rood-bloesend; haar Vleesch is korlig, dog zagt en zappig, en van een heel geurige smaak, 't welk haar, en om dat ze een van de vroegste Peeren is, in agting houd, schoon ze klein is.

De Boom maakt goed Gewas, en is heel draagbaar.

RODE WANGETJES. Is een Peer van

middelmatige groote; van gedaante langwerpig, naar de Steel toe, die vry lang en krom is, puntig toelopende, 't Oog is niet gezonken; haar Schil is glad, van Kolor; ryp zynde, geel, en op de Zons-zyde mooi helder rood-bloesend, en zomtyds ligt gestreept; haar Vleesch is bros en korlig, niet heel zappig, dog van een tamelyk geurige smaak, en fraai, op 't Oog, waardig om geplant te worden, te meer, om dat de Boom goed Gewas maakt en sterk draagt. Zie ook *Cber á Dame*.

MOYE NEELTJE. Is een middelmatig grote Peer, rond van Buik en naar de Steel, die tamelyk lang is, kortpuntig toelopende, byna van gedaante als een grauwe Sukerey,

M 2

dog

dog iets korter, en doorgaans wat groter; haar Schil is mooi glad; van Koleur, als ze ryp is, geel, en aan de eene zyde, doorgaans schoon helder-rood gebloeft, mooi op 't Oog, en waar van ze de Namen verkregen heeft die ze voert; haar Vleesch is zagt, zappig, en van een geurige, aangename smaak, maar ze kan, gelyk de meeste Zomer-Peeren, niet lang duuren, veranderende zeer ras tot meeligheid en worden buikziek.

De Boom maakt schoon Gewas, en draagt zeer sterk.

MUSCAT (PETIT) Is een heel kleine Peer; van gedaante rond, naar de Steel toe spits-puntig; haar Schil is glad, van Koleur, ryp zynde, mooi geel; haar Vleesch is iets bros en knappend, dog vol-zappig, en van een aangename, sterk musqueerende smaak, derhalven, en om dat ze een van de eerst ryp wordende Peeren is, en niet ligt buikziek word, waardig om Geplant te worden, schoon ze klein is; ze word ook veel geagt om ze in Zuiker te *confyten*.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt, wat Jaren gekregen hebbende, zeer sterk; hangende de Vrugten troswyze by malkander. Hy aard wel op Stam, maar men kan dezelve ook aan 't *Espalier* stellen, waaraan de Vrugten groter en smakelyker worden.

SUIKEREY. (KORTSTELIGE) Is een middelmatige grote Peer, van gedaante kort-rondvallig, naar de Steel toe, die heel kort en dik is, wat dunner wordende, het Oog is een weinig gezonken, gelyk ook doorgaans de Steel; haar Schil is glad, ryp zynde, geel, en zomwylen, dog selden, een weinig bleek-rood-bloefend aan de Zons-zyde; haar Vleesch is eenigzints bros, dog zagt, zappig, en van een aangename, zuikeragtige smaak, wanneer ze net op haar tyd van rypheid gegeten word, want ze kan niet lang duuren.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt, wat Jaren gekregen hebbende, heel sterk: Het jonge Hout is vry geelagtig, waar aan deze soort kenbaar is.

ST. MAGDELENE. Is een middelmatig grote Peer; van gedaante kort, rondvallig, by 't Oog wat platagtig, en naar de Steel toe iets verdunnende; haar Schil is zeer glad, van Koleur bleek-geelagtig-groen; haar Vleesch is zagt, smeltend, zappig, en van een zeer geurige smaak, als ze net van pas geplukt word; maar 't is daar mede gelegen als met de *Brusselse Peer*, te weten, dat ze zeer ras over-ryp, en dan meelig en smake-loos word, en dat men ze dus moet plukken.

wan-

wanneer hare groene Kolor even begint naar den geelen te veranderen, en 't Vleefch gemakkelyk voor de duim wykt; want als ze fterk aangegeelt is, is ze haar fmaak kwyt.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer fterk, waar door hy veelyds niet groot word.

OIGNONNET. (GROS) Is eene middelmatig grote Peer; van gedaante rondval- lig, omtrent 't Oog, dat weinig gezonken is, wat platagtig, en naar de Steel toe, die kort en redelyk dik is, wat dunner wordende; haar Schil is glad, van Kolor meeft ros, of bruin-rood, dog van de Zons-zyde af wat groen- of grauwtig-geel, ook zomtyds met zwarte of zwart-bruine vlekken hier of daar gevlekt; haar Vleefch is iets bros, kor- lig, dog vol-zappig, en van een aangename, zoete, geurige, iets geparfumeerde fmaak.

De Boom maakt fchoon fterk Hout-ge- was, en is, wat bejaart geworden zynde, heel draagbaar.

MELOEN - PEER. Is een matig grote Peer; van gedaante langwerpig, naar de Steel toe, die vry lang is, dunner, zonder gebuikt te wezen, toelopende, zynde voorts wat fcheef en hobbelig; haar Schil is van Ko-

leur, ryp zynde, groenagtig-geel, en door- gaans met donker-bruine of zwarte vlek- ken min of meer gevlekt, en dus niet aan- zienlyk op 't Oog; haar Vleefch is iets bros en korlig, zappig en geurig genoeg, dog van geen bezondere verheven geur, volgens haar Naam.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt fterk.

SUIKEREY. (LANGSTELIGE, OF BLANKE) Is een matig grote Peer, van gedaante kort, buikig, en na de Steel, die redelyk lang is, kortpuntig toelopende; haar Schil is glad, van Kolor, blank- of geelag- tig-wit, en aan de Zons-zyde zomtyds een weinig bleek-rood-bloefend; haar Vleefch is iets bros en vaft, dog vol-zappig, en zeer fuikeragtig en geurig van Smaak.

De Boom maakt fchoon fterk Gewas, en is zeer draagbaar.

SUIKEREY. (GRAUWE) Verfchilt ner- gens in van de voorgaande, dan dat de Schil met grauw-bruine ftippen en vlekken min of meer gevlekt is, welke verandering buiten alle twyffel door 't Ent-Plantzoen ont- ftaan is; wordende deze grauwe Zoort meer gevonden als de vorige: Men moet ze nooit

anders als op wild Eenten, om dat de Bomen daarop wasselyker, en de Vrugten beter worden als op *Quce*; dewyl men ze altyd op Stani moet telen. Deze beide *Sukerey- Peeren* zyn de beste Zoorten die we hebben, in haar tyd.

ANANAS PEER. Is een tamelyk grote ronde Peer, naar de Steel toe, die kort is, iets verdunnende, het Oog is groot en redelyk diep gezonken; haar Schil is glad, en, ryp zynde, van Kolor geelagtig, en met donker-groene grove stippen gestipt, ook zomtyds, dog zelden, met eenige bruinagtige vlekken hier of daar gevlekt; haar Vleesch is korlig, dog vol-zappig, en smeltend, van een aangename, eenigzints geparfumeerde smaak: dog ze duurt niet lang, en word ras buikziek of beurzig.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt wel. Ik heb deze Vrugt onder gemelde Benaming ontfangen, dog dezelve zal mogelyk op andere Plaatzen nog andere Namen hebben, die ik nog niet heb kunnen ontdekken.

GOUD-PEER. Is een Peer van tamelyke groote; haar gedaante is dik, kort, en byna rond, met een heel korte Steel, 't Oog wei-

nig gezonken; haar Schil is glad, van Kolor aan de Boom witagtig-groen, maar na 't plukken in 't ryp worden sterk aangeelende, zynde ook aan de Zons-zyde dikwils een weinig rood gevlekt of gestreept; haar Vleesch is iets korlig, dog zagt en zappig, van een tamelyk geurige, egter niet zeer verhevene smaak, inzonderheid in vogte styve gronden, zo dat ze nauwelyks onder de goede Peeren plaats kan hebben, ze duurt voor een Zomer- of Herfst-Vrugt, in 't leggen tamelyk lang.

De Boom maakt goed sterk Hout-gewas, en draagt zeer sterk.

SUIKEREY. (HERFST) Iemand de *grauwe Suikerey* kennende, zal deze ook wel haast weten te noemen, want ze gelykt in groote, gedaante en Kolor nagenoeg daaraan, behalven dat ze later ryp word; haar Vleesch is ook wat vastter, en niet zo suikeragtig en geurig van smaak, inzonderheid in slegte Jaren, en in slegte Gronden.

De Boom maakt goed Gewas, en is zeer draagbaar.

BRUSSELSE PEER. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante vry langwerpig, na de Steel toe, die redelyk lang is, verdun-

dunnende; haar Schil is glad, van Koleur geelagtig-groen, en zomtyds aan de Zonszyde iets bleek-ros; het Vleesch is zagt, smeltend, en zappig, van een zeer aangename, geurige smaak; zynde, buiten tegenpraak, een van de beste Zomer-Peeren die we hebben; maar ze wil net op haar tyd geplukt, en van de Boom gegeten zyn, verkrygende door 't leggen die geur niet als aan de Boom; en indien ze wat te vroeg geplukt word, is ze hard en onsmakelyk, daarin tegen een weinig overryp afgenomen wordende, is ze meelig, en de smaak verdwenen, veranderende zeer schielyk van de tyd van hare bekwame ryphed tot overryphed. 't Kenteiken van de bekwame rypte is, als

men ziet, dat de groene Koleur der Schil even wat geelagtig begint te worden, en dat het Vleesch, als men een weinig op de Schil met de Duim drukt, gemakkelyk wykt; als ze sterk aangegeelt is, is ze altyd overryp: De Vrugten rypen de eene langzamer hand na de andere, zo dat men 'er eenige weeken van de Boom hebben kan.

De Boom maakt sterk, maar krom, nederwaarts gebogen, en door malkander groeiend Hout-gewas, waar aan dezelve zeer kenbaar is; Hy is heel draagbaar, en aart zo wel op Stam, als tot *Boisfons*, en aan 't *Espalier*; maar men moet hem weinig Snoeyen, want daar door word hy onvrugtbaar, en hy is de Kanker onderhevig.

T A B U L A II.

BERGAMOT D'AUTOMNE, of *Herfst Bergamot*; is een matig grote, plat-ronde Peer; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig-groen, en met bruin fyn gestippelt, ook veelyds aan de eene zyde wat rosagtig-bloesend, de Steel is zeer kort, en gezonken, gelyk ook het Oog; haar Vleesch is zagt, zeer smeltend, boteragtig, en van een zeer geurige, aangename, verhevene smaak, weshalven een van de waardigste Soorten is om geplant te worden; dog moet hier by aanmerken, dat ze lieft een goede zandagtige, en geen waterige grond bemint, om volkomen smakelyk te worden; ook zyn de groene doorgaans de beste, en de rood-bloesende veelyds onsmakelyk, welke bloesentheid doorgaans uit een natte of andere kwade grond ontstaat; ze aart niet wel aan het *Espalier*, maar zeer wel op Stam, en best op wilde Peer geënt.

De Boom maakt goed sterk Hout-gewas, en draagt, wat bejaart geworden zynde, zeer sterk.

VERMILLON. Is een tamelyk grote

Peer; van gedaante iets langwerpig en dik van Buik, naar de Steel dunner toelopende; haar Schil is mooi glad, van Kolor schoon geel, en aan de eene zyde veel, en zomtyds meest rondomme, Vermillioen-rood-bloesend, waar van ze de Naam voert; haar Vleesch is iets bros en korlig, dog zagt genoeg en vol-zappig, van een zoete, geurige, aangename smaak.

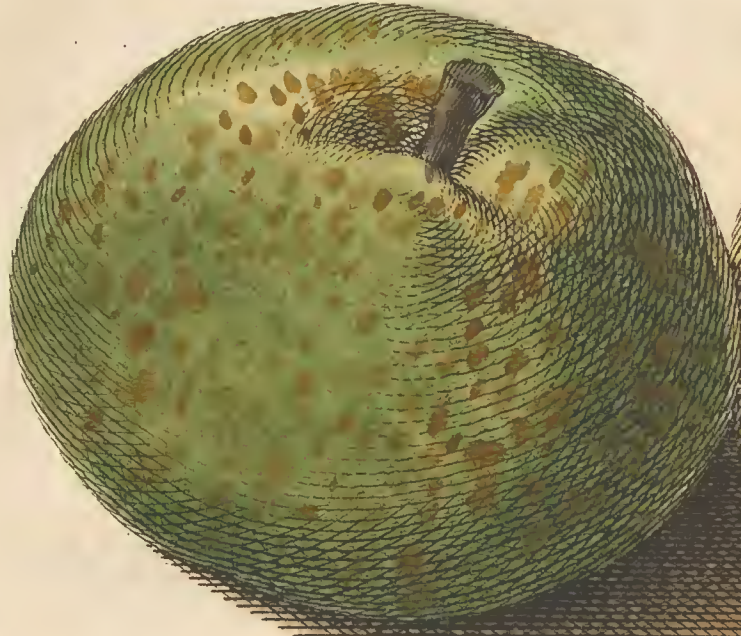
De Boom maakt goed Gewas, word groot, en is heel draagbaar.

BON CHRETIEN D'AUTOMNE. Deze gelykt in gedaante zeer wel na de *Bon Chretien d'Eté*, zie TAB. IV., dog ze valt oment de Steel veelyds wat dikker; haar Schil is glad, van Kolor was-geel, en zomtyds op de eene zyde wat rood-bloesend, ook veelyds met zwarte vlekken min of meer gevlekt; haar Vleesch is tusschen bros en zagt, zappig, en van een zeer geurige, aromatyke smaak, als ze wel ryp is; maar het is daar mede gelegen, als met de *Bon Chretien d'Eté*, namelyk, dat ze in alle gronden en standplaatzen niet even wel aart. In zware vogte Kley-gronden blyven de Vrugten doorgaans laf en onsmakelyk. De

TAB. II.

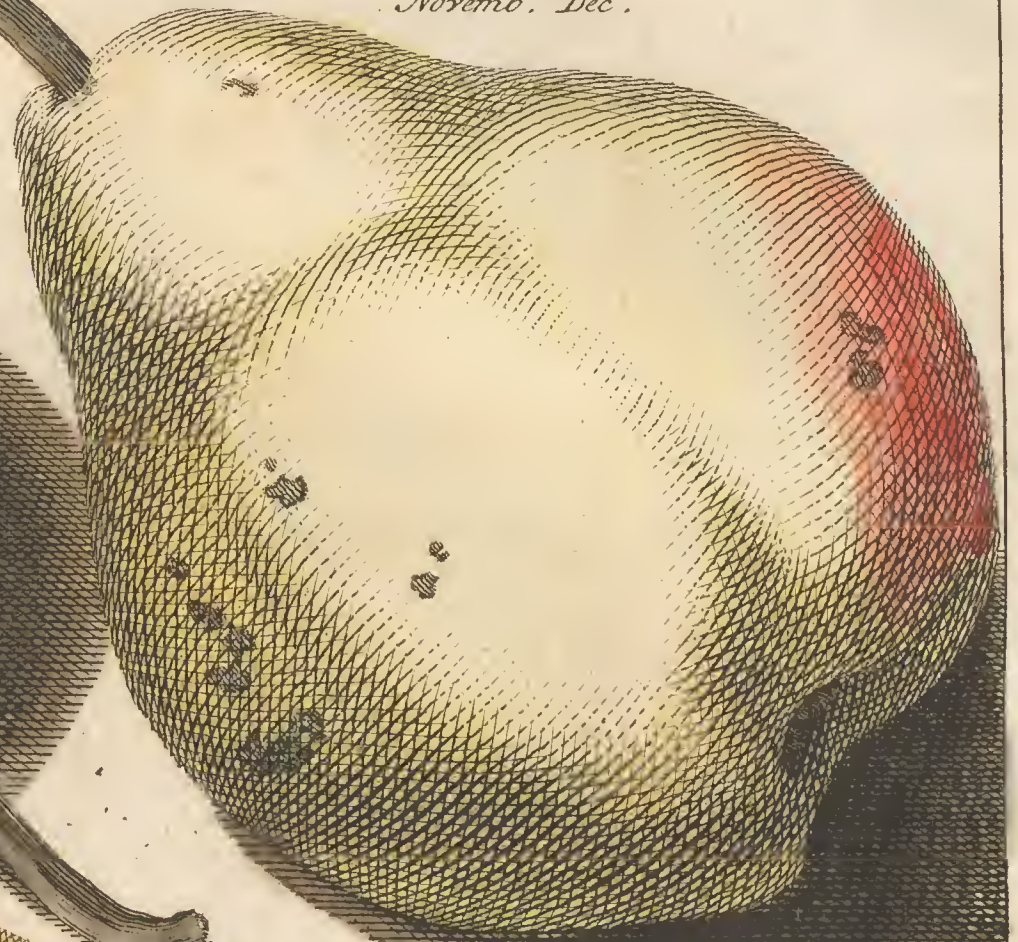
*Bergamot.
Sappige Groentje.
Sept. Octob.*

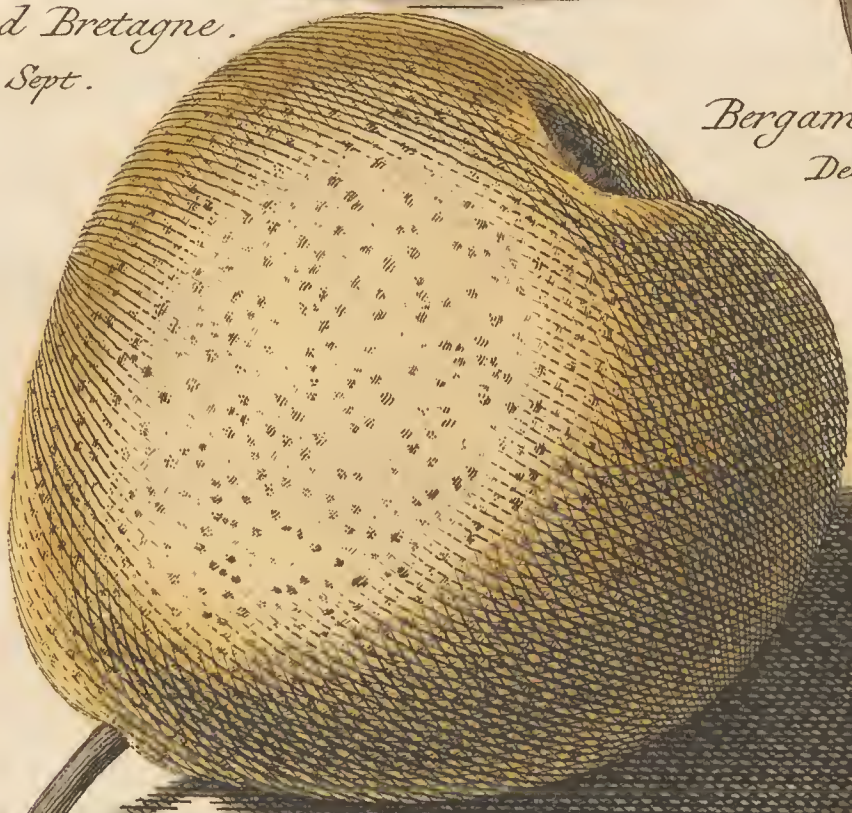
*Vermeillon.
Sept. Oct.*

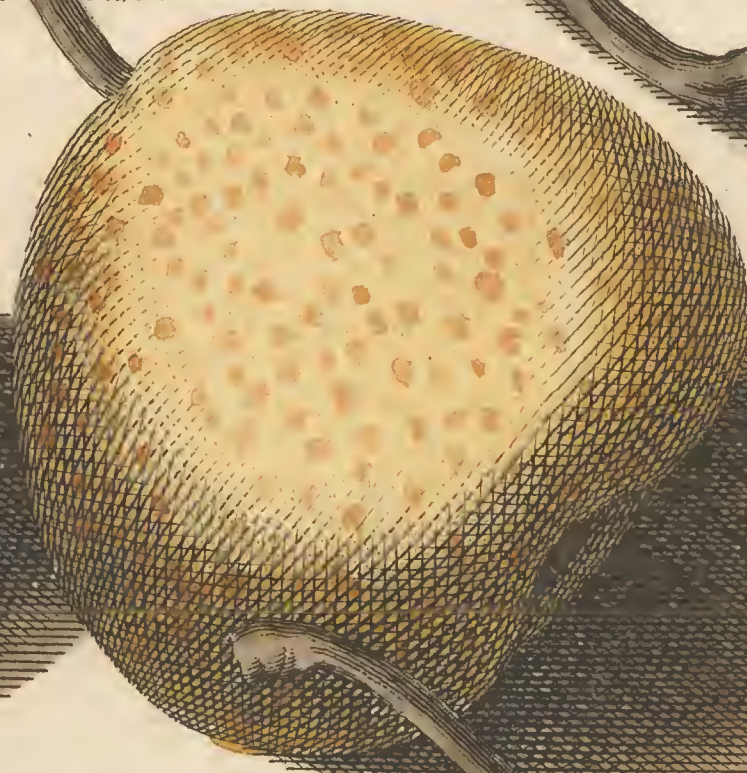
*Bon Chretien d'Automne.
Herfst-Bon Chretien.
Novemb. Dec.*

*Grand Bretagne.
Aug. Sept.*

*Bergam. Crasfane.
Dec. Jan.*

*Mesfere Jean.
Nov. Dec.*

*Hallemine bonne.
Sept. Oct.*

*Dubb. Riet-Peer.
Sept. Oct.*

*Bergamot Suisse ronde.
Sept. Oct.*

*Bencré blanc.
Doyenne.
Sept. Oct.*

De Boom heeft genoegzaam dezelfde hoedanigheden als de *Bon Chretien d'Été*, en moet op dezelfde wyze behandelt worden.

Het is zeer waarschynlyk, dat dit dezelfde Zoort is met de voorgaande, maar dat het door de *Enting* ontstaan is, dat ze wat later ryp word; dog dit staat nader te onderzoeken.

GRAND BRETAGNE. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante meest rond, ovaals-wyze, en veelyds wat scheef wassende, de Steel is niet zeer lang, en 't Oog weinig gezonken; haar Koleur is groenagtig-geel, en met grove bleek-bruinagtige stippen gestipt; haar Vleesch is iets grofkorlig, dog zagt, en vol van een zeer aangenaam, zoet, iets geparfumeerd, zap; maar ze moet een goede grond en goede standplaats hebben, anders blyft ze laf en onsmakelyk; passende zeer wel aan een *Espalier*.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt redelyk wel.

BERGAMOT CRASANE. Kan een vry groote Peer worden; haar gedaante is rondvallig, by 't Oog, dat gezonken is, vry plat, en naar de Steel toe, die lang en iets gezonken is, een weinig verdunnende; haar Schil

is ruw en hard, van Koleur als die der *Bergamotten*, dat is, groenagtig-geel, en met bruin fyn gestipt of gevlekt; haar Vleesch is zagt, smeltend, zeer sappig, en van een zeer geurige smaak, als ze wel ryp is, moettende tot dien einde in een goede, losse grond, en aan het *Espalier* staan; in natte zware gronden is ze onderhevig smakeloos te blyven, en daarenboven dikwils te bersten, inzonderheid in vogte Jaren.

De Boom maakt sterk, weeldrig Houtgewas, maar is niet zeer draagbaar, inzonderheid als hy veel gekort word; derhalven moet men hem ruimte aan 't *Espalier* geven, en de goede Loten vooral niet korten.

MESSIRE JEAN GRIS. Is een matig grote Peer, van gedaante rondagtig, naar de Steel toe wat kort-puntig, en voorts wat hobbelig, of oneffen van Gewas; haar Schil is ruw, van Koleur ligt-bruin; haar Vleesch is bros, korlig, sappig, en van een heel geurige, zuikeragtige smaak, wanneer ze op *wild* geënt, en in een goede losse, dog niet al te droge grond, gegroeit is, maar op *Quee* geënt, en in een styve wreede grond, word ze doorgaans hard en onsmakelyk, en van weinig waarde: ze aart zo wel op *Stam* als aan 't *Espalier*.

De Boom maakt goed Gewas, en is, wat bejaart geworden zynde, heel draagbaar.

De *witte* en *groene Mesfire Jean* verschillen niet van de gemelde grauwe, dan dat de eerste wat grauw-witagtig is, en de tweede groenagtig valt.

HALLEMINE BONNE. Is een vry grote Peer; van gedaante langwerpig, iets buikig, en naar de Steel toe wat dunner wordende, gelyk ook iets naar 't Oog, dat weinig gezonken, en de Steel na Proportie niet zeer lang is; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, ligt-groen, iets naar den geelen hellende; haar Vleesch is iets bros, dog zagt en zeer vol-zappig, van een heel aangename geurige smaak; ze word van de Boom gegeten en wil net op haar tyd geplukt zyn, gelyk de *Brusselse*, namelyk, wanneer haar groene Kolor begint naar den geelen te hellen, en het Vleesch voor de Duim wykt, want als ze langer hangt word ze onsmakelyk, meelig, en buik-ziek.

De Boom maakt goed sterk Hout-gewas, en is heel draagbaar.

Deze Zoort is niet zeer oud, ze is in *Friesland*, voor niet zeer lange Jaren, uit een Korl van de *Zomer Bon Chretien*, daar ze in gedaante en smaak ook iets na zweemt,

door een Liefhebber gewonnen, op een Plaats niet ver van het Dorp *Hallum*, daar ze de Naam van voert.

RIET-PEER. (DUBBELDE) Is een vry grote Peer; van gedaante langwerpig, naar de Steel puntig toelopende; haar Schil is ruw, en grof van aanzien, van Kolor bruin-kaneel-verwig; haar Vleesch is zagt genoeg, en vol van zap, maar iets wrang of trekkende van smaak, zo dat ze niet dient om uit de Hand te eeten, maar ze word veel geagt om te Stoven, makende een zeer smakelyk *Gestoof*, als mede om te drogen.

De Boom maakt goed sterk Gewas, word groot, en is zeer draagbaar.

De *Enkelde Riet-Peer* verschilt van de *dubbelde* meest alleen daarin dat ze kleinder valt, dog ze is ook iets bleker van Kolor, en haar *Gestoof* zo smakelyk niet.

BERGAMOT SUISSE RONDE. Deze gelykt in alle deelen naar een *gemene Herfst-Bergamot*, behalven de Kolor, die met geel, en zomtyds ook met rood, gestreept is, mooi op het Oog; dog haar Vleesch is doorgaans in allen zo verheven niet, als van de *gemene*; en ze is ook wat tederder, begerende een heel goede grond en standplaats.

De

De Boom maakt in zo een Grond heel goed Gewas, en draagt, wat bejaart geworden zynde, zeer wel; 't jonge Hout is doorgaans ook wat geel en groen gestreept.

BEURÉ BLANC. Is een middelmatig grote Peer; van gedaante rondvallig, zonder veel gebuikt te zyn, dog zomtyds ook wel een weinig langwerpig, naar de Steel toe, die vry kort is, niet veel verdunnende; haar Schil is glad, dun, groenagtig van Kolor

aan de Boom, maar na 't plukken in het leggen zeer sterk aan-geelende, tot een bleek-geele of Citroens Kolor, met fyne stippen; het Vleesch is zagt, zeer zappig, smeltend, van een aangename, geurige smaak; dog valt in vogte Gronden zomtyds wat laf, inzonderheid in slegte Jaren.

De Boom maakt goed Gewas, draagt boven maten sterk, en word daarom zelden heel groot. Het jonge Hout is vry geelagtig van Kolor.

T A B U L A III.

ROBINE. Is een middelmatig grote Peer; van gedaante plat-rond als een *Bergamot*, dog by de Steel niet uitgeholt, maar veelyds iets kort-puntig, 't Oog, dat vry groot is, is weinig gezonken, en de Steel is heel lang, dun, en regt; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, heel bleek-groenagtig, hellende naar 't geel; haar Vleesch is iets bros, zagt genoeg, en van een suikeragtige, geurige, iets musquerende smaak.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk, komende de Vruchten tros-wyze by malkanderen voort.

POIRE D'OEUF. Is een matig groote Peer; van gedaante langwerpige-rond als een Ey, waar van ze de Naam verkregen heeft, de Steel is matig lang, en 't Oog niet of weinig gezonken; haar Schil is glad, van Kolor geelagtig-groen, en wat fyn gestipt, ook veelyds aan de Zons-zyde wat bleek-bruin-rood-bloesend of gestreept; haar Vleesch is wat fyn-korlig, dog zagt, smeltend, en zappig, van een heel geurige, aangename, en zodanige *geparfumeerde* smaak, die aan

deze Zoort eigen is; ze word niet ras buik-ziek, zynde waardig om geplant te worden. Ze is afkomstig uit *Switserland*, en word besonder omtrent *Basel* veel gevonden en geagt.

De Boom maakt goed sterk Gewas, word groot, en is boven maten draagbaar.

KALMER PEER. Is eene heel grote Peer; van gedaante langwerpige, naar de Steel Pyramidaals-wyze, zonder gebruikt te wesen, toelopende, en zomtyds een weinig scheef groejende, de Steel is kort en krom, en 't Oog weinig gezonken; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geel, en met fyne bruinagtige stippen min of meer gestipt, ook zomtyds aan de Zons-zyde wat rood-bloesend; haar Vleesch is een weinig bros, dog zagt en zappig genoeg, van een heel geurige, aangename smaak, maar ze duurt niet lang, wordende ras meelig, en is ook onderhevig in slegte Jaren te bersten.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer wel.

ORANGE MUSQUE. Is eene matig grote

te Peer, van gedaante meest rond, weinig of veelyds niets langwerpig, 't Oog is byna niet gezonken, en de Steel kort; haar Schil is iets ruw, van Kolor, ryp zynde, geelagtig-groen, en aan de Zons-zyde doorgaans veel bruin-rosagtig-bloesend, ook veelyds met zwarte of zwart-bruine vlekjes hier en daar gevlekt; haar Vleesch is bros, zappig, en van een sterk musquerende, tamelyk aangename smaak.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt sterk, wanneer hy wat bejaart geworden is.

ROUSSELET. Is een kleine Peer; van gedaante iets langwerpig, en niet veel gebuikt, naar de Steel, die matig lang is, puntig toelopende; haar Schil is niet ruw, en ook niet heel glad, dat is, iets grof van aanzien, dog dun; haar Kolor is bruin-grysagtig op een groene grond aan de eene zyde, en donker-bruin-rood of ros-bloesend aan de andere zyde, met veel grove witagtige stippen daarin gestipt; haar Vleesch is teder, zappig, smeltend, en van een heel geurige, aangename, sterk geparfumeerde smaak; als ze in een goede droge grond gegroeit is, want in natte styve, verkrygt ze die verheventheid niet; ze word ook door-

gaans smakelyker op *Stam* als aan 't *Esperia*, inzonderheid als dat op 't Zuiden staat, en ze wil ook liever op *Wild*, als op *Quee* geënt zyn.

Deze Peer word in *Vrankryk* zeer geagt. De beste, grootste en smakelykste groejen omtrent *Rheims* in *Champagne*; alwaar ze veel gedroogt, en ook geconfyrt, en vervolgens wyd en zyd verzonden worden.

De by ons zo genaamde *Rousselet de Rheims*, is dan geen andere, als een *Rousselet* die wel gegroeit, groot en smakelyk, met een woord, die volmaakt is; waar toe het *Ent-Plantsoen* ook veel *contribueeren* kan.

DIAMAND-PEER. Is een tamelyk grote Peer, van gedaante wat langwerpig, ovaals wyze, dog naar de Steel toe, die kort is, wat verdunnende; haar Schil is glad en dik, van Kolor, ryp zynde, geelagtig-groen, en met fyne bleek-bruine stippen gestipt; het Vleesch is wat bros, en korlig, dog zappig genoeg, en van een zoete geurige smaak, maar ze kan niet lang duuren, wordende doorgaans eenige dagen na het plukken buikziek, dat hare agting zeer vermindert.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer wel.

BERGAMOT SUISSÉ LONGUE. Is een middelmatig grote Peer; van gedaante langwerpig, en naar de Steel toe, die redelyk lang is, wat puntig; haar Schil is glad, van Kolor, met ligt-groen, geel en rood mooi gestreept, gelyk de *Bergamot suisse ronde*, en sierlyk op 't Oog; haar Vleesch is zagt, en zappig, van een aangename geurige smaak, als ze in een goede losse grond wel ryp geworden is, anders valt ze laf. Ik weet niet waar van deze Peer de Naam van *Bergamot* verkregen heeft, dewyl nog haar gedaante, nog haar smaak daarmede overeenkomt; de Naam van *Verte longue panachee* past haar veel beter, door dien ze langwerpig valt, en in gedaante en smaak met de ordinaris *Verte longue* veel overeenkomt, behalven dat ze doorgaans wat kleinder valt.

De Boom maakt redelyk goed Gewas, en draagt wel, maar is het kankeren wat onderhevig. De jonge Loten zyn doorgaans ook gestreept gelyk de Vrucht, en zelfs zomtyds ook de Bladen.

FONDANTE DE BREST. Is eene vry grote Peer, te weten de *dubbelde*; van gedaante, dik, kort-buikig, en naar de Steel toe, die kort is, kort-puntig toelopende; haar Schil is glad, wat dik, en ryp zynde, geel-

agtig van Kolor, met bruinagtige stippen gestipt, of zomtyds gevlekt, ook altemets, dog zelden, wat rood-bloefende; haar Vleesch is iets bros en korlig, dog zagt, zappig, en van een heel aangename, geurige smaak.

De Boom maakt goed sterk Gewas, en draagt zeer wel.

Die Zoort die men by ons *Enkelde Fondante of Enkelde Franse Kaneel-Peer* noemt, verschilt van de beschrevene *Fondante* niet, dan dat ze wat kleinder valt.

HOE LANGER HOE LIEVER. Is een middelmatig grote Peer; van gedaante langwerpig, iets gebuikt, en naar de Steel, die redelyk lang is, dunner toelopende, 't Oog is weinig gezonken, zynde voorts veelyds wat scheef van Gewas; haar Schil is glad, van Kolor, bleek-groenagtig- of geelagtig-wit, als ze ryp is; haar Vleesch is fyn, iets korlig, zappig, en van een heel aangename, geurige smaak, als ze juist op haar tyd gegeten word, want nog niet regt ryp, of overryp zynde, valt ze onsmakelyk.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt redelyk wel.

CALBAS MUSQUE. Is een vry grote Peer; van gedaante vry langwerpig en byna niet

niet of weinig gebuikt, voorts bultig of hobbelig en scheef van Gewas; haar Koleur is bruin-kaneel-verwig; haar Vleefch is, als ze wel ryp, en in een goede grond gegroeit is, zagt, smeltend, zappig genoeg, en dan van een zeer aangename geurige fmaak, maar in een vogte ftyve grond valt ze zomtyds laf

en onsmakelyk, gelyk meer andere Zoorten van fyne Tafel-Peeren.

De Boom maakt fchoon en fterk Gewas, en is heel draagbaar; hy tiert ook zeer wel aan het *Efpalier*, daar de Vrugten zekerlyk beter worden als op Stam; en hy kan zo wel op *Quee* als op *wilde Peer* geënt worden.

TABULA IV.

BENGESE KONINGIN. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante wat langwerpig, gebuikt, en naar de Steel toe wat dunner, dog niet puntig toelopende; 't Oog is weinig gezonken, en de Steel matig lang, dog de Vrugten vallen op dezelfde Boom de eene wat korter, de andere wat langer; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, Citroen-geel, en met fyne, bleeke, kaneel-verwige stippen gestipt, ook wel hier of daar gevlekt; haar Vleesch is bros, korlig, dog zagt genoeg, en vol van een aangenaam geurig zap, zynde dus een van de beste Tafel-Peeren in haar tyd; maar ze is onderhevig gelyk de meeste Zomer-Peeren, dat ze niet lang duuren kan.

Deze Zoort heeft ook die natuur, dat de Boom zomtyds twee maal in 't Jaar draagt, bloejende in de Maand Julius voor de tweede maal, waar van de Vrugten tegen October ryp worden, maar deze blyven doorgaans kleinder en onsmakelyker als de eerste.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk.

Deze Zoort zal zekerlyk op andere Plaat-

zen onder andere Benamingen bekend zyn, welke ik nog niet heb kunnen ontdekken.

POIRE SANS PEAU. Is een matig grote Peer; van gedaante langwerpig, zonder veel gebuikt te zyn, 't Oog is niet of weinig gezonken, en de Steel dun en redelyk lang; haar Schil is mooi glad, en zeer dun, waar van ze de Naam voert, van Kolor, bleek-groenagtig-geel, en veelyds met bleek-kaneel-verwige vlekjes hier of daar gevlekt, ook zomtyds aan de Zons-zyde wat ligt-rood-bloesend; haar Vleesch is teder, eenigzints fyn-korlig, vol van een zeer aangenaam, geurig, verheven zap; derhalven een van de beste Zomer- of Herfst-Peeren zynde.

De Boom maakt goed Gewas, en is in zyn Zoort kenlyk, dat de jonge Loten, even als die van de *Brusselse Peer*, krom nederwaarts gebogen groejen, maar zyn geelagtiger; hy is, wat bejaart geworden zynde, heel draagbaar.

Nota. De Vrugt kan in goede gronden en Jaren veelyds groter worden als die in de Plaat verthoont is.

Engelsche Koningin.
Aug. Sept.

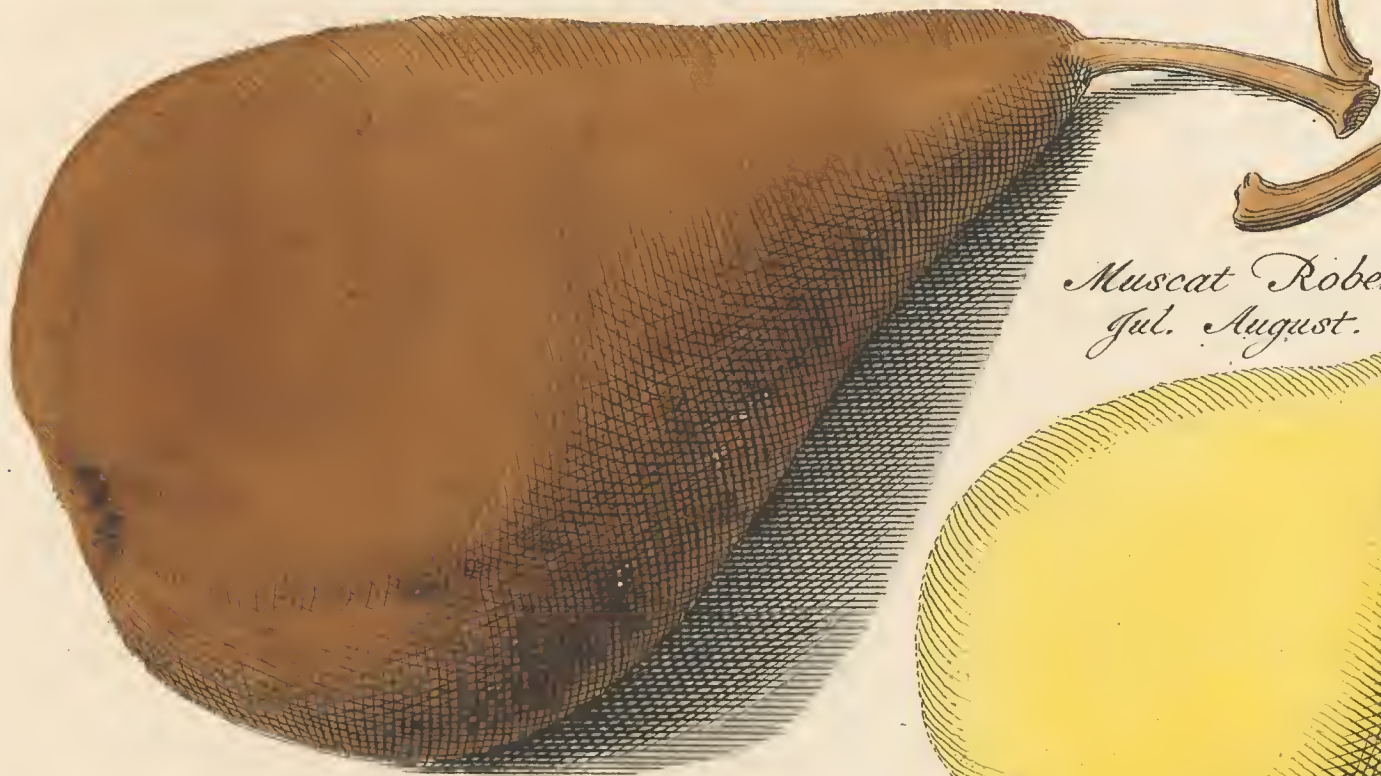
Poire Sans Peau.
Aug. Septemb.

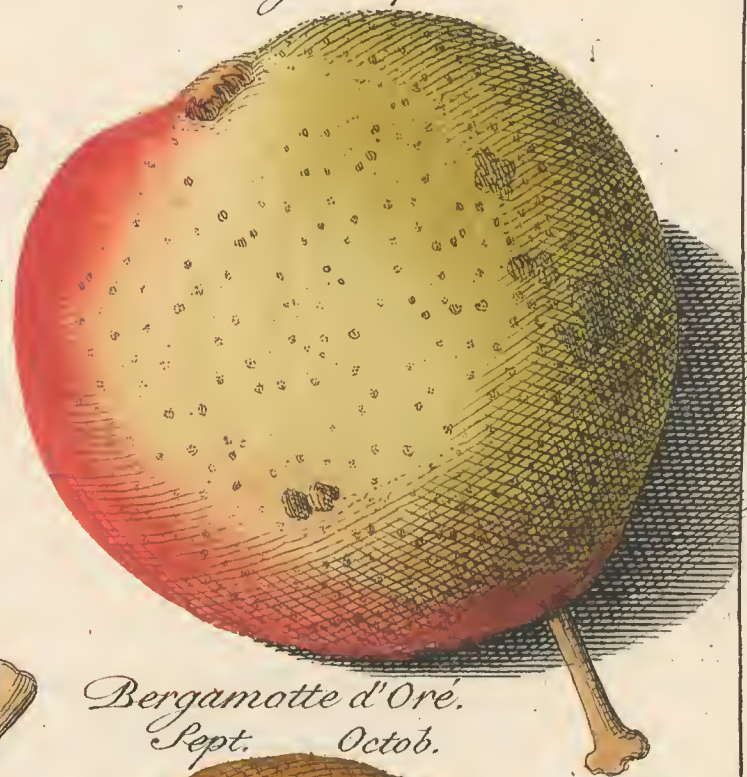
Witte Princesse Peer.
Aug. Sept.

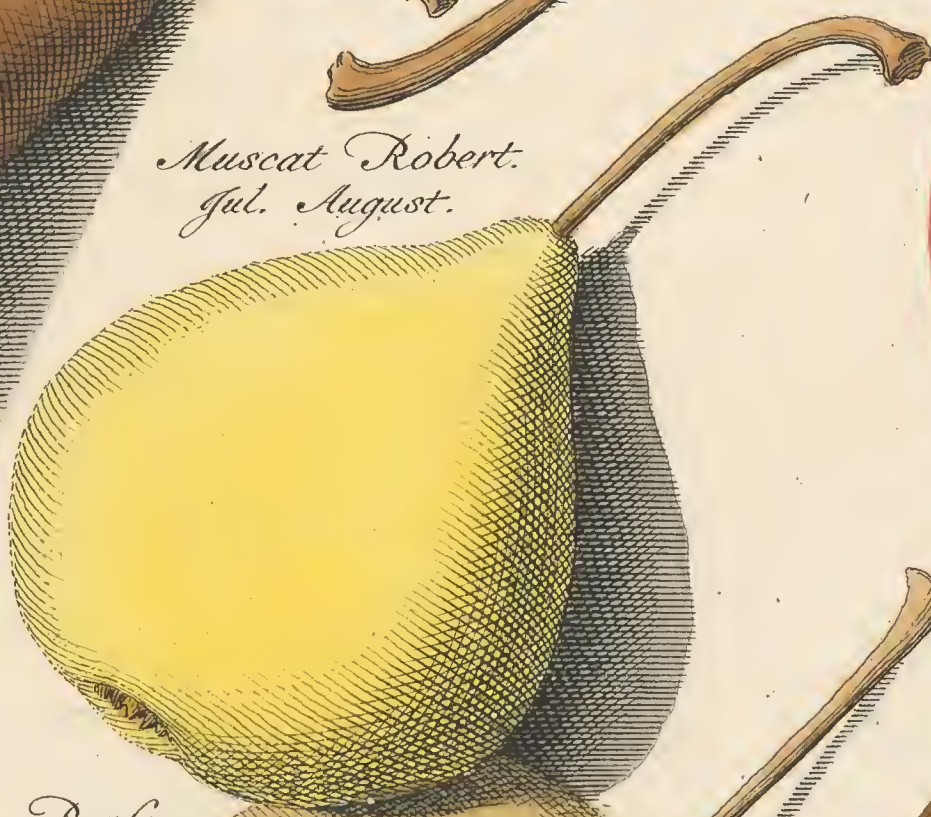
Sonder Steltjes.
Poire Sans Peppins.
Sept. Octob.

Orange Verde Rouge
Aug. Sept.

Muscat Robert.
Jul. August.

Bon-Cretien d'Ete.
Sept. Oct.

Porfum.
Jul. Aug.

Bergamotte d'Oré.
Sept. Octob.

Gargonelle.
Jul. August.

WITTE PRINCESSE. Is een vry grote Peer; van gedaante wat langwerpig, gebuikt, en naar de Steel, die matig lang en doorgaans wat krom is, dunner, byna spits toelopende, 't Oog is niet gezonken; haar Schil is glad, grof, van Kolor, ryp zynde, geel- of groenagtig-wit, en met bleeke bruin-groene fyne stipjes overal gestipt, ook veelyds met bruine vlekken hier of daar gevlekt; haar Vleesch is zagt, korlig, en van een tamelyk geurige, dog niet zeer verhevene smaak.

De Boom maakt goed Gewas, en is redelyk draagbaar.

SONDER SIELTJES. Is een tamelyk grote Peer, van gedaante vry langwerpig, van 't midden af naar de Steel puntig toelopende, voorts iets scheef en kantig van Gewas; haar Schil is wat ruw, van Kolor bruin-kaneel-verwig gestipt en gevlekt op een groenagtige Grond, zo dat ze op een kleine afstand geheel bruinagtig uitziet; haar Vleesch is iets korlig, dog zagt genoeg, vol-zappig, en van een heel geurige, aangename smaak, maar kan niet lang duuren: Ze heeft van binnen zeer kleine Klok- of Saadhuisjes, en doorgaans geen Saad, waar van ze de Naam voert.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt, wat bejaard geworden zynde, zeer wel.

MUSCAT ROBERT. Is een niet zeer grote Peer, van gedaante rond, naar de Steel toe kort-puntig; haar Schil is glad, van Kolor geel, gelykende zeer veel naar de *Petit Muscat*, behalven dat ze veel groter valt en een hoger geele Kolor heeft, ook zomtyds wel iets rood-bloefend is; haar Vleesch is iets korlig, dog zagt en zappig, van een geurige, zoete, sterk musquerende smaak, maar ze duurt na haar rypheid zeer korte tyd.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer sterk. Het jonge Hout is geel, 't welk mede tot een kenteiken van deze Zoort dient.

ORANGE VERDE. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante rond-vallig, iets platagtig omtrent 't Oog, dat niet veel gezonken is, en naar de Steel, die niet lang is, een weinig kort-puntig; haar Schil is glad, dog grof van aanzien, van Kolor ligt-groen, hellende met het rypen naar 't geel, zynde zomtyds ook op de eene zyde een weinig bleek-rood-bloefende, en voorts dikwils met zwart-bruine vlekken hier of daar gevlekt; haar Vleesch is bros, dog vol-zappig, en van een zoete, heel geurige, iets musquerende, of liever geparfumeerde smaak.

De Boom maakt goed Gewas, en is heel draagbaar, maar 't kankeren zeer onderhevig.

ORANGE ROUGE. Verschilt van de voorgaande nergens in, dan dat ze aan de Zons-zyde zeer veel schoon helder-rood, als Coraal, bloefende is, mooi op 't Oog; dog men agt ze wat geuriger en verhevener te zyn. Deze verandering is buiten twyffel door 't *Ent-Plantsoen* voortgekomen.

BON CHRETIEN D'ETÉ. Is een heel grote Peer, van gedaante wat langwerpig en bultig of hobbelig; het Oog is sterk gezonken, en de Steel redelyk lang; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, bleek-geel, en aan de Zons-zyde veelyds wat rood-bloefende, ook zomtyds hier of daar zwart gevlekt; haar Vleesch is niet bros, ook niet ligt smeltend, dog zagt genoeg, vol-zappig, en, wanneer ze wel ryp is, van een suikeragtige, verhevene, aromatyke smaak, en in der daat als dan even als of ze met *Suiker* en *Kruideryen* geconfyt was, wordende van de Liefhebbers, die haar wel kennen, voor eene van de lekkerste Peeren in haar tyd geagt; dog ze verkrygt dien smaak niet in alle Gronden en Stand-plaatzen, maar meest alleen in een droge, vrugtbare zand-

of keyfelagtige aarde, en inzonderheid in opgevolde Gronden van oude Ruinen; wylende ook 't best tiere agter de Huizen in de Steden.

De Boom maakt goed, maar wat kwarlyk, krom, en door malkander groeiend Houtgewas, kan zeer groot worden, en draagt, wat bejaart geworden zynde, zeer wel: Maar men moet hem nooit anders als op goede wilde Plantsoenen *enten*, en niet op *Quee*, en hem ook 't Mes weinig of niet laten gevoelen, anders kan men verzekert wezen, dat 'er weinig van de Boom en Vrugten worden zal, en om deze reden dient hy ook niet aan 't *Espalier*, ten ware dat heel hoog was, en men de Boom ruimte laat. Ziet ook *Bon Chretien d'Automne*, en *d'Hyver*.

PARFUM D'ETÉ. Is een niet heel grote Peer, van gedaante plat-rond als de *Bergamot*, met een lange dunne Steel; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groen-agtig-geel; haar Vleesch is iets bros, van een tamelyk geurige, iets musquerende of geparfumeerde smaak, en dus een heel goede Zomer-Peer.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt, wat bejaart geworden zynde, heel wel. De-

ze Vrugt zal mogelyk op andere Plaatzen nog andere Benamingen hebben, die ons nog niet bekend geworden zyn, hebbende dezelve onder deze Naam uit Holland ontfangen.

BERGAMOTTE DORÉE. Is een tamelyk grote Peer, van gedaante plat-rond, gelyk andere *Bergamotten*, 't Oog is vry gezonken, gelyk ook de Steel, die lang en dun is; haar Schil is ruw, onaanzienlyk, van een bruin-grysagtige Kolor, en veelyds met zwarte vlekken min of meer gevlekt, het Vleesch is zeer bros, zappig, en wat musquerend, maar anders niet zeer verheven van smaak.

De Boom maakt tamelyk goed Hout-ge-

was, en schik, en word zeer draagbaar, als hy wat bejaart geworden is.

JARGONELLE. Is een tamelyk grote Peer, van gedaante langwerpig, gelykende wel wat na de *Brusselse Peer*, maar ze valt na de Steel toe wat dunner, en is iets meer gebuikt, ook veelyds wat krom van Gewas; haar Schil is glad, van Kolor, als ze ryp is, bleek- of witagtig-groen; het Vleesch is zagt genoeg, maar niet zeer verheven van smaak, en word ras meelig, weshalven een Peer is die onder de goede Zoorten geen plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer wel.

TABULA V.

KEYSERIN (ENKELDE) Is eene middelmatig grote Peer; van gedaante langwerpig; iets gebuikt, en naar de Steel puntig toelopende; voorts schief van Gewas, en aan de eene zyde doorgaans wat hoger als aan de andere, 't Oog is weinig gezonken, en de Steel veeltids schief staande, en matig lang; haar Schil is glad, van Kolor groenagtig-geel, als ze ryp is, en met bleek-groene en bleek-bruine stipjes gestipt, ook doorgaans hier en daar bruin gevlekt, zynde voorts aan de eene zyde min of meer mooi helder-rood-bloesend, en daar door heen dikwils met wat hoger rood gestreept; haar Vleesch is bros, dog vol-zappig, en van een aangename geurige smaak.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt heel sterk.

EPARGNE. Is eene grote langwerpige Peer, van gedaante wat hobbelig of schief, met een lange Steel; haar Kolor is, ryp zynde, rood, en aan de eene zyde zomtyds wat groenagtig-geel; haar Vleesch is bros, zappig genoeg, van een tamelyke dog niet

zeer verhevene, en zomtyds wat wrange smaak, zo dat ze meer schoonheid als deugt bezit, en derhalven niet veel waard is, om geplant te worden.

CUISSE MADAME. Is een tamelyk grote Peer, van gedaante wat langwerpig, naar de Steel toe, die lang is, pyramidaals-wyze verdunnende, zonder gebuikt te wezen; haar Schil is dik, van Kolor vry groenagtig-geel, en bruin-grauwagtig gevlekt, maar aan de Zons-zyde donker-rosagtig, met licht-bruine grove stippen in het roffe gestipt, in Kolor en Gedaante zeer veel gelykende aan de *Rousfelet*, maar is groter; haar Vleesch is iets bros en korlig, dog zagt genoeg, vol-zappig, en van een heel geurige, een weinig musquerende smaak, zo dat ze een van de beste Zomer-Peeren in haar tyd is.

De Boom maakt schoon Gewas, draagt niet vroeg, maar wat bejaart geworden zynde, draagt hy overvloedig.

CITRON DE SIRENE. Is een Peer van middelmatige grote; van gedaante een weinig langwerpig, naar de Steel toe iets dunner

wor-

Enkelde Keyserin.
jul. August.

Epargne.
jul. Aug.

Cuisse Madame.
jul. Aug.

Casfolette.
Aug. Sept.

Citron de Sirene.
jul. Aug.

Bourdoi.
Aug. Sept.

Admiral.
Aug. Sept.

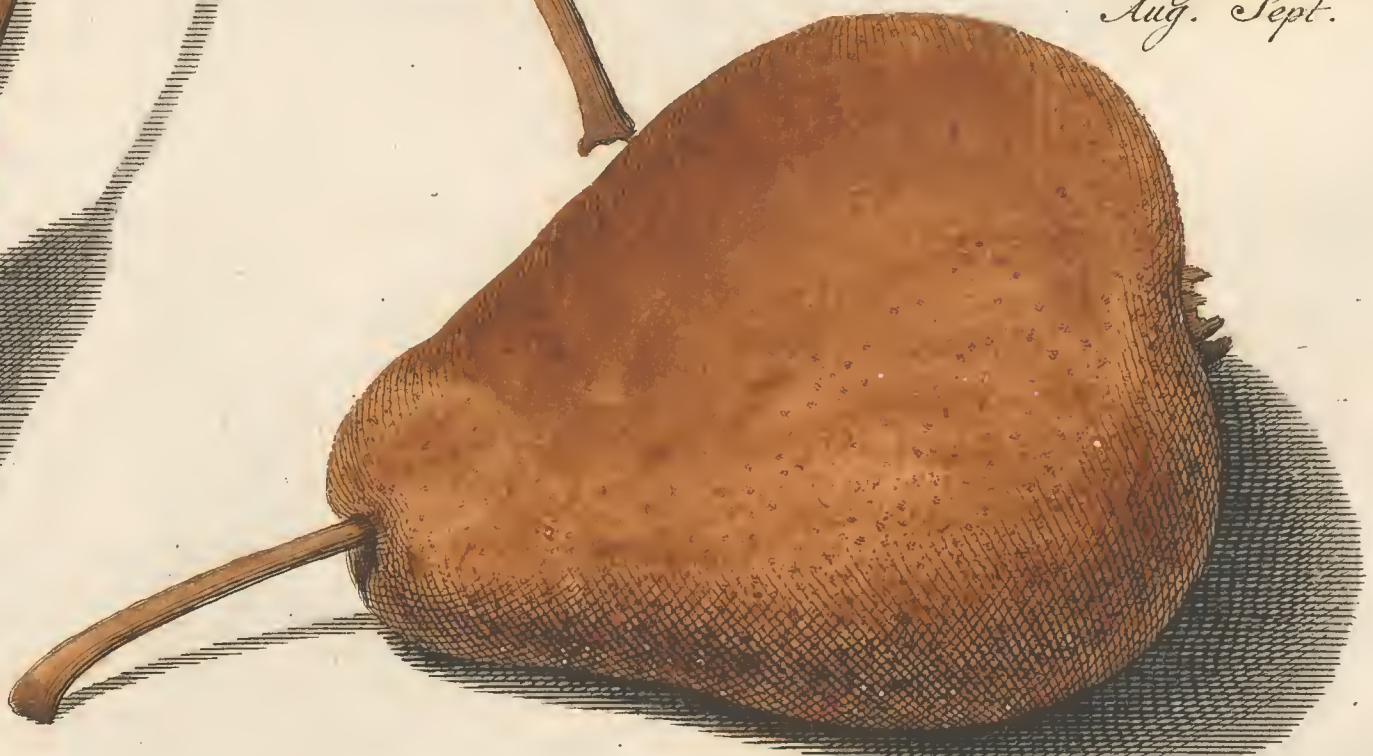
Muscot-Fleury
Oct. Nov.

Chair à Dame.
Aug. Sept.

Frontignac-Deer.
Aug. Sept.

wordende; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, Citroen-geel, en met fyne brui- ne stippeltjes gestipt; het Vleesch is zagt, korlig, en zappig genoeg, van een tamelyk geurige, maar niet zeer verhevene smaak; daarenboven word ze, wat overryp zynde, aanstonds meelig; zo dat ze niet van waarde zoude wezen, om geplant te worden, ware het niet dat ze vroeg aankomt, en een van de eerste rype Zomer-Peeren is, komende doorgaans met de kleine *Muscatel-Peer* (of *Petit Muscat*) in een tyd.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk.

CASSOLETTE. Is een matig grote Peer, van gedaante vry lang, naar de Steel toe verdunnende; haar Schil is iets ruw, van Kolor grauw- of bruinagtig, op een groene grond, met het rypen wat geelagtig wordende; haar Vleesch is zagt, smeltend, en van een heel geurige smaak, maar ze is onderhevig in het midden buik-ziek te worden, byna zo ras ze maar ryp en eetbaar geworden is, dat hare waardy zeer vermindert, en ze weinig doet agten.

De Boom maakt goed Gewas, en is heel draagbaar.

BOURDON. Is een middelmatige grote

Peer; van gedaante rond-vallig, naar de Steel toe, die vry lang is, wat langer en puntig, 't Oog is weinig gezonken; haar Schil is glad, geelagtig van Kolor, als ze ryp is; haar Vleesch is zagt, zappig, en van een heel geurige, sterk musquerende smaak; hebbende, zo in smaak als in gedaante, zeer veel overeenkomst met de *Muscat Robert*, behalven dat de Steel wat langer valt, en de Schil zelden rood-bloesend is; ze moet net op haar tyd van rypen geplukt worden, want, te lang hangende, word ze van binnen zwartagtig, of meelig, en onsmakelyk.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt wel.

ADMIRAL. Is een tamelyk grote Peer, van gedaante meer platagtig als lang; van Kolor, ryp zynde, meestentyds bruin-roodagtig, dog zomtyds ook wel grauwagtig; haar Vleesch is zagt, van een aangename geur, als ze in een goede grond gegroeit is.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt heel wel.

MUSCAT-FLEURI. Is eene kleine Peer, van gedaante rondvallig, naar de Steel toe, die na proportie van de Vrucht heel lang is,

een weinig kort-puntig, en 't Oog is weinig gezonken; haar Schil is glad, van Kolor meest donker- of bruin-rood, dog aan de zyde van de Zon af zomtyds wat geelagtig; haar Vleesch is zagt, en van een heel geurige, doordringende smaak. Men moet ze niet verwarren met de *Rousfeline*, of met de *Rousfelet*, daar ze in de eerste opslag wel na gelykt, maar de Steel is veel langer.

De Boom maakt goed sterk Gewas, en is heel draagbaar.

CHER à DAMES. Is een Peer van matige grote, van gedaante wat langwerpig, naar de Steel toe vry dun wordende, 't Oog, dat niet veel gezonken is, is een weinig platagtig; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig, en aan de eene zyde mooi rood-bloefende, hebbende in groote, gedaante en Kolor veel overeenkomst met de vermaarde *Rousfelet*; haar Vleesch is zagt, een weinig korlig, zappig, en van een heel geurige, aangename smaak, derhalven waardig voor een Zomer-Peer geplant te worden, te

meer, om dat ze niet ligt buik-ziek word, gelyk de meeste Zomer-Peeren doen, en dat de Boom sterk draagt, en schoon Gewas maakt.

Ik ben in twyffel of dit niet dezelfde Peer is met die, welke men hier te Lande *Rode Wangetjes* noemt, 't staat nader te onderzoeken.

FRONTIGNAC-PEER. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante wat langwerpig, naar de Steel toe dunner wordende, zonder veel gebuikt te wezen; haar Schil is glad, van Kolor, bleek-bruin-rosagtig; haar Vleesch is zagt en zappig genoeg, dog niet zeer verheven van smaak.

De Boom maakt heel goed Gewas, en is tamelyk draagbaar.

Nota. Deze zal mogelyk op een ander Plaats nog andere Namen hebben, die we nog niet hebben kunnen ontdekken, onaan gezien alle moeite; hebbende dezelve onder deze Naam ontfangen.

Gefegende Peer.
Belle Fertile.
Sept. Oct.

Granaat-Deer.
Aug. Sept.

Doire d'Angleterre.
Engelfe Bauré.
Sept. Oct.

Poire Sans Peau d'Automne.
Oct. Nov.

Sang-staart.
Oct. Nov.

Rousseline.
Oct. Nov.

Marquise.
Oct. Nov.

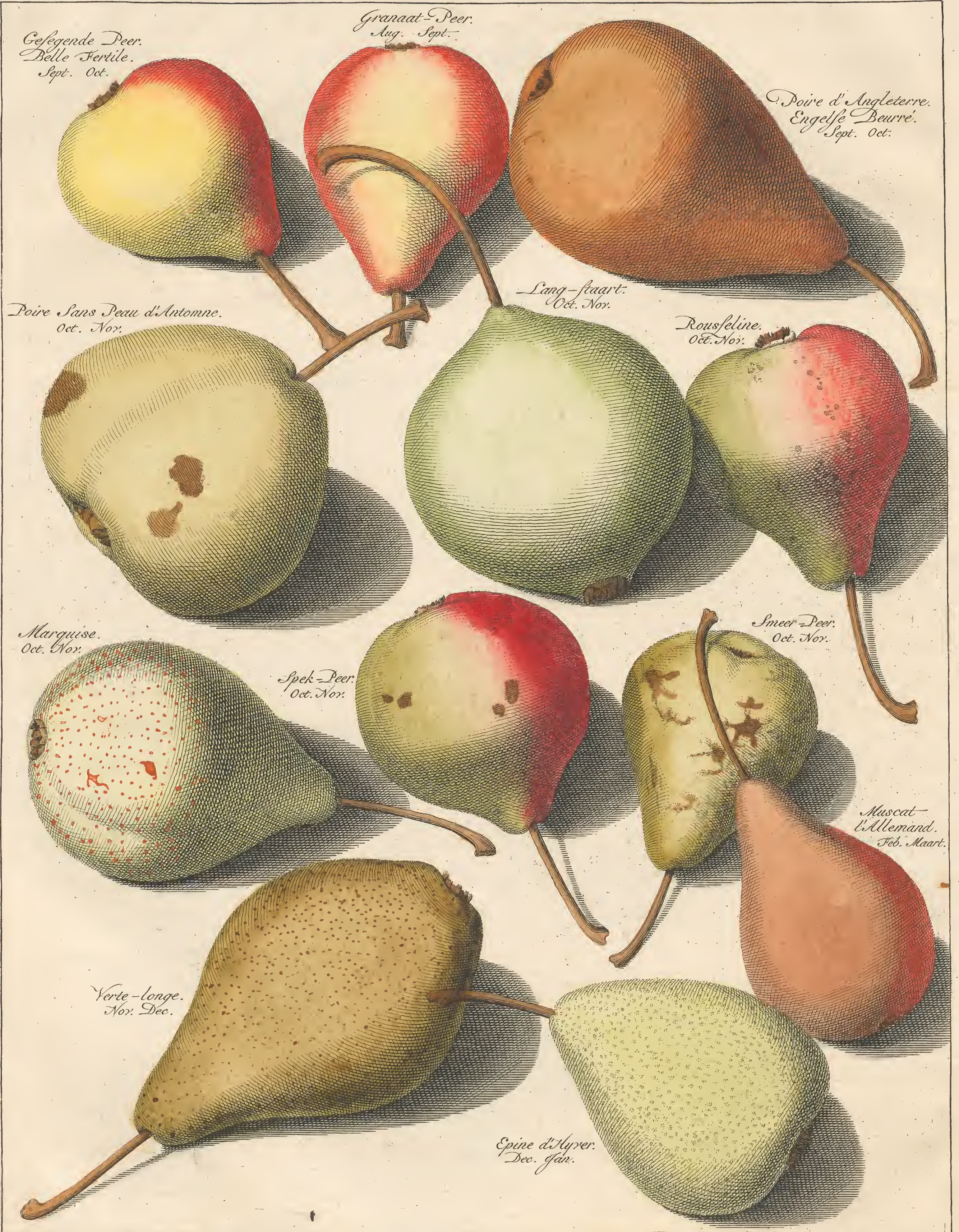
Spek-Deer.
Oct. Nov.

Smeer-Deer.
Oct. Nov.

Muscat
l'Allemand.
Feb. Maart.

Verte-longe.
Nov. Dec.

Epine d'Alyzer.
Dec. Jan.

TABULA VI.

GEZEGENDE PEER. Is een kleine Peer; van gedaante kort, na de Steel toe, die matig lang is, puntig toelopende, zonder veel gebuikt te wezen, eenige gelykenisse hebbende met de *Muscat Robert*, maar 't is niet dezelfde Zoort, gelyk zommige menen; want ze valt niet zo rond en kortpuntig, en niet zo musquerende van smaak, ook verschilt ze daar van zeer in het Hout, zie *Muscat Robert*; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig, en aan de eene zyde doorgaans rood-bloefende; haar Vleesch is zagt, iets korlig, zappig genoeg, en van een geurige aangename smaak, maar ze duurt niet lang, en word schielyk meelig.

De Boom maakt goed Gewas, en is boven maten draagbaar, waar van deze Zoort de Naam verkregen heeft.

GRANAAT PEER. Is eene niet zeer grote Peer; van gedaante iets langwerpig en kortpuntig naar de Steel, die matig lang is, gelykende in gedaante en grote zeer wel na een *grauwe Sukerey*; haar Schil is glad, van Kolor geelagtig, en aan de eene zyde door-

gaans wat rood-bloefend; haar Vleesch is zagt, iets korlig, en hier of daar bloed-roodagtig, waar van ze de Naam voert, zynde voorts van een tamelyk aangename geurige, egter niet zeer verhevene smaak.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt sterk.

POIRE D'ANGLETERRE. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante langwerpig, en naar de Steel toe, die redelyk lang is, puntig Pyramidaals-wyze, zonder veel gebuikt te wezen; 't Oog is klein, en by na niet gezonken; haar Schil is iets ruw, van Kolor, met kleine bruinagtige stippen sterk gestipt op een groenagtig geele Grond, zo dat ze op een kleine afstand bruinagtig en niet zeer aanzienlyk uitziet; haar Vleesch is wat korlig, dog smeltend, vol-zappig, en van een heel aangename geurige smaak, maar ze kan niet lang duuren, wordende ras buikziek.

De Boom maakt goed Gewas, en is heel draagbaar.

POIRE SANS PEAU D'AUTOMNE.

Is een tamelyk grote Peer, van gedaante rondagtig, by 't Oog, dat groot en weinig gezonken is, wat plat, en naar de Steel, die redelyk lang is, wat dunner, en zomtyds een weinig hoekig of scheef van Gewas; haar Schil is mooi glad, en dun, van Kolor, rypzynde, bleek-groen, naar 't geel hellende, hebbende zomtyds hier of daar eenige grote bleek-bruine vlekken; haar Vleesch is zagt, smeltend, vol-zappig, en van een heel geurige aangename smaak.

De Boom maakt schoon, sterk Gewas, en is zeer draagbaar.

Deze Peer is hier te Lande weinig bekend, ze heeft haren Oorsprong uit *Savojen*, of eigentlyk uit 't District van de *Waldensen*. *Haare Hoogheid* de VORSTINNE *Douairière*, heeft ze voor eenige Jaren met deze Benaming, onder andere beste Soorten van Peeren, van *Doornik* ontfangen: Ze heeft veel overeenkomst met de *Lansac*, zo dat 't my toefchynt, dezelfde te wezen.

LANG-STEERT. Is eene matig grote Peer, van gedaante kloot-rond, 't Oog is niet gezonken, en de Steel zeer lang en dun, waar van ze de Naam voert; haar Schil is glad, en groenagtig-geel van Kolor, als ze ryp is; haar Vleesch is iets bros en korlig,

met weinig zap, en van een laffe smaak, zo dat onder de goede Peeren geen plaats verdient.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk.

ROUSSELINE. Aldus genaamt, om dat ze veel gelykenisse met de *Rousfelet* heeft, zynde matig groot, iets langwerpig, gebuikt, naar de Steel, die redelyk lang is, puntig toelopende, en by 't Oog, dat niet gezonken is, eenigzints geelagtig; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en aan de eene zyde donker-rood-bloesend, ook veelyds met donker-bruine of zwarte stippen of vlekken hier of daar gevlekt; haar Vleesch is iets bros en korlig, zappig genoeg, en van een geurige, fuikeragtige, eenigzints geparfumeerde smaak, als ze in een goede grond gegroeit is.

De Boom maakt schoon sterk Gewas, en draagt sterk.

Men moet ze niet verwarren met de *Muscate Fleuri*, daar ze in 't eerste aanzien wel na gelykt, inzonderheid van Kolor.

MARQUISE. Is een tamelyk grote Peer; haar gedaante is iets langwerpig, redelyk dik van Buik, na de Steel, die vry lang is, puntig

tig toelopende, en omtrent 't Oog, dat klein, en niet, of weinig gezonken, is, wat platagtig, zynde voorts doorgaans wat fcheef en oneffen van Gewas; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, geelagtig, en met fyne bruin-caneel-verwige ftipjes geftipt, en ook veelyds dus koleurig hier of daar gevlekt, ook altemets, dog zelden, aan de eene zyde een weinig rood-bloefend; haar Vleefch is iets bros en korlig, dog zagt en zappig genoeg, en van een fuikeragtige, geurige, aangename fmaak, als ze in een goede grond gegroeit is, maar in een vogte ftyve valt 't Vleefch hard, droog, wat fteenig, en niet zeer fmakelyk: Ze flagt zo wel op Stam als aan 't *Efpalier*, maar moet op *Wild*, en niet op *Quee* geënt worden.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt fterk.

SPEK-PEER. Is een matig grote Peer; van gedaante rond, naar de Steel, die bekwaam lang is, kortpuntig toelopende, 't Oog is weinig of niet gezonken; haar Schil is glad, van Kolor, als ze ryp is, groenagtig, en aan de eene zyde doorgaans bruin-rood-bloefend, ook dikwils met zwart-bruine vlekken hier of daar gevlekt; haar Vleefch is iets korlig, zagt en zappig genoeg, maar haar

fmaak is niet zeer verheven, en doorgaans laf, weshalven niet dan onder de gemeenfte Zoorten van Peeren plaats verdient.

De Boom maakt goed Gewas, en is zeer draagbaar.

SMEER-PEER. Is niet zeer groot, van gedaante langwerpig, naar de Steel puntig pyramidaals-wyze toelopende, 't Oog is klein en vry diep gezonken; haar Kolor is, ryp zynde, groenagtig, en doorgaans met zwart-bruine vlekken gevlekt; haar Vleefch is wat korlig, zagt genoeg, en van een wat kruidige, dog niet zeer verheven fmaak, weshalven maar onder de gemene Peeren plaats kan hebben.

De Boom maakt goed Gewas, en is zeer draagbaar.

VERDE LONGUE. Is eene vry grote Peer; van gedaante langwerpig, van 't midden af naar de Steel toe verdunnende, gelijk ook iets naar 't Oog toe, dat niet of weinig gezonken is; haar Schil is glad, van Kolor groen, zelfs wanneer ze ryp en eetbaar is, waar van ze de Naam voert; haar Vleefch is zagt, fmeltend, vol-zappig, en van een zeer geurige, aangename fmaak, als ze in een goede droge, warme grond ge-

groeit is, maar in vogte en styve gronden blijft ze laf en onsmakelyk, en is dan van weinig waarde.

De Boom maakt schoon en sterk Gewas, en is ongemeen draagbaar.

EPINE D'HYVER. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante iets langwerpig, naar de Steel toe Pyramidaals-wyze, zonder gebuikt te wezen, toelopende; de Schil is glad, van Kolor bleek-groenagtig, hellende naar 't geel, als ze ryp is, en is met bleek-bruine of groenagtige grove stippen overal gestipt; het Vleesch is zagt, smeltend, zappig, en zeer geurig en verheven van smaak, als ze in een goede losse Grond, en op een goede Expositie gegroeit is, maar in natte zware gronden word ze doorgaans laf en smake-loos.

De Boom maakt goed Hout-gewas, dat met scherpe Sporen als Doorens bezet is, waar van deze Zoort de Naam voert; en draagt zeer wel. Hy slaght zo wel op *Wild* als op *Quee*, en even gelyk op Stam als aan 't *Espalier*, dog voegt best in deze laatste plaats.

MUSCAAT L'ALLEMAND. Is een matig grote Peer; van gedaante iets langwerpig, en naar de Steel dunner toelopende; de Schil is glad, van Kolor kaneel-verwig, en aan de Zons-zyde doorgaans rood-bloefend; haar Vleesch is zagt, smeltend, en van een aangename, geurige, iets musquerende smaak, als ze in een goede Grond gegroeit is.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk.

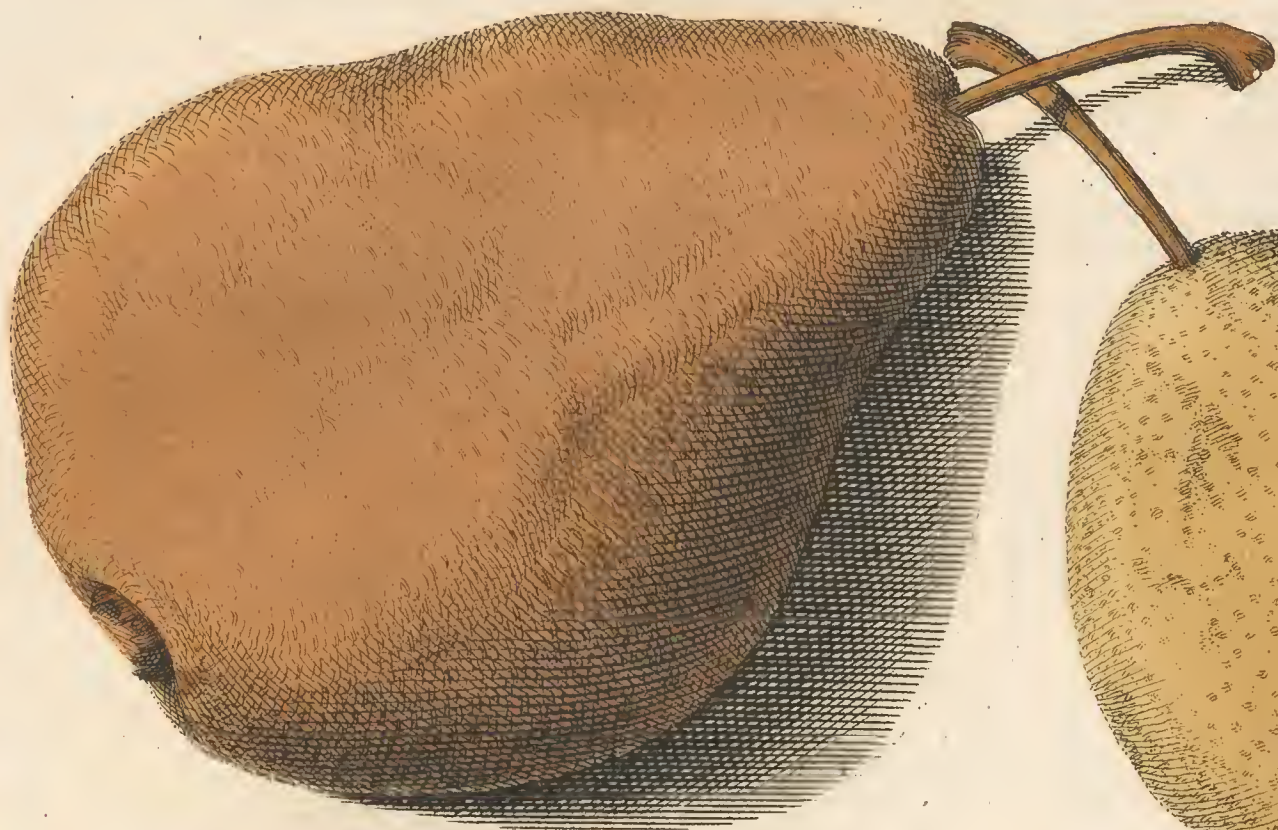

*Beurre Gris.
Grauwe Boter-Peer.
Octob. Nov.*

*Ambrotte d'Hyver.
Dec. Januar.*

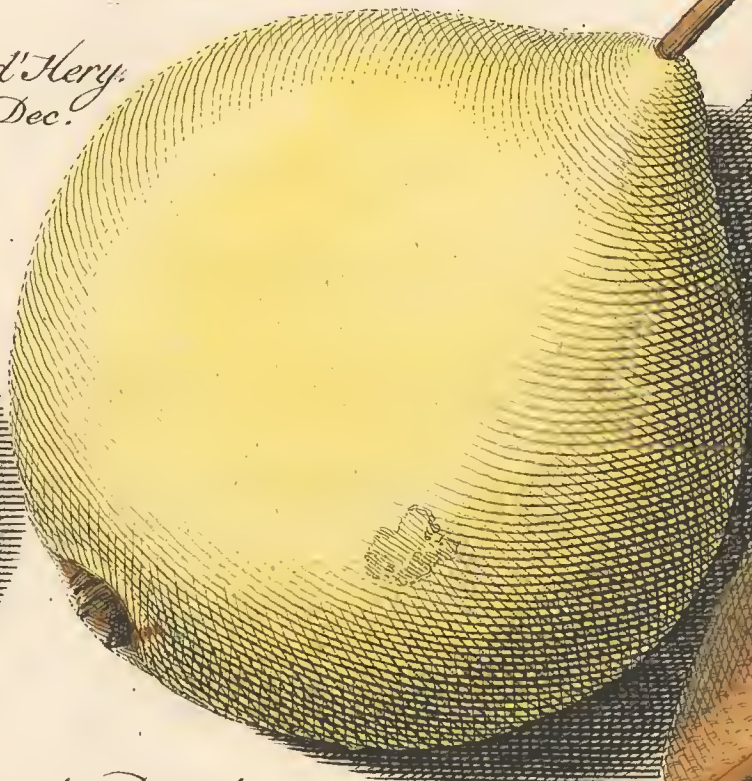
*Chasfery.
Dec. Jan.*

*Louise Bonne.
Dec. Januar.*

*Befy d'Hyver.
Nov. Dec.*

*Courtyes-Peer.
Jan. Febr.*

*Bergamotte Soulers
Febr. Maart.*

*Angelique de Bourdeaux
Febr. Maart.*

*Winter-Suikerey.
Januar. Febr.*

*Martin Sec d'Hyver.
Dec. Januar.*

T A B U L A VII.

BEURÈ GRIS. Is een vry grote Peer, van gedaante iets langwerpig, zonder veel gebuikt te zyn, voorts wat hobbelig of bultig, en zomtyds wat scheef; haar Schil is ruw, van Kolor geelagtig-grauw, en zeer dun; haar Vleesch is zagt, zeer zappig, en boteragtig of smeltend, waar van ze de Naam voert, en voorts van een zeer geurige, verhevene smaak, wordende van vele voor de geurigste van alle Peeren geagt, invoegen dat als men die altyd, of in allerley *Saisoenen*, konde hebben, men geen andere begeren zoude.

De Boom maakt sterk, dog dikwils kwarl-agtig Hout-gewas, draagt sterk, maar is het kankeren boven maten onderhevig.

De *Beurè Verde*, welke men in zommige Lyften genoemt vind, is geen andere Zoort, als de zo even beschrevene, vallende alleen groender van Kolor, en doorgaans niet zo smakelyk, 't welk buiten twyffel door het Plantzoen, waar op ze geënt is, ontstaat.

BEURE ROUGE. Verschilt nergens in van de voorgaande dan in de Kolor, die bruin-rosagtig is, welke verandering ook na

alle gedagten door de Enting ontstaan is; dog zommige agten deze Zoort voor de smakelykste van de *Beurreés*. Deze *Beurreés* aarten wel op Stam, dog worden beter aan *Espaliers*, ze slagen ook zo wel op *Quee* als op *Wild*; en men bevind, dat die op *Quee* voortkomen altoos wat roffer van Kolor vallen.

CHASSERY. Is een middelmatig groote Peer; van gedaante volkomen Ey-rond, het Oog, dat klein is, en de Steel die vry lang is, zyn niets gezonken; haar Schil is iets ruw en dik, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en met bruine grove stippen gestipt en gevlekt; haar Vleesch is zagt, smeltend, zappig, en van een zeer geurige verhevene smaak, als ze in een goede droge Grond, en goede standplaats gegroeit is, maar in vogte styve Gronden deugt ze zelden veel, want dan is ze doorgaans laf van smaak en klein; ze aart zo wel op Stam als aan 't *Espalier*, maar aan deze valt ze ongelijk beter.

De Boom maakt goed en sterk Hout-gewas, en draagt zeer sterk.

AMBRETTE. Is een middelmatig grote Peer; van gedaante meest rond, het Oog is niet gezonken, en de Steel kort; haar Schil is doorgaans wat dik en ruw, op de wyze der *grauwe Renetten*, ros-bruinagtig van Kolor, dog in ligte droge Gronden wat wit- of bleek-agtiger als in zware vogte; het Vleesch is zagt, smeltend, en van een zeer geurige, fuikeragtige, eenigzints musquerende smaak, als ze wel ryp is, zynde dan buiten tegenspraak een van de beste Peeren in haar tyd; dog om zulks te worden, moet ze noodzakelyk een goede, droge, losse Grond hebben, want in vogtige styve Gronden blyft ze onsmakelyk; ze slaght zo wel op *Wilde* als op *Quee-Plantsoen* geënt, en zo wel op hooge als laage stam; het *Espalier* voegt haar zeer wel.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk. Het Hout is wat doornig, gelyk dat van de *Epine d'Hyver*.

LOUISE BONNE. Is eene tamelyk grote Peer; van gedaante wat langwerpige en hobbelig, gelykende in gedaante veel na een *St. Germain*, dog valt meestentyds wat dikker van Buik; het Oog is weinig gezonken, en de Steel is kort, dik en krom; haar Schil is glad, van Kolor groen, en met het ry-

pen, of als ze eetbaar word, een weinig naar den witten hellende; haar Vleesch is zeer zagt, smeltend, zappig, en van een zoete, aangename geur, als ze in een goede droge Grond gegroeit is; maar in een natte en styve valt ze wel groter, dog laf en onsmakelyk. Het *Espalier* voegt haar zeer wel.

De Boom maakt goed Gewas, en is ongemeen draagbaar.

BESY D'HERY. Is eene middelmatig grote Peer; van gedaante genoegzaam Bolrond, het Oog en de Steel, die heel lang en dun is, zyn niets gezonken; haar Schil is glad, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-wit, of heel bleek-groen; haar Vleesch is hier te Lande bros, en wat droog, van een zeer geringe smaak, weshalven ze niet anders dient, zelfs niet omtrent *Parrys*, dan om te Stoven, daar ze zeer toe geagt word.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt sterk.

LOUWTJES PEER. Is een niet zeer grote, vry langwerpige Peer; naar de Steel toe puntig, zonder gebuikt te wezen; haar Schil is iets ruw, van Kolor grauw- of bleek-bruinagtig, gelyk de *Riet-Peer*, met 't rypen wat geelagtig wordende, ze is niet om

om uit de Hand te eeten, maar een van de beste voor de Pot, makende een rood Geftoof, gelyk de *Kamper-Venus*.

De Boom maakt goed Gewas, word groot, en draagt ongemeen sterk, dat hem te meer waardig maakt om geplant te worden.

BERGAMOTTE SOULERS. Is een tamelyk grote Peer; van gedaante plat-rond, maar niet zo plat als de *Herfst-Bergamot*, 't Oog en de Steel, die, naar proportie van de grootheid der Vrugt, niet zeer lang is, zyn wat gezonken; de Schil is groenagtig-geel, en gestipt met fyne bruine stippen en vlekken; haar Vleesch is zagt, smeltend, zappig, van een geurige suikeragtige smaak, als ze in een goede losse Grond gegroeit is.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt tamelyk wel.

ANGELIQUE. Kan eene vry grote Peer worden, als ze in een goede Grond groeit, anders word ze matig groot; haar gedaante is rondbuikig, naar de Steel toe, die vry lang is, iets kortpuntig, en 't Oog is matig gezonken; haar Kolor is, ryp zynde, geelagtig-groen, en met bruine fyne stippels gestipt, en ook veelyds aan de Zons-zyde een weinig bleek-rosagtig-bloesend; haar Vleesch

is iets bros, suikeragtig en geurig; als ze wel ryp is, dat ze egter hier te Lande noit of zelden word, schoon ze aan een goed *Espalier* staat, derhalven niet raadzaam om te planten, ten ware in een voordeelige Grond en op een goede Standplaats.

De Boom maakt schoon Hout-gewas, en draagt sterk.

MARTIN SEC D'HYVER. Is eene matig grote Peer; van gedaante niet zeer langwerpig, en iets gebuikt, naar de Steel toe, die niet lang is, wat dunner wordende; haar Kolor is groen- of grauwtig-bruin aan de eene zyde, en aan de andere hoog ros-bloesend, veel gelykenisse hebbende zo in gedaante als Kolor met de *Rousfelet*, maar ze valt doorgaans groter; haar Vleesch is bros, dog zagt genoeg, en van een heel aangename geurige, eenigzints geparfumeerde smaak, als ze in een goede Grond en Standplaats gegroeit, en op *Wild* geënt is, want op *Quee* valt ze dikwils steenig.

De Boom maakt schoon Gewas, en is zeer draagbaar.

SUIKEREY. (WINTER-) Is eene matig grote Peer, van gedaante rondvallig, naar de Steel toe kortpuntig, en 't Oog niet ge-

zonken; haar Schil is wat ruw, van Kolor, ryp zynde, geelagtig-groen, en met licht-bruine grove stippen en vlekken overal gevlekt, zo dat ze 'er wat grauw of bruinagtig uitziet, gelykende in de eerste opslag veel naar de *Angelique*, maar ze is uitterlyk daar van te onderscheiden, dat ze wat kleinder valt, 't Oog niet gezonken, en de Steel kor-

ter is; haar Vleesch is bros, zappig genoeg, en van een suikeragtige, tamelyk geurige smaak, als ze in een goede droge Grond gegroeit is, anders valt ze wat hard en onsmakelyk.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt heel sterk, zo wel aan het *Espalier* als op *Stam*.

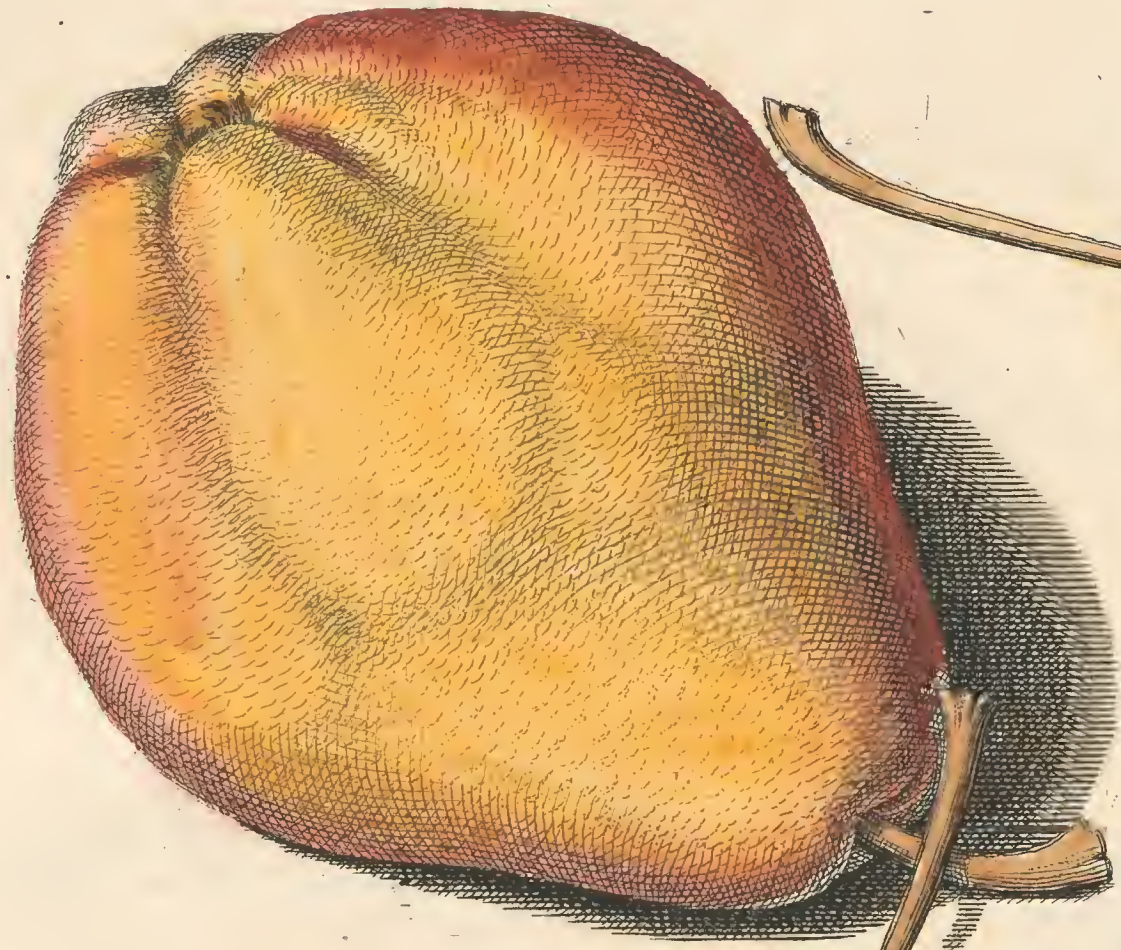

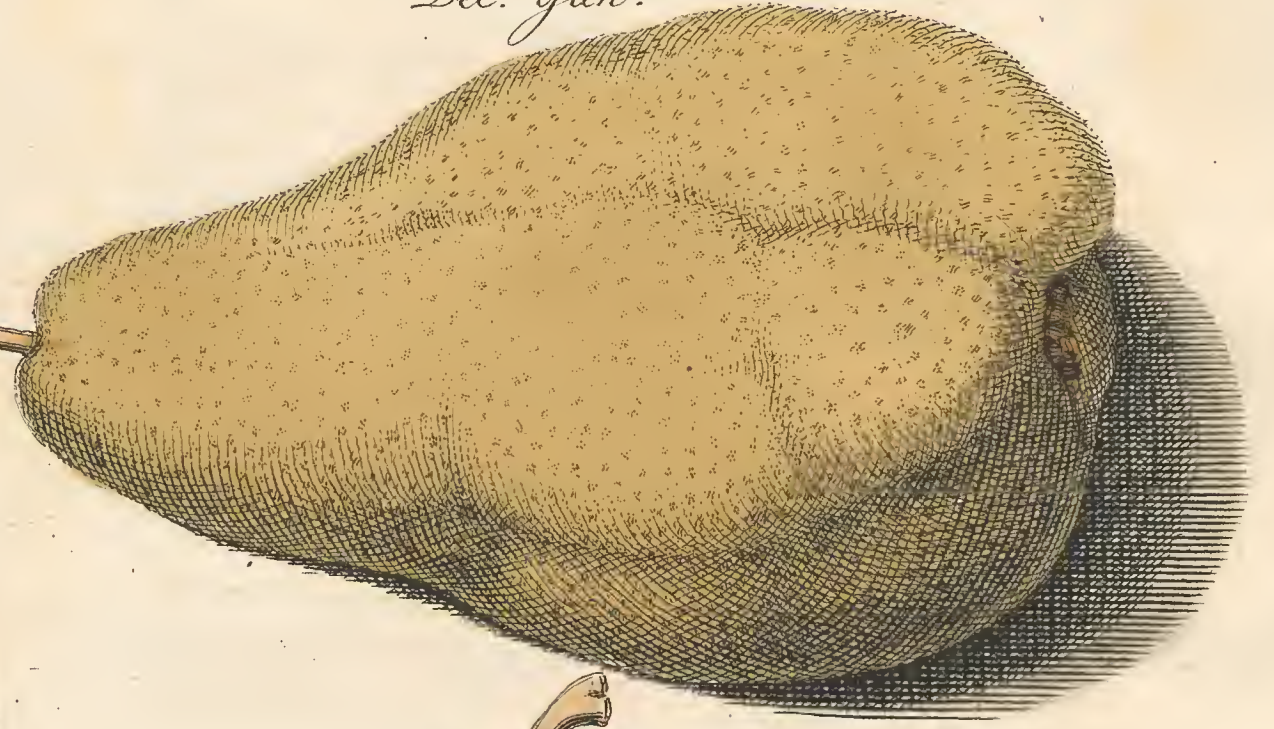

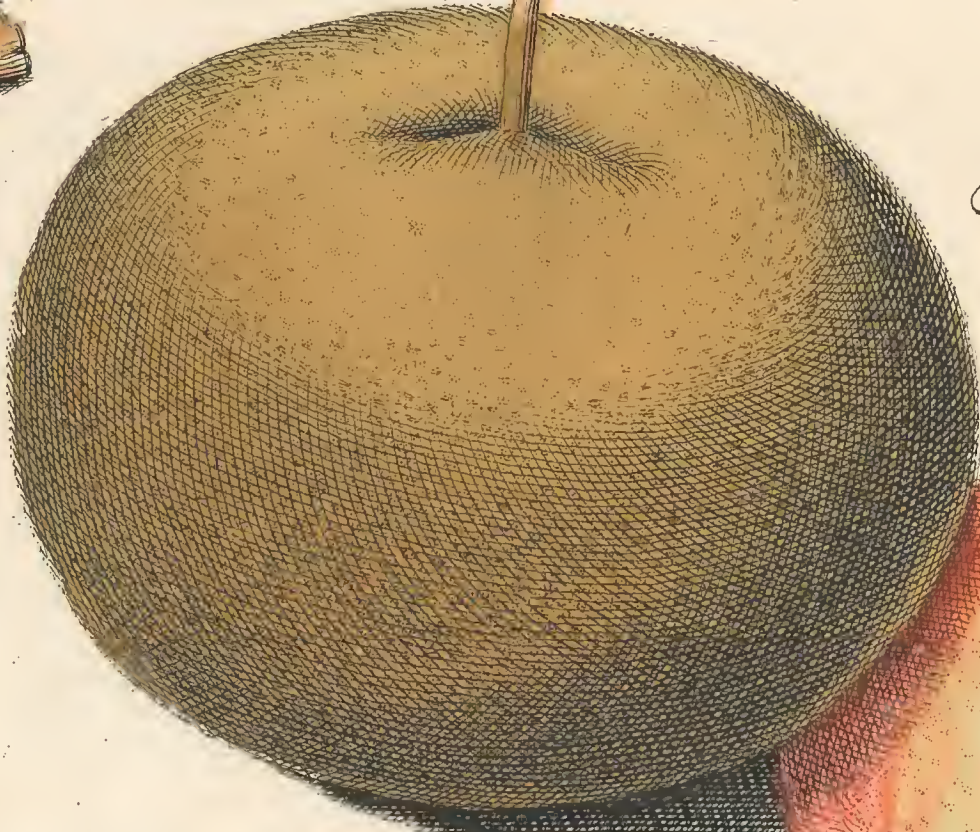
*Besj de Chaumontel.
Febr. Maart.*

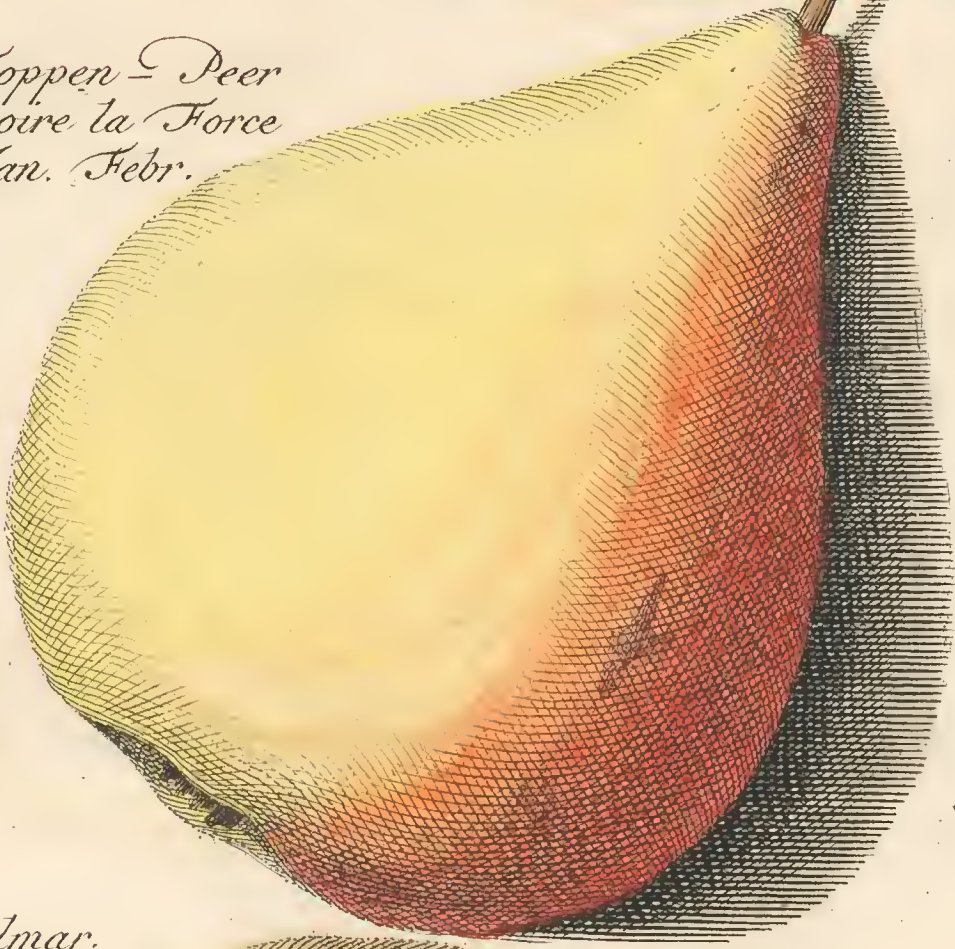
*St. Germain.
Dec. Jan.*

*Bergamotte d'Hyver
Winter-Bergamot.
Febr. Maart.*

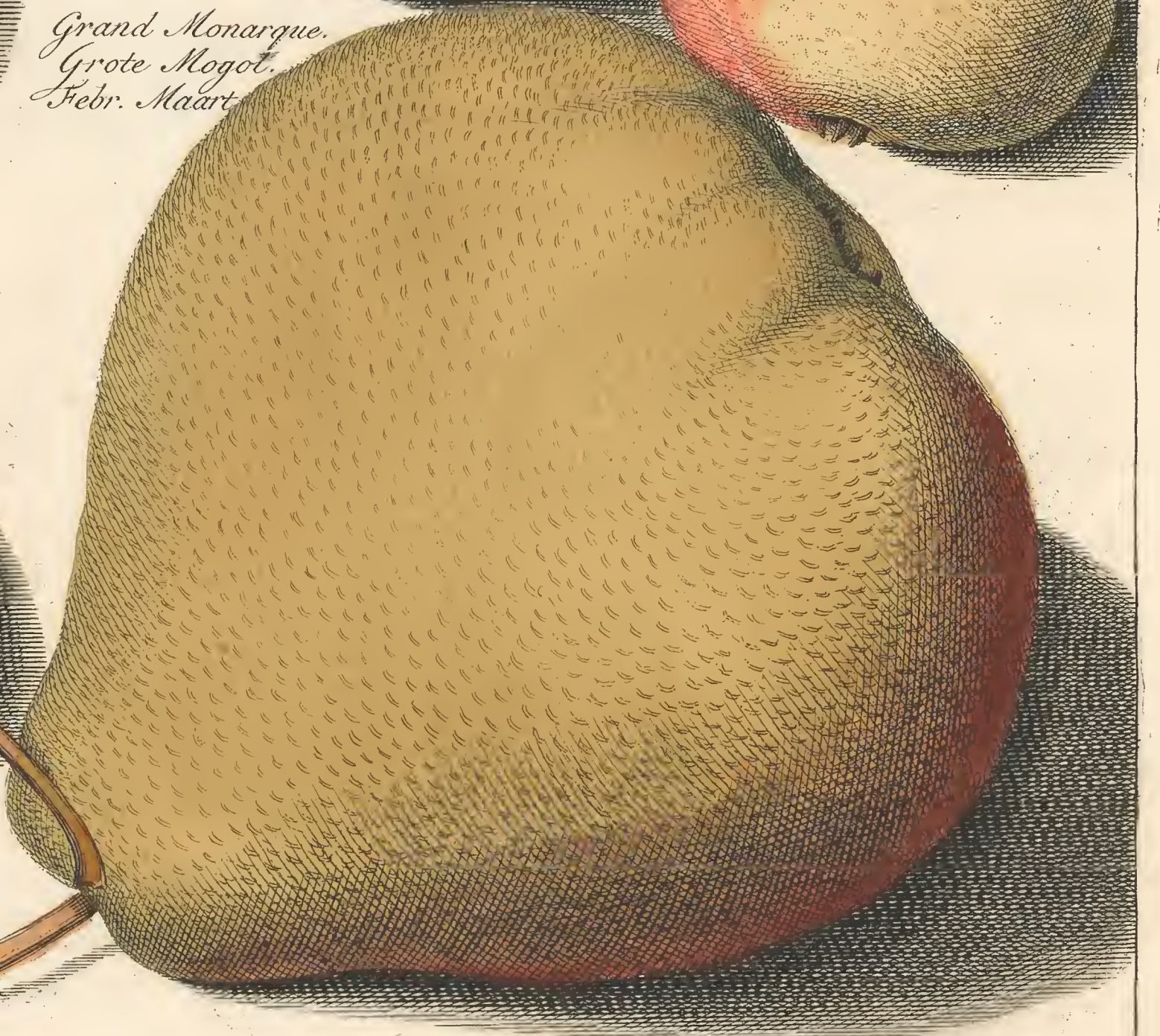
*Toppen-Deer
Poire la Force
Jan. Febr.*

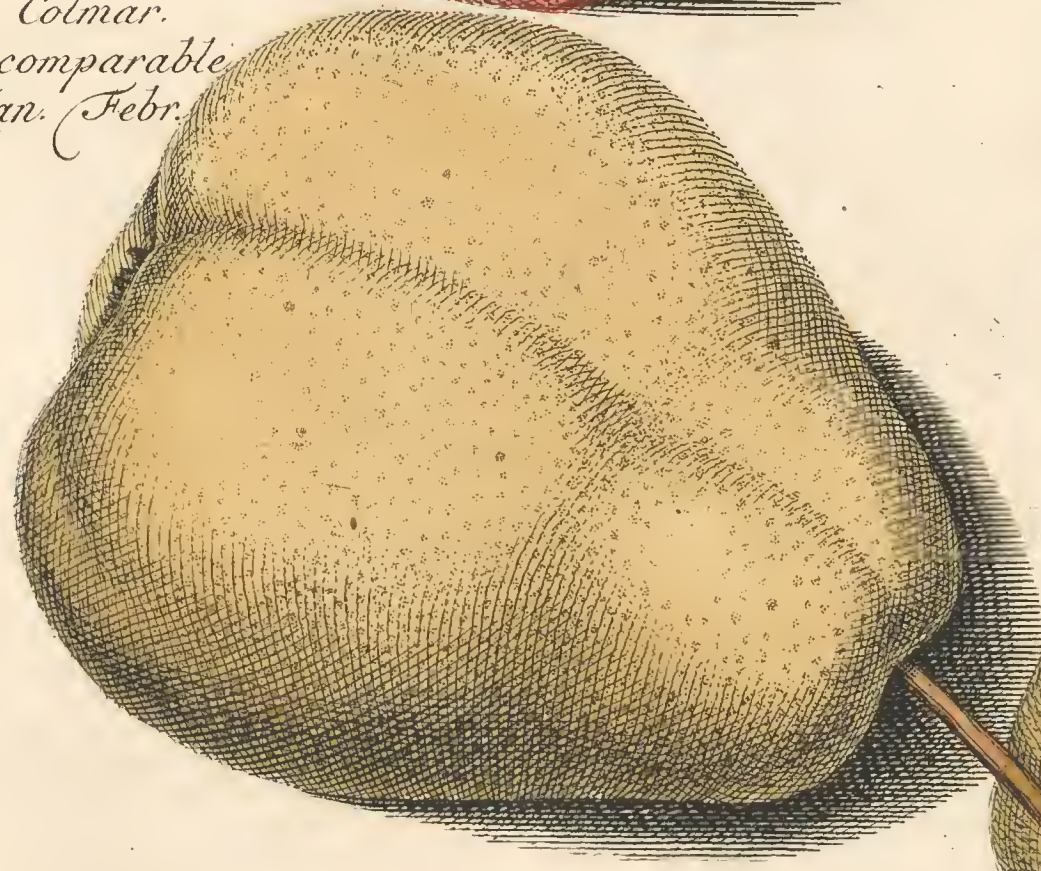
*Roussilet d'Hyver.
Winter-Roussilet.
Jan. Febr.*

*Grand Monarque.
Grote Mogot.
Febr. Maart.*

*Colmar.
Incomparable
Jan. Febr.*

TABULA VIII.

BESY DE CHAUMONTEL. Is een vry grote Peer; van gedaante iets langwerpig, dog de eene valt op dezelfde Boom wel wat korter of langer als de andere, voorts meestentyds wat hobbelig, en omtrent 't Oog, dat vry diep gezonken is, doorgaans wat kantig of gevoort, en de Steel is niet lang; haar Schil is ruw, van Kolor met bruin-kaneelverwig fyn gevlekt en gestipt op een geelagtige grond, en aan de eene zyde zomtyds iets ros- of purperagtig, veel gelykenisse in gedaante hebbende met een *Bon Chretien*, dog valt iets kleinder; haar Vleesch is zagt genoeg, smeltend, en, wel ryp zynde, van een geurige aangename smaak, zo dat ze voor een van de beste late Winter-Peeren naast de *Colmar* gehouden word, die tot nog toe bekend zyn, maar ze is zeer verscheiden in Deugd, volgens de Grond en Standplaats daar ze gegroeit is, passende haar het *Espalier* zeer wel.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt sterk.

ST. GERMAIN. Is een tamelyk grote

Peer, van gedaante vry langwerpig zonder gebuikt te wezen, en doorgaans wat hobbelig en scheef van Gewas, de Steel is kort, en 't Oog weinig gezonken, dog deze Vruchten vallen op dezelfde Boom veelyds zeer ongelyk van gedaante; de Schil is grof en ruw van aanzien, dog niet dik, van Kolor groen, met het rypen wat geelagtig wordende, en is met bruinagtige stippen gestipt; haar Vleesch is zagt, smeltend, vol-zappig, van een zeer geurige verhevene smaak, als ze in een goede droge Grond en goede *Expositie* gegroeit is, in natte styve Gronden blyft ze doorgaans laf en onsmakelyk; Ze moet, om de Vruchten goed te hebben, altyd aan 't *Espalier* op een goede *Expositie* (*Zuid-Oost of Zuid*) geplaatst worden.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en draagt zeer wel.

De *geele St. Germain* verschilt nergens in van de vorige, dan dat ze wat geelagtiger van Kolor valt, dog dat buiten twyffel door 't Ent-Plantzoen veroorzaakt is.

FOPPEN-PEER. Is een tamelyk groote Peer; van gedaante dik en iets langwerpig,

naar de Steel toe, die redelyk lang is, puntig toelopende; haar Kolor is, ryp zynde, geel, en aan de eene zyde veelyds wat helder-rood-bloesend, mooi op 't Oog, maar ze dient niet om uit de Hand te eeten, en alleen om te stoven, waar toe ze een van de beste is, makende een rood Gestoof, en derhalven waardig om geplant te worden.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt zeer sterk, weshalven die doorgaans niet heel groot word.

De *rode Foppen-Peer* verschilt van de beschrevene niet, dan dat ze meer rood-bloesend is, fraai op 't Oog, welke min of meerder rood-bloesendheid nergens anders door veroorzaakt word, als door de verschillige Natuuren der Ent-Plantsoenen, als mede van de Standplaats.

KAMPER - VENUS. Deze Peer gelykt byna in allen veel na de voorgaande, maar ze valt wat korter van gedaante, en de Kolor is doorgaans niet zo mooi geel en rood-bloesend; ze dient ook niet om uit de Hand te eeten, maar om te stoven is ze uitnemend, wordende in het stoven rood, zonder 'er iets by te doen, gelyk de voorgaande.

De Boom maakt goed Gewas, draagt sterk, en kan groot worden.

BERGAMOT D'HYVER. Word een vry grote Peer, gelykende in gedaante en Kolor veel na een *gemeene Zomer of Herfst-Bergamot*, maar de Steel is veel langer, en ze valt doorgaans groter, en in allen zo plat niet; haar Vleesch is zagt, zappig en smeltend genoeg, maar niet zo geurig als de *Herfst-Bergamot*, of als de *Crasane*.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt redelyk wel.

ROUSSELET D'HYVER. Is een matig grote, iets langwerpige Peer, in groote en gedaante veel gelykenisse hebbende met de *Martin Sec*, en van zommige voor dezelve gehouden wordende, dog ze verschilt daar van in verscheide deelen, als in de Steel, dien ze langer heeft, in de Kolor, en in de smaak; haar Schil is glad, van Kolor groenagtig-geel; als ze ryp is, en zomtyds wat rood-bloesend, maar nooit zo bruin-rood of ros gelyk de *Martin Sec*; haar Vleesch is iets korlig dog zagt genoeg, vol-zappig, en van een heel suikeragtige geurige smaak, als ze in een goede Grond gegroeit is, anders valt ze laf en wild van smaak.

De Boom maakt goed Gewas, en draagt heel wel.

COLMAR. Is een tamelyk grote Peer; haar gedaante is een weinig langwerpig, zonder gebuikt te zyn, by 't Oog, dat groot en wat gezonken is, wat platagtig, naar de Steel toe, die kort en dun is, weinig verdunnende, voorts wat oneffen of hobbelig, en scheef van Gewas; dog ze varieert in gedaante op dezelfde Boom, vallende de eene wat korter en platter, de andere wat langwerpiger; haar Schil is glad en dun, van Kolor, groenagtig-geel, als ze ryp is, en wat fyn gestipt; haar Vleesch is zagt, smeltend, zappig, en van een extraordinaris geurige verheven smaak, als ze in een goede Grond gegroeit is, zo dat ze met reeden voor een van de beste Winter-Peeren mag gehouden worden; ze heeft daarenboven die eigenschap, dat ze niet te gelyk ryp, maar de eene naar de andere murv en eetbaar worden, zo dat men 'er 2 à 3 Maanden, van *December* tot *Maart*, van eeten kan; ook eens murv zynde, bederft ze niet ras, maar blijft in die staat lang, zonder te rotten of onsmakelyk te worden: Maar ze moet, om die hoedanigheden te verkrygen, een goede Grond en een goede Standplaats aan het *Espalier* hebben, anders blijft ze by ons dikwils laf en onsmakelyk, gelyk meer andere uitlandsche en andere fyne Zoorten.

De Boom maakt goed Hout-gewas, en

draagt, wat bejaart geworden zynde, tamelyk sterk.

GRAND MONARQUE. Kan een heel grote Peer, en wel de grootste van alle Zoorten worden, dog blijft zomtyds wat kleiner; haar gedaante is dik, rond, ook zomtyds wat hobbelig of oneffen, en naar de Steel toe kortpuntig; haar Schil is glad, grof van aanzien, en dik, van Kolor, ryp zynde, bleek-groenagtig, en zomtyds, dog zelden een weinig rood-bloefend; haar Vleesch is grof en korlig, en ze dient niet uit de Hand te eeten, maar om te stooven of te braaden is ze excellent, en een van de beste, te meer om datze groot is, en weinige de Pot vullen.

De Boom maakt goed, sterk, en grof Gewas, en draagt zeer sterk, weshalven waardig is geplant te worden, te meer, om dat de Vrucht groot en oogzienlyk is, en weinige de Manden en Schotel vullen.

Nota. Men moet deze Peer niet met de *Winter-Gratiolle* verwarren, gelyk zommige doen, want ze zyn zeer verscheiden in gedaante, dewyl de *Winter-Gratiolle* langwerpiger, hobbeliger, en niet zo kortpuntig is, gelykende veel naar een *Bon Chretien d'Hyver*, maar 't is ook een Stoof-Peer.

AANMERKING.

NA dat we de Beschryvingen der APPELS en PEEREN volbragt hebben, zo zullen we nu twee Registers daar van laten volgen, niet alleen om dezelve onder de voorgemelde Naamen, elk op zyn plaats, te kunnen vinden, maar ook volgens andere Meer-namen, waar mede dezelve op differente Plaatzen genoemd worden; en het welk niet anders als zeer nuttig zyn kan, om de Meer-

namen (*Synonyma*) te weten, voor zo ver ze ons bekend geworden zyn.

De tyd der Ryp-wording van elke Zoort ziet men op de Platen, by yder Vrucht; waar by we egter nog errinneren moeten, dat deze tyd te verstaan is, wanneer ze eetbaar zyn, 't zy van de Boom, gelyk de Zomer-Vruchten, of na dat ze, geplukt zynde, wat gelegen hebben, gelyk de Herfst- en Winter-Vruchten.

SYNONYMISCH OF MEER-NAMIG
REGISTER EN BLADWYZER

V A N D E

V O O R H E E N B E S C H R E V E N E

A P P E L S.

	Pag.		Pag.
A			
<i>Agt</i> , zie Kroon-Appel.		Sanguinole. Calville Sanguinole. Calville	
<i>Aagt</i> (<i>Engelse</i>), zie Kroon-Appel.		musqué. Calville rouge en dedans & dehors. - -	39
<i>Aagtje</i> (<i>Enkhuifer</i>), zie Enkhuifer Appel.		<i>Calville d'Automne rayé</i> , zie Framboos-Appel.	
Angelier-Appel - - - - -	38	<i>Caracter-Appel</i> , zie Drap d'Or.	
<i>Anys-Appel</i> , zie Fenouillet.		<i>Caroline d'Angleterre</i> , zie Engelsche Carolyn.	
Apis. Pomme d'Apis. - - - - -	42	Citroen-Appel (Zomer- of vroege). Tafel-Appel. - -	9
Apis rouge. - - - - -	43	Citroen-Appel (Winter-). Limoen-Appel. - - -	31
Aurea Libertas. - - - - -	34	<i>Couleur de Chair</i> , zie Kroon-Appel.	
		Courtpendu gris. Grauwe Korpendu. Reinette	
		Courtpendu. Bardin. Pomme de Bardin.	
		Goslingafse Reinet. - - - - -	37
		Courtpendu rouge. Courtpendu rofaar. Reinette	
		Courtpendu rouge. Rode Korpendu. - - -	37
		Courtpendu blanc. Witte Korpendu. - - -	38
		Courtpendu (Zoete). - - - - -	38
		<i>Cuisinot</i> , zie Kroon-Appel.	
		D.	
		Dantziger Kant-Appel. Kant-Appel. Roode	
		Kant-Appel - - - - -	16
		Doeke Martens. - - - - -	12
		Dolphyn. Zoete Dolphyn. Dolphyn triomphant.	
		Zoete Bellefleur. Zoete Pigeon. Zoete Passe-	
		Pomme - - - - -	11
		<i>Dragonder-Appel</i> , zie Wyn-Appel.	
		Drap d'Or. Reinet Drap d'Or. Caracter-Appel. - -	37
		<i>Duif-Appel</i> , zie Pigeon.	
		<i>Dubbelde Griet</i> , zie Griet.	
		<i>Dubbelde geele Renet</i> , zie Krappe-kruin.	
		<i>Dubbelde grauwe Renet</i> , zie Reinette.	
		<i>Dubbelde rode Paradys</i> , zie Paradys.	
		E.	
		<i>Engelsche Aagt</i> , zie Kroon-Appel.	
		Engelsche Carolyn. Caroline d'Angleterre. Kar-	
		lyn-Appel. Present Rojal d'Eté. Zomer-Pre-	
		sent. - - - - -	9
		<i>Engelsche Konings- of Kings-Pepping</i> , zie Parmain.	
		<i>Engelsche Paradys</i> , zie Vrouwtjes-Appel.	
		<i>Engelsche Pepping</i> , zie Parmain, en Pepping.	
		<i>Engelsche Goud-Pepping</i> , zie Peppin d'Or.	
		V 2	
			Enk-

Enkhuifer Appel. Enkhuifer Aagtje. Enkhuifer Maagt. Tryn-weuwster.	Pag.	44
Enkhuifer Appel (Zoete).		
Erveling (Zomer- of Herfst-). Hondert merk.	-	13
Erveling (Winter-).	-	13
Erveling (Zoete).	-	22
Eyer-Appel. Weyburger.	-	19

F.

Fenouillet. Pomme d'Anis. Anys- of Venkel-Appel. Gorge de Pigeon.	-	32
Fenouillet douce. Zoete Anys- of Venkel-Appel.	-	32
Framboos-Appel. Calville d'Automne rayé. Geftrepte Herfst-Calville.	-	10
Framboos-Appel (Winter-), zie Gulderling.		
Franfche Gulling, zie Gulderling.		
Franfche Noble, zie Princesse noble		
Franfche Rabauw, zie Reinette.		
Franfche Renet, zie Reinette.		
Fyne Kroon, zie Kroon-Appel.		
Fyne Gulling, zie Gulderling.		

G.

Geele Gulling, zie Gulderling.		
Geele Renet, zie Reinette.		
Gelders Kruis, zie Kruis van Gelder.		
Gelders Present, zie Calville.		
Goede Zoete, zie Bloem-Zoete.		
Gorge de Pigeon, zie Fenouillet.		
Goslingafe Kruidling, zie Kruid-Appel.		
Goslingafe Renet, zie Courtpendu.		
Goud-Appel, zie Gulderling.		
Goud-Appel, zie Peppin d'Or.		
Goud-Pepping, zie Peppin d'Or.		
Goudelings-Pepping, zie Ibid.		
Goud-Renet, zie Reinette d'Or.		
Grauwe Gulling, zie Gulderling.		
Grauwe Zoete. Grauwe Hol-Zoete. Hol-Zoete. Vlaamfe Zoete.	-	25
Grauwe Peer-Zoete, zie Peer-Zoete.		
Grauwe Renette, zie Reinette.		
Griet (Enkelde). Zwolfe Griet. Zeeuwfe Griet.	-	19
Griet (Dubbelde).	-	40
Griet (Roomfche).	-	40
Groene Renet, zie Reinette.		
Gulden Pepping, zie Peppin d'Or.		
Gulderling (Geele). Fyne Gulling. Enkelde Gulling. Goud-Appel.	-	25
Gulderling (Grauwe). Fyne grauwe Gulling. Enkelde grauwe Gulling.	-	26
Gulderling (Dubbelde grauwe).	-	26
Gulderling (Rode).	-	14
Gulderling (Franfche).	-	17
Gulderling (Zeeuwfche), zie Vrouwtjes Appel.		
Gulderling (Zoete).	-	25
Gulderling (Spaanfche). Winter Framboos-Appel. Bramboos-Appel.	-	43

H.

Heer Appel. Grote Heer-Appel. Grote Prinsfen-Appel. Present rojal d'Hyver. Winter-Present.	-	20
--	---	----

Herfst-Present, zie Calville rouge.	Pag.	
Holaart, zie Zoete Holaart.		
Hollandsche Aagt, zie Kroon-Appel.		
Hollandsche Pepping, zie Pomme Madame.		
Hollandsche Zoete, zie Bloem-Zoete.		
Hol-Zoete, zie Grauwe Zoete.		
Hondertmerk, zie Erveling.		

I.

St. Jacobs-Appel, zie Kruid-Appel.		
St. Jans-Appel, zie Paradys.		
Joopen. Rode Joopen. Rode Zuure Joopen.	-	8
Joopen (Rode Zoete). Rode Zoete Pepping.	-	21
Joopen (Witte Zoete). Zoete Neven. Water-Zoete.	-	23
Juffers-Appel, zie Kruid-Appel.		
Juffers-Kruidling, zie Kruid-Appel.		

K.

Kaasjes-Appel, zie Kantjes.		
Kandy-Zoete, zie Bloem-Zoete.		
Kanneel-Zoete, zie Zoete Holaart.		
Kant-Appel, zie Dantziger Kant-Appel.		
Kant-Ribbert, zie Ribbert.		
Kantjes-Appel. Zieppel-Appel. Kaasjes-Appel.	-	27
Kantjes-Appel (Zoete).	-	27
Karlyn-Appel, zie Engelsche Carolyn.		
Keifers-Zoete, zie Peer-Zoete.		
Konings-Pepping, zie Parmain.		
Korpendu, zie Courtpendu.		
Krappe-Kruin. Dubbelde geele Renet. Pomme durant.	-	35
Kroon-Appel. Fyne Kroon. Aagt-Appel. Engelsche of Hollandsche Aagt. Lekkerbeetje.	-	26
Kroon-Appel (Rode). Rode Kroon. Rode Aagt. Tulp-Kroon.	-	26
Kroon-Appel (Zomer-). Zomer-Aagt. Cuisinot d'Eté. Cuisinot tulpé. Quisnot. Couleur de Chair. Tarw-Appel.	-	9
Kroon-Appel (Zoete). Zoete Aagt.		
Kroon-Appel (Bastaard-), zie Kruis-Appel.		
Kruid-Appel (Enkelde). Vroege Kruid-Appel of Kruideling.	-	8
Kruid-Appel (Dubbelde). Goslingafe Kruidling.	-	8
Kruid-Appel (Witte). St. Jacobs Appel. Lange witte Appel.	-	7
Kruid-Appel (Lauweris-). Sneeuw-Appel.	-	7
Kruid-Appel (Juffers-). Juffers-Kruidling. Juffers-Appel.	-	19
Kruis-Appel. Kruis-Appel van Gelder. Gelders Kruis. Bastaard-Kroon. Bastaard-Aagt.	-	17
Kruis-Appel (Rode). Rood Gelders Kruis. Rode Bastaard-Kroon of Aagt.	-	17

L.

Lange witte Appel, zie Kruid-Appel.		
Lauweris Kruid-Appel, zie Kruid-Appel.		
Lekkerbeetje, zie Kroon-Appel.		
Limoen Appel, zie Citroen Appel.		
Little Pepping, zie Peppin d'Or.		

M.

Merveille Parmain, zie Parmain.		
---------------------------------	--	--

N.			
<i>Naantjes-Appel</i> , zie Paradys.			
Nel Guin.	35	Pepping. Ronde Bellefleur. Reinette Bellefleur.	41
<i>Nobleffe</i> , zie Princesse Noble.		Pomme de Palaestina.	7
<i>Nonpareille</i> , zie Reinette.		<i>Pomme-poire</i> , zie Peer-Zoete.	
<i>Notre.Dame</i> , zie Vrouwtjes-Appel.		Pomme-Rose. Pomme-Rose de France. Fransche Roos-Appel.	20
O.		<i>Present rojal d'Eté</i> , zie Engelsche Carolyn.	
Oranje-Appel. Engelsche Oranje-Appel.	29	<i>Present rojal d'Hyver</i> , zie Heer-Appel.	
P.		<i>Present (Gelders)</i> , zie Calville rouge.	
Paasch-Appel.	40	<i>Present (Zomer-)</i> , zie Engelsche Carolyn.	
Paradys-Appel (Witte Zomer-). Vroege Paradys-Appel. St. Jans Appel. Naantjes Appel.	16	<i>Present (Herfst-)</i> , zie Calville rouge.	
Paradys-Appel (Rode Zomer-). Rode St. Jans- of Naantjes-Appel.	42	<i>Present (Winter-)</i> , zie Heer-Appel.	
Paradys-Appel (Vroege Zoete-).		<i>Prinsen-Appel (Grote)</i> , zie Heer-Appel.	
Paradys-Appel (Enkelde rode Winter-).		Princes-Appel	13
Paradys-Appel (Dubbelde rode Winter-).		Princes-Appel (Zoete).	13
<i>Paradys-Appel (Engelsche)</i> , zie Vrouwtjes-Appel.		Princesse Noble. Fransche Noble. Pomme Nobleffe.	23
Parmain d'Eté. Zomer- of Herfst- Parmain. Peppin- Parmain d'Eté. Zomer- of Herfst- Parmain- Pepping.	10	Q.	
Parmain d'Hyver. Peppin Parmain d'Hyver. Winter-Parmain. Winter Parmain-Pepping. Peppin-Parmain d'Angleterre. Engelsche Parmain-Pepping. Grauwe of blanke Pepping van der Laan. Peremenes. Zeeuwsche Pepping.	40	<i>Quisnot</i> , zie Kroon-Appel.	
Parmain rojal. Parmain rojal de longue dureé. Engelsche Konings- of Kings-Pepping. Merveille-Parmain. Dubbelde Parmain.	44	R.	
<i>Passe-Pomme</i> , zie Pigeon.		Rabauw. Grauwe Rabauw.	24
<i>Passe-Pomme (Zoete)</i> , zie Dolphyn.		<i>Rabauw (Blanke)</i> , zie Bloem-zuur.	
Peer-Zoete (Grauwe). Keifers-Zoete. Zoete van Dekker. Pomme-poire.	10	Renet van Aizema.	32
Peer-Zoete (Blanke).	11	Reinette blanche. Reinette triumpante. Witte Renet. Blanke Renet. Witte Fransche Renet. Witte Renet met stippen.	29
Pepping of Pepling. Witte Pepping. Blanke Pepping.	22	Reinette grife. Grauwe Renet. Grauwe Fransche Renet.	29
<i>Peppin d'Angleterre</i> , zie Parmain.		Reinette Franche.	33
<i>Pepping (Engelsche)</i> , zie Parmain, en Peppin d'Or.		Reinette jaune. Geele Renet. Geele Fransche Renet.	31
Pepping (Grauwe).	24	Reinette doré. Goud-Renet. Reinette tulipe. Tulp-Renet.	35
<i>Pepping (Hollandsche)</i> , zie Pomme Madame.		Reinette Grife musqué. Zoete grauwe Renet. Zoete Fransche Renet.	43
Peppin d'Or. Goud-Pepping. Goudelings-Pepping. Gulden Pepping. Engelsche Goud-Pepping. Litle Pepping. Pomme d'Or. Goud-Appel.	33	Reinette de Montbron.	36
<i>Peppin-Parmain</i> , zie Parmain.		Reinette non pareille. Pomme non pareille.	31
Pepping (Rode).	22	Reinette verde. Groene Renet. Groene Fransche Renet.	30
<i>Pepping (Rode Zoete)</i> , zie Joopen.		Renet van Zorgvliet.	33
<i>Pepping van der Laan</i> , zie Parmain.		Renet (Zoete geele of geel-grauwe). Zoete Goud-Renet.	43
<i>Peremenes</i> , zie Parmain.		<i>Reinette batarde</i> , zie Borsdorffer.	
Pigeon. Duif-Appel. Paffe-Pomme.	39	<i>Reinette Bellefleur</i> , zie Pomme Madame.	
Pigeon (Bonte). Paffe-Pomme panaché. Pomme de Jerusalem.	39	<i>Reinette Drap d'Or</i> , zie Drap d'Or.	
<i>Pigeon (Zoete)</i> , zie Dolphyn.		<i>Renet (Geele dubbelde)</i> , zie Krappe-Kruin.	
<i>Pipping of Pipling</i> , zie Pepping.		<i>Renet van Goslinga</i> , zie Courtpendu.	
<i>Pomme d'Apis</i> , zie Apis.		Ribbert, of Ribling. Zuure Ribbert. Zuure Kant-Ribbert. Witte Ribbert of Ribling.	39
<i>Pomme d'Or</i> , zie Peppin d'Or.		Ribbert of Ribling (Zoete). Zoete Kant-Ribbert.	18
Pomme douce.	17	<i>Rode Calville</i> , zie Calville.	
<i>Pomme durant</i> , zie Krappe-kruin.		<i>Rode Gulling</i> , zie Gulderling.	
<i>Pomme de Jerusalem</i> , zie Pigeon.		<i>Rode Kroon</i> , zie Kroon-Appel.	
Pomme Madame. Wyker-Pepping. Hollandsche		<i>Rode Kruis</i> , zie Kruis-Appel.	
		<i>Rode Pepping</i> , zie Peppin.	
		<i>Rode Wyn-Appel</i> , zie Wyn-Appel.	
		<i>Roomse Griet</i> , zie Griet.	
		Roos-Appel.	9
		<i>Roos-Appel (Fransche)</i> , zie Pomme-Rose.	
		S.	
		<i>Sanguinole</i> , zie Calville.	
		X	

<i>Zeeuwse Griet</i> , zie Griet.	
<i>Zeeuwse Gulling</i> , zie Vrouwtjes-Appel.	
<i>Zeeuwse Pepping</i> , zie Parmain.	
<i>Zeeuwse Zoete</i> , zie Zoete Bobbert.	
Silverling (Witte zoete). Witte Zoete, of blanke Zoete.	11
Silverling (Geele zoete).	28
<i>Zoete Aagt</i> , zie Kroon-Appel.	
<i>Zoete Bellefleur</i> , zie Dolphyn.	
Zoete Bobbert. <i>Zeeuwse Zoete</i> .	24
<i>Zoete van Dekker</i> , zie Peer-Zoete.	
<i>Zoete Dolphyn</i> , zie Dolphyn.	
Zoete Holaart. Holaart. Binder-Zoete. Kanneel-Zoete.	12
<i>Zoete Neven</i> , zie Joopen.	
<i>Zoete Pigeon</i> , zie Dolphyn.	
<i>Zoete Venkel-Appel</i> , zie Fenouillet.	
Zon-Appel (Zuure).	23
Zon-Appel (Zoete).	23
<i>Zomer-Aagt</i> , zie Kroon-Appel.	
<i>Zomer-Calville</i> , zie Calville.	
<i>Zomer-Gulling</i> , zie Gulderling.	
<i>Zomer-Kroon</i> , zie Kroon-Appel.	
<i>Zomer-Parmain</i> , zie Parmain.	
<i>Zomer-Present</i> , zie Engelsche Carolyn.	
<i>Spaansche Gulling</i> , zie Gulderling.	
Striepeling (Zomer-).	21
Striepeling (Herfst-).	11
Striepeling (Winter-).	22
Striepeling (Zoete).	22
Suiker-Appel. Bleyer Bellefleur.	13
Swaan-Appel.	14
Swaan-Appel (Zoete).	14
<i>Zwartgat</i> , zie Brundeling.	
<i>Zwolve Griet</i> , zie Griet.	
Syden Hemmetje.	13

T.

<i>Tafel-Appel</i> , zie Citroen-Appel.	
<i>Turw-Appel</i> , zie Kroon-Appel.	
<i>Trynweuwster</i> , zie Enkhuizer.	
<i>Tulp-Kroon</i> , zie Kroon-Appel.	

V.

Veentjes-Appel. Veen-Appel.	36
Veentjes-Appel (Zoete). Veen-Zoete.	36
<i>Venkel-Appel</i> , zie Fenouillet.	
<i>Vlaamse Zoete</i> , zie Grauwe Zoete.	
Vrouwtjes-Appel. Pomme Notre Dame. <i>Zeeuwse Gulling</i> of Gulderling. Engelsche Paradys-Appel.	17

W.

<i>Water-zoete</i> , zie Joopen.	
Wildjes-Appel.	30
<i>Winter-Present</i> , zie Heer-Appel.	
<i>Witte Calville</i> , zie Calville.	
<i>Witte Leipziger</i> , zie Borsdorffer.	
Witte platte. Witting. Witling.	19
<i>Witte Renet</i> , zie Reinette.	
<i>Witte Ribbert</i> , zie Ribbert.	
<i>Witte Zoete</i> , zie Silverling.	
<i>Witte Wyn-Appel</i> , zie Wyn-Appel.	
<i>Witting</i> , zie Witte platte.	
<i>Wyburger</i> , zie Eyer-Appel.	
<i>Wyker Pepping</i> , zie Pomme Madame.	
Wyn-Appel (Witte). Grote Wyn-Appel.	28
Wyn-Appel (Rode). Dragonder-Appel.	28

Z.

<i>Zieppel-Appel</i> , zie Kantjes-Appel.	27
---	----

SYNONYMISCH OF MEER-NAMIG
REGISTER EN BLADWYZER

V A N D E

V O O R H E E N B E S C H R E V E N E

P E E R E N .

	Pag.
A <i>Brabam Katelyne Peer</i> , zie Citron de Sirene.	
Admiraal. - - - - -	65
<i>Admiret roux</i> , zie Oignonnet.	
<i>Ambieuse</i> , zie Beurré.	
<i>Amboise</i> , zie Beurré.	
<i>é' Ambre (Poire)</i> , zie Muscat Robert.	
<i>Ambre gris</i> , zie Ambrette.	
Ambrette d'Hyver. Ambrette grise. Ambre gris.	
Belle Gabrielle. Trompe-Valet. - - -	72
Ananas-Peer. - - - - -	50
Angelique. Angelique de Bourdeaux. St. Martial. - -	73
<i>Angleterre</i> , zie Poire d'Angleterre.	
<i>Angoise</i> , zie Bon Chretien.	
<i>d'Anjou</i> , zie Beurré.	
<i>Apothekers-Peer</i> , zie Bon Chretien.	
<i>August-Peer</i> , zie Poire d'Oeuf.	
<i>d'Averat</i> , zie Robine.	
B.	
<i>Beau Present</i> , zie Epargne.	
<i>Belle fertile</i> , zie Gefegende Peer.	
<i>Belle Fille</i> , zie Moye Neeltje.	
<i>Belle Gabrielle</i> , zie Ambrette.	
<i>Bellissime</i> , zie Vermillon.	
Bergamotte d'Eté. Zomer- of vroege Bergamot.	
Dubbelde of grote Bergamot. - - -	52
Bergamotte d'Automne. Herfst- of late Bergamot.	
Hollandsche Bergamot. Soppige Groentje.	
Maatjes-Peer. Heere Peer. - - -	52
Bergamotte Crafane. Crafane. Beurré plat. - - -	53
Bergamotte doreé. Bergamotte musqué. - - -	63
Bergamotte d'Hyver. Bergamotte de Paques. Win- ter Bergamot. La Grilliere. - - -	76
<i>Bergamotte panaché</i> , zie Bergamotte fuisse.	
Bergamotte Soulers. - - - - -	73
Bergamotte fuisse ronde. Bergamotte panaché, ou marbreé. Bonte Bergamot. - - -	54
Bergamotte fuisse longue. Verde longue panaché. Verte longue fuisse. Poire brodéé. Bonte of gestreepte lange Bergamot. - - -	58
<i>Bergamotte tardive</i> , zie Colmar.	
<i>De Berny</i> , zie Parfum.	

	Pag.
<i>Bestevaars-Peer</i> , zie Winter-Gratiolle.	
<i>Besly de Chassery</i> , zie Chassery.	
Besly de Chaumontel. Poire de Chaumontel. Beur- ré d'Hyver. Winter-Beurré. Winter-Bo- ter-Peer. - - - - -	75
Besly d'Hery. Besfiderie. Carwey-Peer. - - -	72
<i>Besly de Landry</i> , zie Chassery.	
Beurré blanc. Beurre blanc hatyf. Witte of blan- ke Beurré. Poire Monsieur. Poire Seignore. Poire de Neige. Poire a courte queue. Poire St. Michel. Michel doynné. Gros Doynné. La bonne Ente. Citron de Septembre. Gro- te of blanke Doynné. Herfst- Citroen-Peer. Herfst- Goud-Peer. Fransche Canneel, <i>in Flaan- deren</i> . Valencia. - - - - -	55
Beurré gris, ou verd. Grauwe, of groene Boter- Peer. Poire de Vendome. - - - - -	71
Beurré rouge. Beurré roux. Beurré d'Or. Beur- ré d'Anjou. Beurré d'Amboise. Beurré d'Am- bleuse. Poire d'Amboise. Isambert. Ysam- bert le bon. Gisambert. Rode of roffe Bo- ter-Peer. - - - - -	71
<i>Beurré d'Angleterre</i> , zie Poire d'Angleterre.	
<i>Beurré d'Aout</i> , zie Brusselse.	
<i>Beurré d'Aout ronde</i> , zie Fondante.	
<i>Beurré (Engelsche)</i> , zie Poire d'Angleterre.	
<i>Beurré hatif</i> , zie Fondante.	
<i>Beurré d'Hyver</i> , zie Besly de Chaumontel.	
<i>Beurré (Zomer-)</i> , zie Brusselse.	
<i>Blanke Beurré</i> , zie Beurré blanc.	
<i>Blanquet</i> , zie Suikerey.	
<i>Bloed-Peer</i> , zie Granaat-Peer.	
Bon Chretien d'Eté. Safran d'Eté. Zomer Bon Chre- tien. Zomer Safran-Peer. Gratiolle d'Eté. Gra- cioli di Roma. Zomer-Gratiolle. Brabantse Gratiolle. Suyker - kandy - Peer. Kanjuweel. Kruid-Kanjuweel. Marspein-Peer. Malvasier- Peer. Schagermaagd. Apothekers-Peer. Ca- nelle. Kanneel-Peer. - - - - -	62
Bon Chretien d'Automne. Bon Chretien d'Espagne. Safran d'Automne. Gratiolle d'Automne. De Jan- X 2	

- vry. President d'Espagne. Herfst Bon Chretien. Herfst Safran-Peer. Herfst-Gratiolle. Van Dyks Peer. - - - - - 52
- Bon Chretien d'Hyver. Poire d'Angoife. Winter-Bon Chretien. Anguiffe-Peer. - - - - - 52
- Boter-Peer*, zie Beurré gris, en Besy de Chaumontel.
- Bourdon. Bourdon musqué. Gros Muscat rond. - - - - - 65
- Brabantse Gratiolle*, zie Bon Chretien.
- Brederoo*, zie Suikerey.
- Brodé (La)*, zie Bergamotte fuisse.
- Brusselse Peer. Poire Madame. Madame de France. Franse Madam. Supreme. Beurré d'Aout. Zomer-Beurré. Poire de Figue. Mouille-bouche d'Eté. Windforse Peer. - - - - - 50
- C.
- Callabas musqué. Calbas-Peer. Poire de Venus. - - - - - 58
- Calmer-Peer*, zie Kalmer.
- Canelle*, zie Bon Chretien.
- Canneel-Peer (Franse)*, zie Fondante.
- Carwey-Peer*, zie Besy d'Hery.
- Cassiolette. Muscat verd, *en Poitou*. Tate-Ribaut, *en Anjou*. Friolet. Poire de Sillerie. Verdassie. - 65
- Caule-soif*, zie Fondante.
- Chaffery. L'Echaffery. Besy de Chaffery. Besy de Landry. Besy d'Hery-Landry. Verde longue d'Hyver. Jagt-Peer. - - - - - 71
- Chaumontel*, zie Besy de Chaumontel.
- Cher à Dames. Cher à Dame ronde. Cher à Fille. Poire de Prince. Prinse-Peer. Rousselet d'Anjou. Dubbelde Muscadelle Madera-Peer. Milan rond. - - - - - 66
- Citron de Carmes*, zie St. Magdalene.
- Citron de Septembre*, ou d'Automne, zie Beurré blanc.
- Citron de Sirene. Citroen-koleurs Peer Vroege Hagenaar. Vroege Wyn-Peer. Vroege Katelyne. Abraham-Katelyne. - - - - - 64
- Colmar. Kolmer-peer. Roskammer peer. Bergamotte tardive. Poire Manne. Incomparable. - 77
- Colmer-Peer*, zie Kalmer.
- Commendeurs Peer*, zie Kalmer.
- Coule-soif*, zie Fondante.
- Crasane*, zie Bergamotte Crasane.
- Cuisse-Madame. Poire de Rives. Poire de Fuscé. - - 64
- De Cypre*, zie Oignonnet.
- D.
- Dantziger Peer*, zie Kalmer.
- D' Averat*, zie Robine.
- Diamant-Peer. - - - - - 57
- Doyenné*, zie Beurré blanc.
- Duc de la force*, zie Foppen Peer.
- Dyks Peer (Van)*, zie Bon Chretien.
- E.
- Ecarlate*, zie Orange musqué.
- Endegeester*, zie Grand Monarque.
- Engelse Beurré*, zie Poire d'Angleterre.
- Engelse Koningin. - - - - - 60
- L' Echaffery*, zie Chaffery.
- L'Epaigne. St. Samson. Beau Present. - - - 64
- Epine d'Hyver. - - - - - 70
- Eyer-Peer*, zie Poire d'Oeuf.
- F.
- Fasen-Peer*, zie Foppen Peer.
- Figue (Poire de)*, zie Brusselse.
- Fin-Or d'Eté*, zie Fondante.
- Fleur de Guigne*, zie Poire sans Peau.
- Florus hey Peer*, zie Grand Monarque.
- Fondante. Fondante de Bresse. Beurré hatyf. Beurré d'Aout ronde. Coule-soif. Inconnue de Cheneau. Franc rojal d'Eté. Fin-Or d'Eté. Gros Micet d'Eté. Franse Canneel-Peer. - - 58
- Foppen-Peer. Fasen Peer. Duc de la Force. Poire la force. - - - - - 75
- Franc rojal d'Eté*, zie Fondante.
- Franse Canneel*, zie Beurré blanc.
- Franse Canneel*, zie Fondante.
- Franse Keyserin*, zie St. Magdalene.
- Franse Madame*, zie Brusselse.
- Friolet*, zie Cassiolette.
- Frontignac-Peer. - - - - - 66
- Fuscé*, zie Cuisse Madame.
- G.
- St. Germain. Inconnue de la Fare. Poire de l'Artilliere. - - - - - 75
- St. Germain (Geele). Kent-Peer. - - - - - 75
- Gezegende Peer. Poire benite. Belle Fertile. Petite fertile. Iargonelle d'Automne. Mont-Dieu. - 67
- Gezegende Peer (Franse)*, zie Muscat-Robert.
- Gisambert*, zie Beurré.
- Gisambert*, zie Poire d'Angleterre.
- Goud-Peer. Poire d'Or d'Eté. - - - - - 50
- Goud-Peer (Herfst-)*, zie Beurré Blanc.
- Gracioli*, zie Bon Chretien.
- Granaat Peer. Bloed Peer. Sanguinole. - - - 67
- Grand Bretagne. - - - - - 53
- Grand Monarque. Grote Monarch. Grote Mogol. Grote Tamerlan. Poire de Livre. Pond-Peer. Gratiolle ronde. Ronde Winter-Gratiolle. Endegeester Peer. Florus-hey-Peer. Ysbout Peer. - - - - - 77
- Grand Muscat*, zie Muscat Robert.
- Gratiolle*, zie Bon Chretien.
- Gratiolle (Ronde)*, zie Grand Monarque.
- Gratiolle (Lange)*, zie Winter-Gratiolle.
- Gratiolle (Winter-)*, zie Winter-Gratiolle.
- Gratiolle*, zie Gratiolle.
- Grauwe Beurré*, zie Beurré gris.
- Grauwe Suikerey of Suiker-Peer*, zie Suikerey.
- Grilliere*, zie Bergamotte d'Hyver.
- Gros Blanquet*, zie Suikerey.
- Gros Micet d'Eté*, zie Fondante.
- Gros Musc*, zie Orange.
- Gros Muscat*, zie Robine.
- Gros Muscat rond*, zie Bourdon.
- Grote Mogol, of Grote Tamerlan*, zie Grand Monarque.
- Grote Monarch*, zie Grand Monarque.

H.
 Hallemine. Hallemine bonne. Ongeënte Peer. - - 54
Heere-Peer, zie Bergamot.
 Hoe langer hoe liever. Schone Vrouw. Hoere-
 Peer. Tysjes-Peer. - - - - 58
Hoere-Peer, zie Hoe langer hoe liever.
Honing-Peer, zie Suikerey.
Honville, zie Robine.

I.
Jagt-Peer, zie Chaffery.
Janvry, zie Bon Chretien.
Jargonelle, Poire de Joseph. - - - - 63
Jargonelle d'Automne, zie Gezegende Peer.
Imperatrice, zie St. Magdalene.
Incomparable, zie Colmar.
Inconnue de Cheneau, zie Fondante.
Inconnue de la Fare, zie St. Germain.
Jfambert, zie Beurré.

K.
 Kalmer-Peer. Grote Kalmer. Kalmer-Peer van
 Dantzig. Dantziger Peer. Dubbelde Keizerin.
 Witte Keizerin. Commandeurs-Peer. - - - - 56
 Kamper-Venus. Kamper-Peer. - - - - 76
Kanjuweel, zie Bon Chretien.
Kanneel-Peer, zie Fondante.
Kanneel-Peer, zie Bon Chretien.
Karwey-Peer, zie Betsy d'Hery.
Katelyne, zie Gitron de Sirene.
Keet-Peer, zie St. Germain.
 Keizerin (Enkelde). Zoete Keizerin. Lange Kei-
 zerin. - - - - 64
Keizerin (Dubbelde), zie Kalmer-Peer.
Keizerin (Fransche), zie St. Magdalene.
Keizerin (Witte), zie Kalmer.
Kley-Peer, zie Suikerey.
Kolmar, zie Colmar.
Kolmer, zie Kalmer-Peer.
Konings Zoon-Peer, zie Poire d'Angleterre.
Kruid-Kanjuweel, zie Bon Chretien.

L.
 Langstaart. Rottestaart. - - - - 68
 Louise bonne. - - - - 72
 Louwtjes-Peer. Bruine Lotwtjes-Peer. - - 72

M.
Maatjes-Peer, zie Bergamotte.
Madame (Poire), zie Brusselse.
Madera-Peer, zie Cher à Dames.
 St. Magdalene. Poire Magdalene. Magdalene-Peer.
 Imperatrice. Keizerin. Fransche Keizerin. Ci-
 tron de Carmes. - - - - 88
Malvasier-Peer, zie Bon Chretien.
Manne (Poire), zie Colmar.
Marquis d'Hem, zie Poire sans peau.
Marquise. Markifinne. - - - - 68
Marspein-Peer, zie Bon Chretien.
St. Martial, zie Angelique.
 Martin Sec d'Hyver. Martin Sec de *Provence*, ou
 de *Champagne*. - - - - 73
 Meloen-Peer. - - - - 49
 Messire Jean gris, & doré. - - - - 53
Micet d'Eté (Gros), zie Fondante.

St. Michel, zie Beurré blanc.
Mogol, zie Grand Monarque.
Milan jeune, zie Mouille bouche.
Milan rond, zie Cher à Dames.
 Moye Neeltje. Belle Fille. Belle Pucelle. - - - 47
Monsieur (Poire de), zie Beurré blanc.
Mont-Dieu, zie Gezegende Peer.
Mouille bouche d'Eté, zie Brusselse.
Mouille bouche d'Automne, zie Verde longue.
Musc d'Eté, zie Orange.
Musc d'Hyver, zie Orange.
Muscadel-Peer, zie Muscat.
Muscadel-Peer (Dubbelde), zie Cher à Dames.
Muscadille (Grosse), zie Vermillon.
 Muscat l'Allemand. - - - - 70
Muscat d'Averat, zie Robine.
Muscat d'Eté, ou d'Aout, zie Robine.
 Muscat Fleury. Muscat a longue queue d'Automne. - 63
Muscat a longue queue, en Touraine, zie Rouffeline.
 Muscat (Petit). Petit Musqué d'Orleans. Musca-
 dille. Muscadel-Peer. Sept en gueule. Se-
 ven op eenen. - - - - 48
 Muscat Robert. Grand Muscat. Gros musqué.
 Poire a la Reine, de France. Gezegende Peer.
 Poire d'Ambre. La Princesse. Pucelle de Xain-
 togne. - - - - 61
Muscat (Gros), zie Bourdon.
Muscat rouge, zie Vermillon.
Muscat verd, zie Caffolette.
Muscat d'Anjou, zie Suikerey.

N.
Neige (Poire de), zie Beurré blanc.
St. Nicolaas-Peer, zie Suikerey.

O.
Octobers Zuiker-Peer, zie Sukerey.
 Oeuf, zie Poire d'Oeuf.
 Oignonnet (Gros). Oignonnet musqué. Admitet
 roux. Roi d'Eté. Roi roux. Poire de Cypre. - - 49
Ongeënte Peer, zie Hallemine bonne.
 Orange verde, ou jeanine. Orange plat. Oranje-
 Peer. Gros Musc., ou Musqué d'Eté. - - - 61
 Orange rouge. Rode Oranje Peer. Oranje gebloost,
 of geblooste Oranje-Peer. Gros Musc ou Mus-
 qué d'Eté rouge. Ecarlate. Orange d'ecarlate. - - 61
 Orange musquée. Orange musquée d'Eté. Orange
 commune. Petite Orange. Orange ronde. O-
 range grise. Ordinaris Oranje-Peer. Orange
 verde. - - - - 56
 Ovale, zie Poire d'Oeuf.

P.
 Parfum d'Eté, ou d'Aout. Poire de Berny! - - - 62
Perdreau musqué, zie Rousselet.
Perle (Poire de), zie Suikerey.
Petite Fertile, zie Gezegende Peer.
Poire d'Ambre, zie Muscat Robert.
Poire de L'Artilloire, zie St. Germain.
 Poire d'Angleterre. L'Aggletterre. Beurré d'Angle-
 terre. Engelsche Beurré of Boter-Peer. Gi-
 sambert. Engelsche Gisambert. Zoon-Peer. - - 67
 Y
 Poire

Poire benite, zie Gezegende Peer.
Poire a courte queue, zie Beurré blanc.
Poire la Force, zie Foppen-Peer.
Poire de Fusée, zie Cuisse Madame.
Poire de Livre, zie Grand Monarque.
Poire Manne, zie Colmar.
Poire d'Oeuf. Ovale. Eyer-Peer. August-Peer. - - 56
Poire sans peau. *Poire sans peau d'Eté*, Peer zonder Schil. *Fleur de Guigne*. *Rouffolet hatif*.
vroege Rouffolet. - - - - 60
Poire sans peau d'Automne. *Marquis d'Hem*, *en Flandre*. *Waldenser Peer*. - - - - 67
Poire sans peppins, zie Zonder-zieltjes.
Poire de Prince, zie Cher à Dames.
Pond-peer, zie Grand Monarque.
President d'Espagne, zie Bon Cretien.
Prinse-peer, zie Cher à Dames.
Prince d'Eté, zie Cher à Dames.
Princesse-peer, zie Muscat Robert.
Pucelle (Belle), zie Moye Neeltje.
Pucelle de Xaintogne, zie Muscat Robert.

R.

Reine (Poire à la), zie Muscat Robert.
Riet-Peer (Dubbelde). - - - - 54
Riet-Peer (Enkelde). - - - - 54
Rives (Poire de) zie Cuisse Madame.
Robine. *Robyn-Peer*. *d'Averat*. *Muscat d'Averat*. *Muscat d'Aout*, ou *d'Eté*. *Gros Muscat d'Eté*. *Rojale d'Aout*. *Rojale Musqué*.
Poire de la Honville. - - - - 56
Rode Wangetjes. - - - - 47
Roi d'Eté, zie Oignonnet.
Roi roux, zie Oignonnet.
Rojale d'Eté, ou *d'Aout*, zie Robine.
Roskammer, zie Colmar.
Rottestaart, zie Langsteert.
Rouffolet. *Rouffolet musqué*. *Petit Rouffolet*. *Perdreau musqué*. - - - - 57
Rouffolet de Rheims. *Gros Rouffolet*. - - - - 57
Rouffolet d'Hyver. *Winter Rouffolet*. - - - - 76
Rouffolet d'Anjou, zie Cher à Dames.
Rouffolet hatif, zie Poire sans peau.
Rouffeline. *Rouffelyn-Peer*. *Muscat à longue queue*, *en Touraine*. - - - - 68

S.

Saffran d'Eté, & *d'Automne*, zie Bon Chretien.
Saffraan-Peer, zie Bon Chretien.
St. Samson, zie Epargne.
Sanguinole, zie Bloed-Peer.
Sans peau, zie Poire sans peau.
Sans peppins, zie Zonder-zieltjes.
Schager-Maagd, zie Bon Cretien.
Seignore (Poire de), zie Beurré blanc.
Sept en gueule, zie Petit Muscat.
Seven op eenen, zie Ibid.
Sillerie (Poire de), zie Cassolette.
Smeer-Peer. - - - - 69
Sonder Schil, zie Poire sans peau.

Sonder-zieltjes. *Poire sans peppins*. - - - - 61
Soon-Peer, zie Poire d'Angleterre.
Soppige Groentje, zie Bergamotte.
Spek-Peer. - - - - 69
Sucré verd, zie Suikerey (Herfst-).
Sucré blanc, zie Suikerey.
Sucrin blanc, zie Suikerey.
Suikerey (Vroege). *Vroege Suiker- of Honing-Peer*.
Petit Blanquet? Poire de Perle? - - - - 47
Suikerey (Kortstelige). *Kortstelige Suiker-Peer*.
Blanquet à courte queue. *Gros Blanquet*. *Grote Blanket*. *Blanchette*. *Mufette d'Anjou*. - - - - 48
Suikerey (Langstelige). *Langstelige Suiker-Peer*.
Blanquet à longue queue. *Sucrin blanc*. *Blanke Suikerey of Suiker-Peer*. - - - - 49
Suikerey (Grauwe). *Grauwe Suiker-Peer*. - - - - 49
Suikerey (Herfst-). *Herfst- of Octobers Suiker-Peer*.
St. Nicolaas Peer. *Blanquet d'Automne*. *Brederoo*. *Sucré verd*. *Groene Suiker-Peer*. - - - - 50
Suikerey (Winter-). *Winter Suiker-Peer*. *Kley-Peer*. - - - - 73
Suiker-Peer (Groene), zie Suikerey (Herfst-).
Supreme, zie Brusselse.

T.

Tamerlan (Grote), zie Grand Monarque.
Tate-Ribaut, zie Cassolette.
Tomas of Thomas-Peer, zie Winter-Gratiolle.
Trompe Valet, zie Ambrette.
Tysjes-Peer, zie Hoe langer hoe liever.

V.

Valencia, zie Beurré blanc.
Vendome (Poire de), zie Beurré gris.
Venus (Poire de), zie Calbasse.
Verdasse, zie Cassolette.
Vermillon. *Bellissime*. *Muscat Rouge*. *Muscadille rouge*. *Grosse Muscadille*. *Rode of grote Muscadel*. - - - - 52
Verde longue. *Mouille bouche d'Automne*. - - - - 69
Verde longue d'Hyver, zie Chassery.
Verde longue panachée, zie Bergamotte fuisse.
Vroege Hagenaar, zie Citron de Sirene.
Vroege Katelyne, zie Ibid.
Vroege Suikerey, zie Suikerey.
Vroege Wyn-Peer, zie Citron de Sirene.

W.

Waldenser Peer, zie Poire sans peau.
Windsorse, zie Brusselse.
Winter-Bergamot, zie Bergamotte.
Winter-Beurré, zie Besy de Chaumontel.
Winter-Gratiolle. *Gratiolle d'Hyver*. *Lange Gratiolle*. *Bestevaars-Peer*. *Tomas-Peer*. - - - - 77
Winter-Suikerey of Suiker-Peer, zie Suikerey.
Witte Beurré, zie Beurré blanc.
Witte Madame, zie Witte Princesse.
Witte Princesse. *Witte Madame*. - - - - 61
Wyn-Peer (Vroege), zie Citron de Sirene.

Y.

Ysbout Peer, zie Grand Monarque.

Z.

Zuiker-Peer, zie Suikerey.

A D D E N D A.

Daar is in de Beschryvingen vergeten te melden van de volgende Vrugten, die zeer bekend, geagt en in de Afbeeldingen vertoont zyn, als

BEURRE BLANC TARDYF *ou d'AUTOMNE*. *Grauwe Dojonné*. Deze Peer gelykt in gedaante volkomen na de *Beurré Blanc*, maar ze valt doorgaans wat kleinder, en de Kolor is wat bruinder of ros-grauw, gelyk de *Beurré gris*, dog in het leggen ook sterk geel wordende; ook word ze aan de Zons-zyde zomtyds een weinig rood-bloefende, en is daarenboven dikwils met zwartagtige Vlekken min of meer gevlekt; haar Vleesch is zagt, smeltend, zappig, en van een zeer geurige, verhevene smaak, inzonderheid als ze in een goede Grond gegroeit is; en dan word ze van veele niet zonder reden, voor de beste Peer in haar tyd geagt, en zelfs boven de andere zeer geurige *Beurrés* gestelt; de ondervinding heeft ook geleert, dat de Vrugten van jonge Boomen in de eerste Jaren zo smakelyk niet zyn, als wanneer ze wat bejaarder geworden zyn; en dit heeft ook plaats in zommige andere Zoorten van fyne Peeren.

De Boom komt in gewas en vrugtbaarheid overeen met de *Beurré Blanc*; en het is niet onwaarschynlyk, dat deze Zoort al-

leen een verandering van de *Beurré Blanc*, of die van deze Zoort is, welke door de Enting ontstaan is. Zie Pag. 55. TAB. II.

BON CHRETIEN D'HYVER. Gelykt na genoeg na eene *Bon Chretien d'Automne*, dog ze valt veelyds groter, en wat langer; haar Schil is glad, grof en dik, van Kolor, ryp zynde, groenagtig-geel, en zomtyds aan de Zons-zyde een weinig bleekrood-bloefend; deze Peer word in Frankryk de Rang voor alle andere Winter-Peeren gegeven, om dat ze daar zeer geurig, en verheven van smaak is, maar in deze Nederlanden verkrygt ze haar volkomene rypheid niet, schoon ze op de beste plaats aan het *Esparlier* en in een goede Grond staat, en derhalven is ze van geen of weinig geurige smaak, en kan niet anders dienen, als om te stoven, daar ze de beste toe is.

De Boom maakt sterk, en niet zo quarlyk Hout-gewas als de *Bon Chretien d'Automne*, en draagt, bejaart geworden zynde, zeer wel. Men moet hem altyd op *Wildenten*, waar door de groei en rypheid bevordert word. Zie Pag. 52. TAB. II.

